

POPULIST

IZ VSEBINE

Zdravstvena reforma za „telebane“
Stran 3

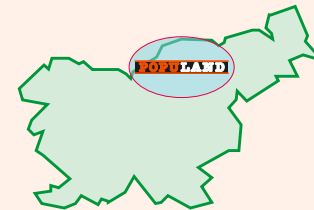
Ali sindikati dolgoročno pomagajo delavcem?
Stran 9

Psi poleti – doma, med vožnjo in na dopustu
Stran 17

Ana Drev
Stran 18

Hrušev ožig – še ena nesreča kmetijstva

Ob novicah, ki so pred tremi tedni poplavile našo deželo, je bila nedvomno ena temnejših tista s področja kmetijstva, ki je najavila pojav nove bolezni v Sloveniji, hruševega ožiga. Ko je najprej »vžgalo« na Gorenjskem, je bilo po informacijah sklepati, da se bo z radikalnim posegom na obolenih območjih bolezni pritajila ali morebiti tudi ustavila. No, že dobra dva tedna po tem pa je po napovedih strokovnjakov bolezen »ušla« po naši deželi (tako kot je tudi prišla k nam) na različne možne načine. Okužba se hitro prenaša in le strogi ukrepi lahko preprečijo širjenje.

Že tako precej sesutemu kmetijstvu je po različnih težavah in aferah manjkalo samo še to. Med pridelovalce sadja je bolezen legla kot mora, kot kuga, ki jemlje ne le delo pridelnih rok, vložena sredstva, temveč ogroža obstoj celotnih sadnorodnih področij in s tem v zvezi tudi existenco ljudi. Epidemija pa ima še psihično noto. Na nek način daje sporočilo, da se v naravi dogajajo tako hude spremembe, ki jim človek ni več kos niti ob intenzivni zaščiti. Črne lise, v tisku so jih označevali z rdečimi barvami, so težko prizadele zdaj že številna področja in nedvomno je infekcija že obšla dobršen del Slovenije. Ob takšnih vremenskih pogojih, ki spremljajo naravo v letošnji pomladi in se nadaljujejo v poletje, ima bolezen skoraj idealne pogoje, sadjarji pa le minimalne možnosti, da omejijo ali zatredo hrušev ožig. Posekati in izžgati žarišča in okoliške nasade je garaško delo in velika škoda, vendar pa zaenkrat edino upanje ter z zakonom naročeno ukrepanje.

Ob spremljanju dogajanja v zvezi z boleznijo smo ugotovili, da le-ta sploh ne izbira krajev, bolj dovzetna je za določene vrste sadja in večji razmah doseže na velikih plantažah. V naši bližini se je pojavila na eni največjih in najlepše obdelanih (oskrbovanih) nasadov, v Črnovi pri Velenju. Dogodek lahko le obžalujemo in se pripravimo na takšno ukrepanje, kot ga na posestvu že izvajajo. Pa še nekaj; družbena pomoč bi bila potrebna takoj in brez deklaracij.

S strokovnimi ukrepi ter denarjem iz državnih rezerv ter intervencijami za kmetijstvo. Čakati na to, kaj bo, bi pomenilo tako kot v mlekarski aferi na koncu namesto kakovostnega pridelka pospraviti le kritike o kmetijski in vladni politiki in s kakšno zamenjavo nič krivega »jokerja« zadevo pomesti pod preprogo. Zahrbna bolezen hrušev ožig se ne bo končala (ker se tudi ni začela) v nasadu v Črnovi, pustila pa bo zelo črno, ožgano sled. Zato je nujno, da politika in stroka takoj strneta vrste in pomagata prizadetim brez alarmantnega razpravljanja. Če je to potrebno, tudi z mednarodnimi izkušnjami in sredstvi!

Jože Miklavc

POPULIST TEDNA

Dr. Evgen Dervarič, direktor uprave Premogovnika Velenje:
„Premog je najbolj stabilen energetski vir na svetu.“
(stran 6)

Foto: Jurij Vižintin

Pevski zbor Osnovne šole bratov Letonja iz Šmartnega ob Paki, pod vodstvom zborovodkinje Anke Jazbec je na predvečer dneva državnosti vsem poslancem, predsedniku države doktorju Janezu Drnovšku, predsedniku vlade, cenjenemu diplomatskemu zboru, visokim gostom in vesoljni Sloveniji v državnem zboru zapel slovensko himno. (Več na strani 5). Foto: B. J.

V znamenju varčevanja

- Ja kdo je pa tale?
- To je naš novi, uvoženi dohtar. Zavarovalnica pravi, da nam bo precej prihranil!

Saša ali Saško?!

Skupina poslancev s prvo podpisanim Bojanom Kontičem iz Velenja, ki sta se mu pridružila še Jožef Kavtičnik, prav tako iz Velenja, in Milan Kopusar iz Šoštanja, je v državnem zboru posredovala v obravnavo predlog zakona o ustanovitvi zgornje Savinjske in Šaleške pokrajine. Stiska predlagateljev pri oblikovanju še ene slovenske pokrajine je očitna že iz naslova, saj so iz ene male in pol večje doline naredili kar pokrajino. Upati je, da so se vsaj posvetovali s kakšnim geografom, da ne bomo še enkrat ostali zgolj pri politični volji. Na to velja opozoriti zaradi tega, ker so vsi trije poslanci iz vladnih strank in je zato velika verjetnost, da bo zakon sprejet, razen če vsa reč že ne gre v kontekst volitev, ki bodo prihodnje leto. Posebej bi lahko to veljalo za Kavtičnika in Kopusarja, ki sta ob obilici drugega dela pustila v parlamentu bolj šibko sled.

Poslanci v svojem predlogu navajajo, da bi Zgornjo Savinjsko in Šaleško pokrajino organizirali na območ-

prebivalstva s pitno vodo (izkoriščanje vodnih virov), ekološke probleme, problematiko odlagališč

Bojan Kontič

ju občin Mozirje, Nazarje, Gornji Grad, Ljubno, Luče, Solčava, Šmartno ob Paki, Šoštanj in Velenje. Župani teh občin so namreč že podpisali neko izjavo za javnost, v kateri so najavili namen ustanoviti Pokrajino Zgornje Savinjske in Šaleške doline. Poleg tega se na tem območju že povezujejo gospodarski subjekti preko Območne savinjsko-šaleške gospodarske zbornice. Predlagatelji pravijo, da te občine med sabo niso konkurenčne, ampak se medsebojno dopolnjujejo in razvijajo.

Opozorili so še na skupno skrb za lokalne in regionalne ceste, oskrbovanje

(dolgoročno gledano se ta problematika ne bo mogla reševati brez sodelovanja), zagotavljanje primarnega in sekundarnega zdravstvenega varstva, razvoj športa in kulture, varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, skrb za varstvo kulturne in naravne dediščine, skrb za ohranitev delovnih mest in ustvarjanje pogojev za odpiranje novih. Povezuje jih tudi upravna organiziranost državnih ustanov, kot so: zavod za zaposlovanje, zavod za zdravstveno varstvo, zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, davčna uprava, geodetska uprava in sodišče.

Občine, ki so si nadele ime Sa-Ša, so že v letu 1997 začrtale namero o oblikovanju Pokrajine Zgornje Savinjske in Šaleške doline. Na tem mestu pa bi bilo prav poudariti, da je bil eden iniciatorjev, če ne celo prvi predlagatelj ustanovitve »Saše«, pravzaprav pokojni Bogdan Menih iz Topolšice in prvi župan občine Šoštanj. Sa-ša naj bi sodila v rang srednje razvitih pokrajin s perspektivno gospodarsko strukturo in pretežno pozitivno ocenjenimi razvojnimi potenciali.

Nato pa so predlagatelji ocenili, da je sedanja statistična Savinjska regija prevelika in zaradi zemljepisnih značilnosti, slabih prometnih povezav in zaradi nerazvitega pretoka informacij že naravno razdeljena na dve večji območji, katerih središči sta lahko Mestna občina Celje in Mestna občina Velenje. In tako se v bistvu izlušči osnovni namen Saše. To je zagotoviti Velenju veljavo, ki naj bi jo to mesto, predvsem po mnenju Velenjčanov, imelo. Ni namreč pričakovati, da bi bilo Velenje podrejeno Celju, s katerim, kot pravijo, nimajo razvitega pretoka informacij, imajo

Jožef Kavtičnik

pa slabe prometne povezave in naravno delitev, ki opravičuje še eno, novo slovensko pokrajino: Sa-Šo.

Predlagatelji rojstva nove pokrajine iz Velenja posred-

no opozarjajo tudi Zgornjesavinjčane, da bodo občine, ki skoraj vse sodijo med demografsko ogrožene, zaradi oddaljenosti od Celja le težko uresničevale svoje interese.

Sa-Ša naj bi imela kadrovske in prostorske možnosti za prevzem funkcije pokrajine, in sicer tako z vidika razvoja novih gospodarskih potencialov kot z vidika razvoja spremljajočih dejavnosti, ki bodo zagotavljale in uresničevale interese v pokrajino povezanih občin. Sedanja Savinjska regija pa je po številu občin, ki jih povezuje, prevelika, da bi lahko glede na zemljepisne posebnosti ter raznovrstnost in število gospodarskih družb na svojem območju preko predvidenega regijskega središča v Celju uspešno uresničevala interese vseh občin.

Da je vrag odnesel šalo, priča sestanek vseh županov iz »nove« pokrajine, ki so si nadeli ime Svet Sa-Še in se obvezali, da bodo poleti spravili skozi občinske svete volje in ustrezne sklepe za ustanovitev Sa-Še.

Predlagatelji novega zakona za novo pokrajino so se potem lotili pojasnjevanja ciljev in načel zakona, s ka-

izvirne in prenesene pristojnosti vanjo združenih občin Sa-Ša in države.

Cilj zakona je tudi večja povezanost, medsebojna pomoč občin ter večji eko-

volilno potezo trojice kot za resno voljo po usanovitvi Sa-Še bliže resnici, kot si lahko mislimo.

Milan Kopusar

nomski, socialni, gospodarski, ekološki in kulturni razvoj območij občin Sa-Ša, temeljno načelo predlaganega zakona pa je, da se z njim uredi le najnujnejše zadeve, povezane z ustanovitvijo, konstituiranjem in delovanjem Zgornje Savinjsko-Šaleške pokrajine. Nič pa ne piše, da bi bil cilj tega zakona tudi večja korist za ljudi iz te »nove« pokrajine.

Glede financ trije poslanci predlagajo, da se sredstva za financiranje pokrajine zagotavljajo kot lastna sredstva, iz sredstev države in sredstev občin Sa-Ša ob pogojih, ki jih predpisuje veljavna zakonodaja. Občine Sa-Ša zagotovijo pokrajini tista sredstva, ki so potrebna za opravljanje nalog, ki jih prenesejo nanjo. Država zagotovi pokrajini tista sredstva, ki so potrebna za opravljanje nalog, ki jih prenese nanjo.

Kako resen je v bistvu predlog »treh K-jev« (Kontiča, Kavtičnika in Kopusarja), pa bo hitro jasno, ko bomo videli, kako uspešna bo trojica pri lobiranju za »njihov« zakon znotraj in zunaj kroga vladnih strank. Kot pa lahko ugibamo, je predlog s figo v žepu podpisal že eden od teh treh predlagateljev, zato je domneva, da gre bolj za

In čisto za konec...

Če je Saša, kar naj bi pomenilo Savinjsko - Šaleško pokrajino, v svojem bistvu le ena od predvolilnih petardic, ki bodo počile predčasno, bi pa Saško bil najbrž samomirski eksploziv za vse, ki bi se posvečali koroškemu volilnemu telesu. Če bi »KO« v besedi Saško pomenil Koroško in bi dobili Savinjsko - Šaleško - Koroško pokrajino! Koroški, predvsem politiki seveda, se ne morejo zmeniti niti tega, katero je glavno mesto Koroške. Slovenj Gradec, ali Ravne na Koroškem? Če bi se pa v to tekmo vključilo še samozadostno Velenje... To bi šele bila burja!

pjer

Tednik **POPULIST** izdaja:

BLUES podjetje za usposabljanje in zaposlovanje invalidov d.o.o., Družmirje 20, 3325 Šoštanj

Transakcijski računi:

Nova Ljubljanska banka 02949-0253668319

Hypo Alpe Adria Bank Celje 33000-8309746521

Krekova banka Šoštanj 24302-9004061932

Glavni in odgovorni urednik: **Janez Pušnik**

Redakcija: **Peter Rezman**

Urednik fotografije: **Jurij Vižintin**

Vodja trženja oglasnega prostora: **Daniel Česko**

Vodja kolportáže: **Natalija Petrič**

Oblikovanje in prelom: **Fontura/Peter Rihtarič**

Tisk: **Tiskarna SET d.d.**

Sedež uredništva: **BLUES d.o.o. Družmirje 20, 3325 Šoštanj,**

Tel: 03 898 56 00

Fax: 03 898 56 29

e-mail: blues@siol.net ali blues.pusnik@siol.net

Tednik POPULIST izhaja ob torkih. Cena izvoda 250 SIT.

Trimesečna naročnina: 3000 SIT, polletna naročnina: 5.500 SIT, letna naročnina: 10.000 SIT.

Po zakonu o DDV je tednik POPULIST uvrščen med proizvode informativnega značaja za katere se plačuje davek po 8,5% znižani stopnji.

Zdravstvena reforma za »telebane«

Pri besedi reforma se ponavadi naježimo, v nas se prižgejo alarmne lučke in zazvonijo zvonci za preplah. Preveč slabih izkušenj se je nabralo v desetletjih, ki so za nami. Doživeli smo reforme šolstva, denarnega sistema, javne uprave, zdravstva, pravnega sistema – in skoraj vse so končale podobno: veliko grmenja in bliskanja v začetku, pa skoraj nobenega dežja. In srečo smo imeli, če se zadeve po reformah niso poslabšale.

Okoli napovedanega predloga reforme zdravstvenega sistema, ki naj bi že jeseni prišel v zakonodajni postopek, se je odvrtilo že nekaj razprav pri katerih je bilo veliko ugibanja in bolj malo dejstev. »Bela knjiga« ministra Kebrja je že tu, vendar še ni predstavljena širši javnosti. Ker gre za vprašanja, ki zadevajo vsakogar med nami (saj vse javnomnenjske ankete kažejo, da predstavlja Slovencem zdravje najvišjo vrednoto), in ker je zadeva za večino državljanov še vedno precej zamegljena in nepregledna, se mi zdi potrebno prikazati jo nekoliko bolj urejeno in razumljivo.

Stanje doslej:

- Osnovno obvezno zdravstveno zavarovanje.
- Dodatno (prostovoljno) zdravstveno zavarovanje.
- Nadstandardno zavarovanje.

Osnovno zdravstveno zavarovanje zagotavlja pravice in storitve v obsegu splošne zdravstvene službe – torej najosnovnejše preglede, posege, bolniški stalež, izdelavo predlogov za invalidsko oceno, patronažno oskrbo.

Izjema so otroci, dijaki in študentje, ki jim osnovno zavarovanje zagotavlja kompletno zdravstveno varstvo, tudi v obsegu dodatnega. Realizacija ZZZS z zagotovljeno 13,45% prispevno stopnjo.

Dodatno (prostovoljno) zavarovanje je »prostovoljno« le po imenu, saj brez njega ne gre in prispevek plačuje 95 % državljanov. Zagotavlja specialistične preglede, bolnišnično zdravljenje, vedno bolj okrnjeno kopalniško zdravljenje, napotitev in preglede in zdravljenje v inozemstvu, delno krije stroške v zobozdravstvu za protetične pripomočke. Prispevek, doslej enoten, približno 60.000 SIT letno. Realizacija: zavarovalnici Vzajemna in Adriatic.

Nadstandardno zavarovanje se sklepa individualno, zagotavlja se dodatne ugodnosti: enoposteljno sobo s telefonom, televizijo in sanitarijami, individualno obravnavo po izbranem specialistu, skrajšano čakalno dobo. Interesa doslej malo, ker bolnišnice v glavnem niso opremljene za te storitve.

Reformni predlogi (načrtovane spremembe):

Dodatnega (prostovoljnega) zavarovanja ne bo več. Ostaja le ZZZS, na katerega se prenesejo vsa zasebna sredstva Vzajemne in Adriatica in s tem postanejo javna. Dosedanji prispevki se spremenijo v zdravstveni davek. Davčnih olajšav iz tega naslova ne bo več. S posebnim zakonom se poskrbi za dosledno zbiranje in izterjavo sredstev za zdravstvo. ZZZS za naprej prevzema kompletno zdravstveno varstvo

Dosedanji enotni prispevki (obdavčitev) se na novo ovrednotijo glede na dohodke. Do 220.000 SIT bruto bodo poenoteni (2500 SIT/mesečno namesto dosedanjih 5000 SIT), nad tem cenzusom pa progresivno rastejo do približno 12.000 SIT/mesečno. S tem je zagotovljen princip solidarnosti: tisti z višjimi dohodki, prispevajo za tiste z nižjimi. Prispevki se namensko zbirajo in so zavarovani pred tem, da bi kakorkoli poniknili v nenasitno proračunsko vrečo. Zagotovljena naj bi bila racionalna in nadzorovana poraba, saj je znano, da so »administrativni stroški« Vzajemne in Adriatica znašali od 5 do 10 milijard letno, kar je vključevalo visoke plače menedžerjev in bogate nagrade članom upravnih odborov in nadzornih svetov.

Skrajšanje ležalne dobe v bolnišnicah in prenos nadaljnega zdravljenja na (okrepjeno) splošno zdravstveno službo. Povprečno skrajšanje ležalne dobe za dva dneva pomeni 10 milijard letnega prihranka.

Drugačna razporeditev prioritet in skrajšanje čakalne dobe za nujne operacije na račun podaljšanja za manj nujne. To seveda pomeni tudi prerazporeditev sredstev znotraj zdravstvenih ustanov.

Zagotovi naj se javnost in transparentnost naročanja opreme, zdravil in materia-

la. Že običajnim pogajanjem »pod mizo« in obilnim, nezakonitim provizijam, naj bi odklenkalo.

To bi bilo približno vse. Odprto ostaja vprašanje plačevanja participacij, ki se jim ne bomo mogli izogniti. Prebivalstvo se stara, vedno več je kroničnih in posebne nege potrebnih bolnikov, vedno več kompliciranih in dragih posegov, zdravila in ostali materiali se nekontrolirano, nezadržno dražijo. ZZZS načrtuje za letos 13 milijard izgube, do leta 2008 pa naj bi ta dosegla vrtoglavih 50 milijard, kar pomeni zanesljivo

zlom zdravstvenega varstva v Sloveniji. Samoplačniški delež ob obveznem zavarovanju bo zanesljivo vedno višji, ali pa bo treba obseg pravic drastično omejiti. Eno in drugo je slabo, vendar vse države, za katere imam podatke, lezejo počasi in zanesljivo v isto smer. Sleherna reforma, tudi pričujoč predlog, je le krpanje najhujših lukenj. Treba se bo sprijazniti z mislijo, da je zdravje najvišja vrednota in z njim tako ravnati že od zgodnje mladosti naprej

Bogomir Celcer

Fotografija: Jurij Vižintin

RTV Slovenija goljufa državo in državljane

Ste že doživeli popadljivost naše davkarije takrat, ko ste ji bili dolžni nekaj sto ali bognečaj nekaj tisoč tolarjev? Ste že slišali, kako neusmiljeno potopi samostojnega podjetnika, ki ji je baje dolžan nekaj sto tisoč tolarjev? Kljub temu, da mu je država istočasno dolžna nekajkrat več denarja, mu dacarski rubežniki neusmiljeno poberejo vse, kar ima.

Kaj pa se zgodi takrat, ko se pred to neusmiljeno in baje pravično davkarijo (državo) znajde resnično velik dolžnik, ki je posredno celo v lasti države? No ja, takrat pa nastopijo posebne okoliščine, ki jih navadni smrtniki ne boste nikoli izprosil. Lahko do sodnega dne brbljate, da poznate 14. člen ustave, pa ne bo prav nič pomagalo. Lahko ste celo zelo pogumni in poudarjate, da je ustava najvišji pravni akt države, nad katerim ni božanstva (uradnika, dacarja), pa se vam bodo le smejali.

Pa vendarle, da se bomo lažje razumeli, preberimo ta 14. člen slovenske ustave: »V Sloveniji so vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj ali katerokoli drugo osebno okoliščino. Vsi so pred zakonom enaki.«

Vsi smo torej pred zakonom enaki! Najmanj pomembnemu človeku v naši državi ustava zagotavlja, da ga bo obravnavala na popolnoma enak način kot tistega, ki se ima za najbolj pomembnega. Pa naj se piše kakorkoli, pa naj mu bo ime celo RTV Slovenija.

Poglejmo si malo podrobneje to firmo, ki pod krinko nacionalnega interesa na ekrane lastnikov TV sprejemnikov in lastnikov elektro-priključkov pošilja večinoma neprebavljivo plažo. RTVS je Davčni upravi Republike Slovenije dolžna 4,1 milijarde tolarjev, ker med leti 1996-1999 po ugotovitvah davčne uprave ni plačevala davka od pobrane naročnine, čeprav je tega naročnikom v višini 6,5 % zaračunavala, ti pa so ga tudi plačevali. RTVS je na upravno sodišče sicer vložila tožbo zoper odločbo DURS, vendar jo je sodišče marca leta 2002 zavrnilo. RTV se je odločila za očitno in zavestno davčno utajo, saj so tako sklenili julija leta 1996 na kolegiju generalnega direktorja. Takšni odločitvi kolegija je celo izrecno

nasprotovala vodja finančne službe ga. Darja Podlogar, RTVS pa je z njo 18/07/1996 celo pisno seznanil DURS in nekatere druge ustanove.

Plačniki naročnine in davka na naročnino RTVS o vsem tem seveda niste vedeli nič. Gre za očitno in naklepno protipravno pridobitev premoženjske koristi na račun države in davkoplačevalcev. Kazenski zakonik za takšno dejanje zahteva težke zaporne kazni.

Znano je, da RTVS promptno zaračunava obresti na prepozno plačan elektro-prispevek za RTVS, oziroma vlaga na sodišča predloge za izvršbo v primeru, da lastniki električnih števec prispevka ne plačate pravočasno. Zdaj pa je znano tudi dejstvo, je vsako posamezno gospodinjstvo za program RTVS:

1. od januarja leta 1996 do julija leta 1999 RTVS plačalo skupaj 5.223,47 SIT prometnega davka, ki ga RTVS nezakonito ni odvedla davkariji;
2. da znašajo obresti od plačanega, a ne odvedenega davka najmanj 9.000 SIT;
3. da znašata glavnica in obresti od julija 1996 do danes skoraj 20.000 SIT.

To so javno znani podatki! RTVS je torej dokazano in zavestno (o)goljufala državo (ni ji plačala pobranega prometnega davka) in državljane (ti so plačevali prometni davek, a ga RTVS ni nakazala državi). In kaj se je zgodilo v državi, kjer so po ustavi pred zakonom vsi enaki? So prišli policisti in vklebili generalnega direktorja, glavnega finančnika, člane nadzornega sveta in Sveta RTVS? So nastopili rubežniki in v imenu dacarjev plenili tv kamere, računalnike, šminke, pudre in lasulje napovedovalcev in napovedovalk? So tem vrtičkarjem vsaj prepovedali, da se Kolodvorski 2-4 v Ljubljani približajo na več kot 1000 metrov? Pozabite! V tej državi so načeloma pred zakonom vsi enaki, toda nekateri so bolj enaki od drugih. Kot v prašičji, pardon, živalski farmi.

Ta neusmiljena in »pravna« država je goljufe in utajevalce davkov raje prijazno povabila na pogovor in dahnila, da bo storila vse, da bo Državni zbor sprejel poseben zakon. Z nje-

govo pomočjo da bo ta kriminalna združba lahko pobrane, a neodvedene davke plačevala na obroke, v naslednjih nekaj desetletjih. O, ta krasni novi svet!

Si predstavljate? Podjetnik Stanko Peteršiljčnik je davkarji dolžan 150.000 SIT, ker jih ne more plačati, pa ministrica Tea Petrin v Državni zbor vloži zakon, na podlagi katerega bo gospod Peteršiljčnik ta dolg na obroke poplačal v prihodnjih desetih letih! Točno tako, pa še kaznovan ne bo, ker ni plačal pravočasno! Stanko je namreč po ustavi pred zakonom enak RTVS. Zato mu tudi pripada poseben zakon, tako kot RTVS!

In nasvet? Malo verjetno je, da bi kakšen milijon državljanov Slovenije na Državni zbor naslovilo zahtevo, da prav zanje in posebej zanje to intelektualno središče Slovencev sprejme poseben zakon in v njem določi, da jim mora RTVS vrniti plačani, a davkariji neodvedeni davek. Prav tako malo verjetno je, da boste RTVS tožili in zahtevali povrnitev plačanega (a neodvedenega) davka, saj bi vas v tem primeru odvetniki z državno licenco in z državno tarifo spravili na beraško palico.

Lahko pa od RTVS množično zahtevate, da vam izda dobropis zaradi preveč plačane naročnine (davkov) v obdobju 01/1996-07/1999 skupaj z obrestmi do danes, kar med brati znese skoraj 20.000 SIT. Se splača? No ja, to je skoraj osem mesečnih naročnin!

V primeru, da vam na takšno zahtevo RTVS ne bo odgovorila (po Zakonu o upravnem postopku je to dolžna), boste v naslednjem mesecu vsoto, ki so vam jo dolžni, odšteli od položnice, ki vam jo bodo poslali, kar pomeni, da računa za prihodnji mesec ne boste plačali. To boste počeli vse dotlej, dokler dolg RTVS do vas ne bo poplačan. Vsak mesec boste k preostalemu dolgu RTVS prišteli zakonite zamudne obresti, kar pomeni, da »prispevka za RTVS« ne boste plačevali vse dotlej, dokler dolg RTVS do vas skupaj z obrestmi ne bo poravnani. Ko vam bo RTVS pošiljala opomine, jih le veselo spomnite, da so oni vam dolžni neprimerno več, kot mislijo, da ste vi njim. Gremo se torej pravno državo. Če bo potrebno, vse do Strassbourga!

Kemal Conta

Lisice v Velenju

Ne zaradi stekline, ki jo prenašajo lisice (Le ta se je v zadnjih treh letih precej unesla). Ne! Ampak zaradi nove akcije komunalne uprave mestne občine Velenje in zaradi Novega vira prihodkov v občinsko blagajno (poleg zagotavljanja prometnega reda), se Velenjčanom že tresejo kratke hlače. Lisice bodo zgrabile še bolj, kot dosedanja občinska nadzorniki za promet in komunalni red. Zgrabile bodo za kolesa narobe parkiranih vozil in nova komunalna vojna se bo pričela. Le še vroče poletje nas loči do

Lisica zgrabi, spusti pa le za 15 jurjev in stroške odvoza!

tega in spet bo zavladal novi red sredi Šaleške prestolnice, lisice pa seveda ne bodo prizanesljive niti do Korošcev, niti do Zgornejšavinčanov, niti do Šoštanjčanov, kaj šele do Celjanov (!!) Malomarni Velenjčani pa bodo tako ali tako svoje krače pustili kar na komunalni deponiji. Bo ceneje!

Jože Miklavc

PRODAM!

Na nekdanji bencinski »pumpi« sredi Šoštanja, ob Kajuhovem parku, stoji izpraznjen objekt, velik kot trafika. Z napisom, PRODAM. Najlepša parcela v Šoštanju gotovo ne sodi k novemu Kulturnemu centru, je pa vsekakor mikavna. Le to ni napisano, koliko stane in čemu bi lahko služila (razen mirni dejavnosti, kot je zapisano poleg). V naslednji številki

POPULISTA pričakujemo v brezplačnem kotičku oglasov Prodavam poceni, PRIMERNO ZA CVETLIČARNO.

Jože Miklavc

Mladinski svet Velenje IZJAVA ZA JAVNOST

V soboto, 21. junija 2003, je v hotelu Paka v Velenju potekal ustanovni zbor Mladinskega sveta Velenje. Ustanovnega zbora MSV so se udeležili Počitniško društvo Kažipot, Društvo tabornikov, rod Jezerski zmaji, Velenje, Šaleški študentski klub, Socialdemokratska mladina Velenje, Mladi liberalni demokrati in demokratke Velenje, Mladi forum združene liste socialnih demokratov Šaleška dolina in medobčinska zveza Prijateljev mladine Velenje, ki pa žal ne izpolnjuje vseh pogojev iz zakona o Mladinskih svetih, zato je nastopila kot pridružena članica.

Po burni, že skoraj maratonski razpravi, smo člani zbora sprejeli statut MSV. Za sprejemom statuta so prišle na vrsto volitve. Za predsednika MSV sta kandidirala Uroš Ivančič (Počitniško društvo Kažipot) in Dimitrij Amon (Mladi forum ZLSD Šaleška dolina). Za predsednika MSV je bil izvoljen Dimitrij Amon. Za mesto podpredsednika/-ice je kandidirala samo ena kandidatka, in sicer Katja Plazovnik (Počitniško društvo Kažipot), ki je bila tudi izvoljena. Za mesto tajnika žal ni bilo kandidata. Na kandidaturi za nadzorni odbor MSV so kandidirali Denis Štemberger (Mladi forum ZLSD Šaleška dolina), Tomaž Zottl (Počitniško društvo Kažipot), Jure Dobelšek (Mladi liberalni demokrati in demokratke Velenje) in Matej Hauptman (društvo tabornikov, rod Jezerski zmaji, Velenje). V nadzorni odbor MSV pa so bili izvoljeni Denis Štemberger, Tomaž Zottl in Matej Hauptman.

Vodstvo MSV je že pričelo s svojimi prvimi aktivnostmi. Najprej je treba urediti vse formalnosti, kot so registracija društva in vseh formalnosti. Z MO Velenje pa se tudi že dogovarjamo za ureditev prostorov MSV.

Predsednik Mladinskega sveta Velenje:
Dimitrij AMON

Avtoprevoznništvo, s.(ami) p.(ufi)

Pogovarjala sem se z voznikom tovornjaka, ki ima status samostojnega podjetnika. Zaradi situacije, ki ta trenutek vlada na trgu prevozov, ne želi biti imenovan. Že ta podatek nam kaže, kakšne so v resnici razmere glede tega pri nas.

Zakaj se bojite izdati svoje ime?

»V avtoprevozništvu vlada zakon džungle! Ne samo naročniki, tudi avtoprevozniki si med seboj mečejo polena pod noge. Vsak se boji, ali bo jutri še vozil. To pa zame pomeni preživetje! Iščejo napake, resnične in izmišljene, zato se ne bi rad izpostavljal.«

Ali ni država z uvedbo licenc uredila problem nelojalne konkurence?

»Ničesar se ni spremenilo! Vse je samo na papirju! Naročniki prevozov bi morali preverjati, če imajo tisti, ki opravljajo prevoze, licenco. To pa se ne dogaja. Še vedno vozijo brez ustreznih dokumentov. Velika večina niti tovara nima zavarovanega!«

Ali je to zelo pomembno?

»Seveda! To bi moralo biti pomembno za naročnika. Kaj, če se kaj zgodi!? Hočem povedati, da ne preverjajo niti tistega, kar je za njih velikega pomena, kaj šele ostalo.«

Verjetno imate sklenjene pogodbe o opravljanju prevozov. Tam bi moralo biti to opredeljeno, mar ne?

»Zelo malo je prevozov, sklenjenih s pogodbami. Velika večina vozi brez njih. Naročnik odloča o tem, koliko je po njegovem vreden takšen prevoz in kdo ga bo opravil. Tisti, ki imajo to srečo, da so dobili pogodbeno delo, pa največkrat pristajajo na smešno nizke cene, ki komajda pokrivajo njihove stroške. Takšne pogodbe so napisane izključno v korist naročnika.«

Pogodbe bi vendarle morale biti obojestranske. Trdite, da temu ni tako?

»Da! Tisti, ki ne sprejme takšnih pogojev, pač ne vozijo!«

Se pravi, da vlada na prevoznem trgu velika konkurenca?

»Seveda! Konkurirajo nam takšni, ki nimajo dokumentov, niti licence. Poznam primer nekoga, ki nima niti registriranega vozila, pa kljub temu vozi. Zanaša se na to, da ga policija ne bo odkrila. Dokler ga ne ustavijo in zahtevajo dokumentov, nemoteno, lahko bi rekel, krade naš denar. Takšni kot je on, vozijo pod ceno. S takšnim cenikom si sami še stroškov ne bi pokrili. On to lahko počne, ker pač nima ostalih dajatev, ki jih imamo mi, registrirani.«

Mar to pomeni, da je na naših cestah premalo nadzora?

»Če vam povem, da so me po uvedbi licence samo dva-

krat vprašali po njej, vam bo vse jasno!«

Kako pa je s plačilom?

»Država je uredila plačilni promet, vendar samo zase! Mi imamo še vedno dolg plačilni rok.«

Kolikšen?

»V dobrem primeru do sedemdeset dni. Ostalo se raztegne daleč čez sto.«

Pa saj je tu vendar DDV! Dokumentacijo in plačila je po zakonu potrebno oddati v zakonitem roku, mar ne?

»Prej sem vam že povedal, da je vse večinoma na papirjih. Ti so urejeni, saj se vsi bojijo sankcij!«

Da se vrneva k plačilom.

Pravite, da z njimi niste zadovoljni?

»Naj vam podrobneje razložim! Naročniki imajo najraje, če zaslužek kompenziramo. To pa ne gre vedno! Kako naj s kompenzacijo plačam malico za otroke v šoli ali elektriko. Treba je preživeti!«

Imajo tisti, ki ne želijo kompenzirati, kakšne probleme?

»Jasno! Ne dobijo prevozov!«

Torej ste prisiljeni kompenzirati. Kako to počnete?

»Odkrito!«

Prosim!

»Iščemo ljudi, ki imajo namen kupiti z gotovino pri naročniku prevoza. Ponudimo mu do deset procentov ceneje, če nam izročijo kupnino, mi pa kompenziramo njihov kupljeni izdelek.«

Ali je to vaše početje zakonito?

»Mislim, da ne. Vendar drugače pač ne gre.«

S tem ko nudite deset procentov popusta, vendar škodite sebi. Ali nimate zaradi tega manjši, a kljub temu obdavčen, zaslužek?

»Če želimo ostati in voziti, moramo tako poslovati.«

Na ta način zavestno iščete kupce za naročnika in mu povečujete promet?

»Moramo! Tako je!«

Ali naročniki vedo, na kakšen

način kompenzirate?

»Saj niso slepi! Nihče ne rabi pet televizorjev ali tonocementa, če živi v bloku! Njim ni važen način, temveč čim večji zaslužek.«

Kakšni pa se vam zdijo davki pri nas?

»Z uvedbo DDV-ja naj bi se stanje uredilo, pa temu ni tako! Kljub temu, da moramo na fakturah posebej izpostaviti, koliko znaša DDV, naročniki še vedno gledajo skupni znesek.«

Kako to mislite?

»Čeprav si lahko, nam plačan DDV obračunajo, še vedno v veliko primerih govorijo, da nam ne gre tako slabo in vse to podkrepijo z zneskom, s skupaj obračunanim DDV-jem.«

O naročnikih prevozov nimate dobrega mnenja, če se ne motim?

»Kako naj ga imam? Nenehno nam mečejo pod nos, da tako ali tako ne bomo več dolgo!«

S kakšnim argumentom?

»Trdijo, da majhni kot smo, ne bomo preživeli konkurence velikih prevoznških podjetij.«

Kaj boste storili, če se to res zgodi?

»Ne vem še! Vendar vam povem, da zaradi tega marsikatero noč ne morem spati. Razmišljam kako naprej, kje bom naslednji dan dobil denar za nafto, kako bom registriral tovornjak, kako bom kupil nove gume, kje bom vzela, da bom dal otroku denar za šolo v naravi.«

Kaj pa država?

»Naša država skrbi samo za državni aparat, državljani se moramo znajti po svoje. Spoštovati moramo zakone in odvajati sredstva točno v roku, drugače nastanejo problemi! Njih ne briga, če ti nimaš za kruh. Tako je!«

Ji kdaj kaj dolgujete?

»Se zgodi! Velikokrat, ker enostavno moram imeti za nafto in za vzdrževanje vozila, če hočem voziti.«

Kakšne so posledice?

»Če ne plačaš točno v določenem času, tečejo zelo velike obresti in si vedno bolj zadolžen. Poznam prevoznike, ki so izgubili prav vse, še hiše. Ker imamo status s. p., jamčimo s svojim celotnim premoženjem. Prav zaradi tega na nek način nenehno ogrožam svojo družino.«

Mislite, da je veliko neplačnikov?

»Po vsej verjetnosti! O tem se ne govori! Toda vidim, kako si nekateri izposojajo denar za nafto. Takšni prav gotovo nimajo poravnanih ostalih obveznosti.«

Mislite, da se bo stanje z vključitvijo v EU izboljšalo?

»Ne verjamem! Na trgu bo še več konkurence in določeni naročniki prevozov bodo propadli, s tem pa tudi mi.«

Mi zaupate, za koga vozite?

»Recimo, za eno veliko trgovsko podjetje.«

V naši dolini?

»Da.«

Mi še za konec najinega pogovora zaupate, kje boste preživeli dopust?

»Še ne vem, če bom lahko šel. Otrokom in ženi sem dopustovanje rezerviral nekje na Jadranu, sam pa najbrž ne bom mogel iti.«

Zakaj ne?

»V vseh letih, odkar opravljam to dejavnost, sem bil na dopustu z družino samo trikrat. Do naročnika imam obveznosti. Nadomestilo med mojo odsotnostjo je težko in tudi drago najti. Tudi če grem, me skrbi, ali je vse v redu. Bolje, da gredo sami, kot da jih še na dopustu morim s svojimi skrbmi!«

Hvala za pogovor!

»Upam, da zaradi tega ne bom imel problemov!«

Milojka Mohor

Fotografija: Jurij Vižintin

Fotografija: Jurij Vižintin

2. srečanje lastnikov legendarnih fičkov v Šaleški in Zgornji Savinjski dolini

Potem ko so se na pobudo Zdravka Ožirja, inštruktorja voznikov, jeseni zbrali vozniki in lastniki fičkov, zdaj že oldtimerjev, na prvem srečanju, je bil organizator presečen nad dobrim odzivom. Vsi zbrani, takrat jih je bilo okrog petnajst iz Šaleške doline, so se v koloni odpeljali v Zavodnje in nazaj in ugotavljali, da tu in tam kakšna »mašina« tudi zakuha.

Po takratnih objavah v tisku so se pojavljali novi navdušenci iz vseh krajev Slovenije in vsem tem je bilo namenjeno letošnje srečanje. Lanskoletnim se je pridružilo še deset novih, med njimi tudi voznik četrto stoletja starega fička Jožef Kavtičnik s sopotnico, soprogo (zaradi morebitnega porivanja). Iz Šoštanja so se v koloni popeljali tudi drugi znani lastniki fičkov, dirkači in avtomehaniki ter nedavni ličarski mojster Tone Lebar. Manjkal ni niti svetovno znani predelovalec fičkov Jože Friškovec - Pepi z Raven pri Šoštanju. V slikoviti koloni so se odpeljali do Prihove, kjer jih je sprejel znani podjetnik avtoprevoznik Frenky Pfeifer, ki ravno te dni odpira vrata najlepšemu Irskemu pubu, Frenky's pubu. Po opravljeni »viziti« so se v kilometru dolgi koloni peljali do avtokampa Menina v Varpolje, kjer je bilo uradno zbirališče in prizorišče srečanja.

Po prvem sestanku, preštevanju in občudovanju odlično vzdrževanih mašinc in po organizirani vožnji v koloni po Zgornji Savinjski in Zadrecški dolini, s postanki in Ljubnem, Gornjem Gradu in Nazarjah, so v kampu Menina, opravili »šacanje« vozil, licitacijo in razprodajo rezervnih delov za fičake. Večinoma so bili s predstavljenim zadovoljni. Po spretnostnem tekmovanju so najboljšim in tistim z najstarejšimi modeli podelili priznanja in pokale, pri čemer je imel glavno besedo Anton Lebar. Za ugledno predstavo je poskrbel tudi Jožef Kavtičnik, poslanec državnega zbora, ki se je pripeljal v četrto stoletja starem, odlično ohranjenem fičku.

Slikovita podoba starih kot novih fičkov na 2. srečanju

Milan Prosenjak iz Ljutomera pa se je pripeljal z najstarejšim fičkom, letnikom 1969

nem fičku. Po pohvalah, priznanjih in besedah navdušenja je dejal, da je takšna vrsta športa in hobija pomembna dejavnost in da je prav, da se srečanja nadaljujejo.

Najstarejši udeleženec je bil Franc Senekovič iz Jareninskega Vrha 7 pri Jarenini, ki je z 79 leti še ves vnet za stare avtomobile (vozi tudi starega mercedesa 300, izpit za avto pa je opravil že v nemški vojski). Najstarejša vozila so predstavili, in se z njimi pripeljali tudi od daleč, Milan Pušenjak iz Ljutomera s 44 let starim fičkom (letnik 1959), Jože Kovač iz Ljutomera z letnikom 1965 in Zdravko Ožir iz Velenja s fičkom istega letnika.

Udeleženci srečanja so se dogovorili, da bodo s srečanja nadaljevali in s tem tudi skrbeli, da bodo njihovi fički v dobri kondiciji.

Jože Miklavc
Fotografije: Jože Miklavc

Zdravko Ožir je prejel številna priznanja in zahvale za pobudo in organizacijo srečanja

Šmartno ob Paki ima svojo knjigo!

V torek, 24. junija, je izšel zbornik dveh raziskovalnih taborov - Šmartno ob Paki 2001/2002. Na Inštitutu za ekološke raziskave ERICo Velenje, kjer v oddelku za izobraževanje in trajnostni razvoj organizirajo in pripravljajo raziskovalne taborove, po zaključku taborov izdajo zbornik. Ta povzema raziskave mentorjev in mladih raziskovalcev s tabora. Po koncu dveh taborov se lokacija poletnega raziskovanja mladih spremeni, kraju pa ostane lep zbornik - knjiga, ki ima tudi veliko strokovno vrednost.

Na torkovi predstavitvi zbornika dveh šmarških taborov v kulturnem domu v Šmartnem ob Paki je po krajšem kulturnem programu s poudarkom na utrinkih z minulih taborov sledila predstavitev zbornika. Novo zelo všečno publikacijo sta predstavila urednika Matjaž Šalej in Emil Šterbenk. Zbornik Šmartno je že peta knjiga v zbirki zbornikov z raziskovalnih taborov. Pred njo sta izšla dva zvezka z raziskovalnih taborov v Belih Vodah in dve obširnejši knjigi z dveh taborov v Vinski Gori in Velenju.

Nova knjiga je prava strokovna monografija kraja in občine. V njej mentorji predstavljajo najrazličnejšo raziskovalno in ustvarjalno tematiko, ki so jo z mladimi iz vse Slovenije odkrivali v tem kraju. Na kar 400 straneh formata A-5 je zbrana veliko tekstovnega in slikovnega gradiva o Šmartnem in okolici. V knjigi je dobro predstavljena naravna in kulturna dediščina območja ob spodnjem toku Pake. Knjiga pa želi pomeniti več. Ker je doslej najboljše tiskana tiskana dokumentacija Šmartnega ob Paki, so se ustvarjalci potrudili, da publikacijo približajo domačinom, mladim in starim. Kot so zapisali na ERICu je njihova želja, da bi knjigo imela vsaka družina, vsako gospodinjstvo v občini. Zato so strokovnim prispevkom z raziskovalnih taborov dodali tekste, ki predstavljajo kraj in občino v zgodovinskem in geografskem pogledu, na koncu knjige pa so v poglavju Šmarški obrazi objavljani portreti nekaterih občanov, ki vidno sooblikujejo sedanjik njihove lokalne skupnosti. Knjigo je kot predhodne zbornike oblikoval Rok Poles, vseh 24 strokovnih člankov pa ima pripravljene tudi krajše angleške povzetke.

S predstavitvijo knjige o Šmartnem se je zaključil dveletni cikel taborov v tem kraju. Tabor se zdaj seli v Šentilj pri Velenju, kjer bodo mladi iz vse Slovenije raziskovali in ustvarjalno preživljali počitnice tretji avgustovski teden v letošnjem ter naslednjem letu. Prav gotovo bodo pridelali še en zanimiv zbornik.

M. Š.

Iz šmarškega kota (v državnem zboru)

Zgodil se je dan, ki ga je vsakdo izmed nas kdaj sanjal. Pričakovan. Sanjan. Oboževan. Tako zelen. Dan, ki pride enkrat na leto. In dan, ki obljublja dolge, vroče, nepozabne, neskončne, noro zabavne ... počitnice. Točno teden dni nazaj se je zgodil letošnji zadnji šolski dan ...

... seveda tudi v šmarškem kotu. In to le na enem mestu, ker je v Šmartnem pač le ena šola. Ravnatelj je na zaključni proslavi (to, da je podelil tudi spričevala, je naenkrat, sedaj pa sploh, povsem stranskega pomena) svojim šolarjem zaželel, da v poletje strpajo vse, kar si želijo. Početi. Doseči. Doživeti. Prespati. Prelenariti. Ujeti. Uloviti. Izziveti. Uresničiti. Si izpolniti. Tudi vse neumnosti. Da jih potem, ko se jeseni vrnejo v šolo, ne bodo počeli. Župan občine je razgreto mladino podražil s posebnim obvestilom ministrstva za šolstvo, da se pouk nepričakovano podaljša za mesec dni. A mladež sploh ni več poslušala. (Verjetno pa so se tega zagotovo še bolj ustrašili učitelji.) Otroške misli so bile namreč že zdavnaj daleč stran. V svojih svetovih. Neskončno drugačnih. Rumeno-pisanih. Toplih. Polnih vonja po soli na koži, školjk z morskega dna in šumenja valov ob rdečem zahajajočem soncu nekje na obzorju ... In presneto malo šolarjev, ki so naenkrat postali vse drugo,

bi sploh vedelo, da bo konec tistega lepega dne prinesel predvečer 12. rojstnega dne naše Slovenije. Pa so. Zagotovo. Definitivno. Ker se takšna čast zgodi enkrat na sto let. Že res, da je Slovenija majhna, pa vendarle. Pevski zbor Osnovne šole bratov Letonja pod vodstvom zborovodkinje Anke Jazbec je namreč na predvečer dneva državnosti vsem poslancem (kolikor jih je na slavnostno sejo sploh prišlo), predsedniku države doktorju Janezu Drnovškemu, predsedniku vlade, cenjenemu diplomatskemu zboru, visokim gostom in vesoljni Sloveniji v državnem zboru zapel slovensko himno. Nepozabno. Za vse mlade pevke in pevce. Za Anko. Za vse, ki smo se (s ponosom) na balkonu državnega zbora pomešali med veleposlanike in ostale velikane diplomacije. Za ves šmarški kot. Že res, da je tista kitica Zdravljice kratka in da pravzaprav sploh ni bila bistvo (bistvo je bilo Pahorjevo povabilo visokim gostom na kozarec soka v avlo državnega zbora na koncu njegovega 15-minutnega monologa), a kljub temu je ni moč prezreti. Je za spomine. Nepozabne in za vse življenje. Pa ne za tiste, ki so jo poslušali. Ampak tokrat za tiste, ki so jo zapeli.

Mojca Ažman

Vročina jih ne moti

Člani Združenja šoferjev in avtomehanikov Velenje, ki delujejo na področju občine Šmartno ob Paki, Šoštanja in MO Velenje, so po letošnji prenovitvi vodstva spet bolj aktivni. Od spomladi do zaključka šolskega leta so s SPV MO Velenje sodelovali pri izvedbi kolesarskih izpitov, katerih se je udeležilo 200 učencev iz OŠ Gorica, Mihe Pintar - Toledo, Šaleka in Livade iz Velenja, ki so potekali na avtopoligonu Ljubecna pri Celju. V skupni akciji z naslovom Varna vožnja z motornim kolesom, ki je potekala na Titovem trgu v Velenju, so sodelovali s policisti in SPV-jem pri celotni organizaciji, zadnja dva šolska dneva pa so ob prometnicah, na frekventnih točkah in pri šolah skrbeli za večjo prometno varnost (v uniformah so opozarjali na razigrane šolarje). Takšno dežurstvo

so letos uvedli prvič, menda na pobudo policije, in ob zaključku šolskega leta.

V soboto, 12. julija, bodo izvedli veliko motorizirano povorko po Šaleški dolini v čast 13. juliju, dnevu šoferjev in avtomehanikov (pričetek bo ob 16. uri, zbor pri APS Velenje). Udeležili se bodo tudi osrednjega sreča-

nja voznikov in avtomehanikov na Rogli, 27. julija, jeseni pa bodo vsaj tri dni opozarjali na prvošolce in druge šolarje v akciji Varno v šolo - prvi šolski dnevi.

Predsednik združenja šoferjev in avtomehanikov Velenje Boris Raner je ob zadnji akciji dejal, da je temeljno poslanstvo njihovega, sko-

raj 300-članskega društva, poleg druženja, strokovnega izpopolnjevanja tudi prometna preventiva, zato bodo ob šoferskem prazniku desetim članom podelili priznanja SPV Republike Slovenije - plakete »vzoren voznik«.

Jože Miklavc
Fotografiji: Jože Miklavc

Boris Raner, novi predsednik ZŠAM Velenje

Skupina članov ZŠAM Velenje ob letošnji akciji »Varno iz šole na počitnice«

Dr. Evgen Dervarič, direktor uprave Premogovnika Velenje

Rudnik poslovnih priložnosti

Z dr. Dervaričem sediva v njegovi prostorni pisarni, ki deluje nekam prazno. Nasploh na Premogovniku Velenje, ki zaposluje 3500 ljudi, vse deluje veliko, preveliko. Morda je to še iz časov, ko so kopali po 5 milijonov ton premoga na leto in ko smo vsi mislili, da se bodo številke samo še povečevale in je bilo treba vse, kar se je gradilo, graditi malo večje – saj veste, za vsak slučaj.

Zato pa direktor premogovnika seveda ne govori v prazno. Dinamičen mož, ki natančno ve, kaj govori. Človek takoj začuti, da je »knap« – po duši in srcu, tega ne skriva, na to je ponosen. Hkrati pa takoj opaziš, da vidi globlje od rudniških jaškov in preko okoliških hribov.

Na mizo postavam diktafon. »Lahko začneva?« vpraša. »Lahko,« rečem in ne da bi vprašal, se pogovor začne.

Vizija premogovnika Velenje do leta 2025 je jasno načrtovana. Proizvodnja je skladna z načrtovano obratovalno dobo elektroenergetskih objektov v Šoštanj. Do leta 2010 bomo proizvajali 3,8 milijona ton premoga letno, od leta 2010 do 2015 po 3,7 milijona ton letno, po tem obdobju pa 3 milijone ton premoga na leto.

Naše podjetje ima dva osnovna stebra. Prvi steber je proces premoga. Na tem procesu imamo postavljene tri strateške cilje. Prvi je racionalizacija procesa pridobivanja premoga, drugi je varnost in humanizacija delovnih procesov, tretji cilj pa je varovanje okolja.

Dejstvo je, da bomo morali pri proizvodnji premoga stroškovno ceno le-tega ves čas zniževati. Računi kažejo, da bo cena padala po stopnji 1,5% na leto in to vsaj 10 let. Na to smo pripravljene in zagotavljanje teh parametrov bo tudi omogočalo normalno poslovanje premogovnika. Ceno premoga bomo oblikovali v pravem razmerju med narodnogospodarskimi interesi in svetovno ceno premoga – tako vsaj računamo pri nas v hiši.

Premog je najbolj stabilen energetski vir na svetu. Najdemo ga povsod. Po sedanjih ocenah prenesejo svetovne zaloge še 200 let eksploatacije pri sedanjem letnem odkupu 4,5 milijarde ton.

Naj takoj povem, da ne v Termoelektrarni Šoštanj in ne v Holdingu slovenskih elektrarn ne razmišljajo o zamenjavi velenjskega premoga s kakim uvoženim, tudi zato, ker smo v Premogovniku Velenje že dosegli visoko stopnjo končne organizacije pri proizvodnji premoga.

Govorili ste o dveh stebrih, na katerih stoji Premogovnik.

Drugi steber je intenzivno prestrukturiranje poslovnega sistema, ustanavljanje novih podjetij, kar vse počnemo s ciljem, da ohranjamo zdajšnji obseg delovnih mest in seveda pridobivamo nova. Ideja je ta, da bi tudi leta 2025 imeli na tem območju 3500 delovnih mest, pa še kakšno povrh. Seveda si prizadevamo, da bomo proizvodnjo premoga tako racionalizirali, da bo na tem segmentu zaposlenih

čim manj delavcev, kar bo seveda pocenilo proizvodnjo, zato pa bomo odpirali nova delovna mesta na drugih programih.

Proces pridobivanja premoga je in bo temeljni proces v podjetju. Bo pa generiral nove programe in nova delovna mesta. Brez premoga si tudi prestrukturiranja ne znamo predstavljati.

Imam občutek in povejte mi, če se motim, a še pred petimi leti je premog vzdrževal tudi, pa recimo temu- socialo znotraj premogovnika. Vzdrževal je tudi ostale premogovniške programe, ki brez premoga ne bi preživel. Drži?

Drži. A proces prestrukturiranja predvideva, da bodo premogovniške odvisne družbe bistveno bolj vpete v trg in od trga odvisne. Seveda bodo še vedno partner premogovnika, a pod konkurenčnimi pogoji. Pri postavljanju tega drugega stebra, kot ga imenujem, se bo dogajalo z odvisnimi družbami marsikaj. Nekatere bomo prodali, nekaterim poiskali nove strateške partnerje, nekatere bomo postavili na novo. Prav danes smo prodali polovico programa lesenih lepljencev avstrijskemu partnerju, a to smo storili tako, da bo imel ta program možnost nadaljnega razvoja in odpiranja novih delovnih mest. Naš cilj je, da podjetje, ki ga damo na trg, tam tudi preživi, sicer se nam zgodba vrne kot buomerang v obliki socialnih stisk v dolini, ki jih seveda mora zopet nekdo financirati.

Premogovnik izgublja avreolo velikega kombinata, s tem ko se prestrukturira, pa zopet raste kot sistem, velik poslovni sistem. Vsebinska sprememba je kar velika. Tudi na zunaj se vidi.

Premogovniški interesi v tem procesu niso kapitalski ali zgolj kapitalski. Nam res gre za ohranjanje in ustvarjanje novih delovnih mest. Zato intenzivno delamo na številnih novih projektih.

Turizem? To so že kar stari projekti?

Res je. Imamo lep turistični center. V lanskem letu smo ustanovili konzorcij investitorjev. Izvedli smo natečaj za prostorsko urbanistično ureditev celotnega območja, nanj dobili štiri zelo kvalitetne prijave oz. izdelke in tudi s pomočjo tega natečaja še enkrat ocenili, da ima širše področje, ki ga premogovnik ureja velike turistične potenciale.

Seveda gledamo na turizem širše. Celotno šaleško-savinjsko območje potrebuje zaokroženo turistično vizijo. Letos bomo ustanovili podjetje, ki bo pripravilo tržno strategijo in iskalo morebitne domače ali tuje vlagatelje. Podjetje smo z deset milijonskim ustanovitvenim kapitalom ustanovili Premogovnik, MO Velenje, Gorenje, Era in Vegrad.

Golte?

V to zgodbo, ki ima velik potencial, smo želeli vključiti tudi lokalno skupnost. Pozitivno so se odzvale vse občine s širšega območja. Resno se pogovarjamo z devetimi občinami, le žalska in celjska občina sta od konkretnih razgovorov o projektu odstopili.

Projekt je velik, zahteven, tvegano. Dogovor je tak, da bo slovenski konzorcij v projekt

vložil 50% sredstev, italijanski lastniki pa drugih 50%.

V slovenskem konzorciju bo devet šaleških in savinjskih občin in številni podjetniki s tega področja. Računamo tudi na državni in evropski denar.

Še enkrat pa naj poudarim, da je projekt že zaradi same koordinacije med tolikimi partnerji zelo zahteven, poleg tega pa smo v časovni stiski, saj bi radi ujeli že naslednjo zimo, torej to, ki pride. No, končna odločitev o projektu je odvisna tudi od lastnikov premogovnika.

Ekološki projekti premogovnika so na eni strani dolžnost podjetja do okolja, po drugi strani pa podjetniška priložnost za nove programe.

Ravno zato smo tudi ustanovili podjetje Karbon, ki se ukvarja s tehnologijami pridobivanja premoga, reciklažami. Intenzivno se pripravljamo na projekt razgradnje avtomobilov. Gre za ravnanje s sekundarnimi surovinami. Orientiramo se na nenevarne odpadke. Na trgu iščemo nove priložnosti.

Sicer pa je v vsakem premogovniškem projektu ekološki del. Tudi standard ISO 14001 je rezultat takega razmišljanja in delovanja.

Poglejte, jezero, ki je rezultat rudarjenja, je danes zelo čisto. Ima PH 7, kar je PH čiste vode. Vse meritve, ki jih opravlja inštitut ERICO, to potrjujejo.

Pa še drugi projekti so, ki so pomembni. Muzej premogovništva Slovenije je imel lani 32.000 obiskovalcev, letos ciljamo na 35.000, prag rentabilnosti je 50.000 obiskovalcev letno. No seveda pri muzejski dejavnosti ekonomika ni ključni dejavnik.

Medpodjetniški izobraževalni center je drug tak projekt, ki nastaja na območju Starega jaška. Jeseni bo že zaživel. Zopet bomo odprli nova, kvalitetna delovna mesta in tudi možnosti izobraževanja s področja ekologije, kjer imamo predvsem s inštitutom ERICO dober temelj.

Rudnik je v preteklih letih ogromno vlagal v šport, kulturo. Bil je največji donator v tem bazenu. Zdaj se stvari spreminjajo. Se umikate?

Sredstva za sponzoriranje so se od lani na leto zmanjšala za 30%. Tako smo lani sklenili in to dosledno izvajamo. Prisotni smo povsod, a z manjšimi sredstvi.

Zgodba z združevanjem NK Rudarja in NK Era Šmartno pa je zgodba, ki jo je zastavila Nogometna zveza Slovenije, ki naših rešitev ni sprejela. Zato NK Rudar v naslednji sezoni nastopa v drugi ligi.

Tudi tradicionalnim sponzorstvom v kulturi se ne odrekamo, a vse bo teklo na nivoju realnih zmožnostih Premogovnika.

Za konec se še enkrat vrniva »v jamo«. Po Velenju se kar intenzivno širijo govori, da nekateri rudarji, ki so bili udeleženi v zadnji veliki rudarski nesreči, z odnosom Premogovnika do njih niso zadovoljni.

Za vsemi delavci, ki so bili v nesreči udeleženi, smo se dogovarjali. Od nesreče do njihovega ponovnega prihoda na delo smo bili z njimi v kontaktu. Seveda imajo nekateri posamezniki individualen pogled na situacijo, vendar ga morajo uskladiti s kolektivom. Rudarska solidarnost je bila v tem primeru

na izjemno visokem nivoju in skladno z njo tečejo tudi vsi postopki, s katerimi pomagamo sodelavcem in svojem v nesreči umrlih sodelavcev.

Koliko je ta »knapovščina« prisotna v sodobnem življenju in koliko je bo z ugašanjem premogovnika ostalo?

Premogovnik ne ugaša! To sem že na začetku povedal. Premogovnik Velenje ima poslanstvo še najmanj za 25 let. Rudarjev bo res manj, tradicija pa ne bo nič manjša. Žlahtna knapovščina se prenaša, tradicije negujemo, dajemo ji večji pomen. Seveda je to tudi folklor, a vrednote našega rudarskega poslanstva ostajajo.

Praznujemo Skok čez kožo. Letos je častni skakalec Anton Rop, predsednik slovenske vlade. Praznujemo pa tudi Sv. Barbaro.

In ne pozabite. Velenje je rudarsko mesto, utemeljeno na rudarjenju. Temeljev pa noben pameten gospodar ne spodkopava. Na njih gradi. Tudi jutrišnji Premogovnik Velenje bo stal na rudarskih temeljih. Nadgradnja pa bo drugačna.

Gospod Dervarič, čestitke za praznik!

Hvala! Srečno!

Janez Pušnik

Fotografije: Jurij Vižintin

V soboto, 28. junija je bil v Velenju tradicionalni skok čez kožo.

Direktor Premogovnika je podaril predsedniku slovenske vlade priložnostno darilo. Montanista Medved in Hudej pa Ropu nista previsoko dvignila kože, da je ta brez težav skočil v rudarski stan. Premier si je ob tem zaželel, da bi enako uspešno vsi skupaj skočili v – Evropo!

Fotografija: Dejan Tonkli

Pogovor z županjo Dravograda Marjano Cigala

Namesto centralizma razvoj okoliških krajev

Zmaga Marjane Cigala na lanskih županskih volitvah občine Dravograd je bila presenetljiva. Delo je prevzela v sredini decembra; opravlja ga poklicno dve tretjini časa, eno tretjino pa je še vedno pri veterinarski postaji Dravograd. Voljene funkcije so pač ples po žerjavici, pravi. Pri županskem delu se uspešno dopolnjujeta z nepoklicnim podžupanom, nekdanjim diplomatom Alfonzom Naberžnikom.

Občina Dravograd praznuje 4. julija svoj praznik posvečen spomenu na zavedne domačine, ki jih je okupator v začetku druge svetovne vojne pregnal z domov in izselili cele družine v Srbijo. Kako teče življenje v občini danes, pa smo povprašali županjo.

Za uvod morda vprašanje, ali ste pričakovali svojo zmago na lanskih županskih volitvah? Na čem ste gradili predvolilno prepričevanje volivcev? Kaj se je od tega že uresničilo?

Zmage nisem pričakovala saj nisem šla s tem namenom na volitve, ampak je to bila želja nekaterih, da bi imeli na volitvah neko protiutež. Po prvem krogu smo se povežali tudi z mojimi protikandidati. Posebnega recepta nisem imela. Menim, da so si ljudje želeli sprememb. Očitki so se nanašali na koncentracijo kapitala v samem mestu, kot je nastajanje športnega centra in nogometni klub, premalo pa se je namenilo infrastrukturi podeželja, npr. cestam. Ljudje pričakujejo odprt pogovor, da se vzpostavi zaupanje.

Nekatere obljube, ki sem jih kot občinska svetnica dajala, so se že uresničile. Začenja se razvoj turizma v skladu s pobudo podeželjanov. Odprli smo informacijsko pisarno za obveščanje obiskovalcev, ki med drugim izvejo, kje lahko dobijo izdelke s podeželja. Uvedli smo večjo preglednost porabe proračunskega denarja. Obiskujemo krajevne skupnosti, kjer izvem kaj je najbolj pereče na področju cest, vode in kanalščine. Na osnovi pričakovanih ljudi pripravljamo štiri-letni investicijski plan, kjer bo poudarek na preglednosti cen, kar doslej ni bilo vedno razvidno. Sicer pa končujemo pločnik v Črnečah, kanalizacijo v naselju Podgrad in stanovanjski blok v naselju Meža. Gotovih bo trinajst stanovanj, potrebe pa so štirikrat večje.

Ostalo bo na vrsti v drugi polovici leta.

Kako ste ocenjevali razmere v občini Dravograd pred izvolitvijo in kako jih vidite danes?

Bila sem občinska svetnica osem let in sedaj ugotavljam, da je velika razlika v pogledu s tega brega ali županovega. Občinski svet je najvišji organ odločanja, župan pa vse to izvaja. Sedaj bolj natančno vidim probleme Dravograda, morda tudi bolj razumno, in spoznavam, da je potreben

čas. Vidim tudi probleme, ki jih sicer ne bi. Vloga župana je zapletena.

Katere potrebe občanov zadovoljuje občina?

Različne ureditve zemljišč: prodaje, nakupi, občani dobijo lokacijske informacije (kje in kako se lahko gradi). Rešujejo določene socialne težave, stanovanjske probleme, težave s cestami. Nerešena lastništva in zamenjave teh zemljišč in podobno. Opažam, da imajo ljudje najpogosteje probleme z lastnino in gradnjami. Prihajajo povedati svoja nezadovoljstva-najpogosteje gre za vodo, kanalščino in seveda ceste. Tu je še šolstvo, vrtci ter težave zdravstvenega doma in knjižnice.

Kakšne težave ima knjižnica v Dravogradu?

Radi bi imeli še lepšo v več zaposlenimi, da bi lahko več potreb zadovoljevali. Žal proračuna ne moremo raztegniti. Manjka še dvigalo; žal bi to stalo okrog 15 milijonov in je trenutno prevelik zalogaj.

Kakšna je struktura (deleži) prihodkov? Katera področja največ stanejo občinsko blaginjo?

Letni proračun načrtujemo v višini 1.216.000.000 SIT. S strani države bomo pridobili 806 milijonov. Ostali so prihodki od davkov, premoženje, najemnin, od raznih taks in nadomestil. Poraba denarja gre v veliki meri za dejavnost vrtecev v višini 139,5 milijonov, precej danimo za popravilo cest, to je 202 milijona, za naložbe pa smo namenili 313 milijonov. Za potrebe šole načrtujemo 77 milijonov, od tega kar 33 milijonov za prevoze šolskih otrok. To je veliko, od obljub države še nismo dobili kakšnega tolarja, terjamo pa denar po sodni poti.

Če bi ocenjevali kvaliteto življenja bi med pokazatelje lahko uvrstili blaginjo prebivalstva, bivalno okolje, stanovanja, pitno vodo, stopnjo brezposelnosti, izrabo prostega časa, kulturno ponudbo in objekte, izobraževalne možnosti, dostopnost invalidom, in še bi lahko naštevali. Kakšna je vaša ocena in

komentar navedenega v občini?

Dravograd spada med srednje urejene občine. Imamo nekatere dobro in nekatere slabo urejene stvari. Lahko pokažemo lep nogometni stadion, na drugi strani pa nimamo kulturne dvorane, kot bi si je za raznovrstne prireditve želeli. Ponekod so še težave s pitno vodo; lani smo rešili Dravograd težav s pitno vodo, kot smo na Goriškem vrhu obnovili vodovod in uredili nova zajetja. V dolgoročne plane pa bomo vnesli še ureditev črpališča v Črnečah, za kar bomo poiskali nova vodna zajetja. Imamo načrte za novo čistilno napravo v Dravogradu, česar še marsikatera občina nima. Imamo kolesarsko pot, ki nas povezuje z Avstrijo, manjka le dokončanje asfalta do Trbonj. Poznani smo, da ni dovolj parkirnih prostorov v Dravogradu, na Kovtrovem mostu bomo delali križišče. Če bo ministrstvo za promet izpolnilo obljube, bo letos jeseni semaforizirano križišče pri dravskem mostu, za rešitev prometnih konic. Sicer so težave s cestami, moti neurenost nekaterih vasi; Šentjanž bi lahko bil lepši kraj, ki leži ob prometnici in je bolj viden. Imamo premalo prostora za desetletko v samem Dravogradu, dovolj pa ga je v šoli v Šentjažu. Veliko je znamenitosti, ki jih še lahko pokažemo turistom in tudi tržimo. Imamo lep hotel, manjka pa nam kakšna turistična kmetija. Trg v Dravogradu je prav tako potreben preureditve, za kar obstajajo načrti. Imamo dovolj pešpoti za sproščanje sprehajalcev. Manjka tudi kakšna večja trgovina.

Omenili ste turistične možnosti; morda so Libeliče bolj napredovale od drugih?

Libeliče daleč odstopajo od naših krajevnih skupnosti, saj so se znali organizirati. Problem pa je, da ni primerne gostilne s prehrano. Dokler bo tako, se bodo v ponudbo vključevali dravogradske hotel in splavarji, sedaj se običajno gostje odpravijo v sosednjo občino v turistično vas Šentanel. Naslednja je vas Trbonje, ki bi prav tako lahko veliko ponudila turistom. Imamo pa načrte v Črnečah bolj poudariti znamenitosti. V Črneškem zalivu je naravni rezervat z edinstvenimi vrstami ptic v svetovne merilu, poseben kamen dravit se nahaja na hribu Dobrava, in nima pri mere v svetu, z brušenjem pa postane dragocenost.

Kako ocenjujete stopnjo brezposelnosti v občini?

Žal je tekstilno podjetje Inpod propadlo oz. šlo v stečaj, čeprav je glede na status invalidskega podjetja imelo nekaj možnosti obstanka. Prav tako so žal še nekatera podjetja, kot npr. Mesnina, propadla. Glede »klavnice« se oživlja ideja, da bi jo oživili, kar bi omogočilo delovna mesta. Industrija je pri nas šibka, obrtniki zaposlujejo kolikor pač lahko. Srednje šole nimamo, v ostalih ustanovah se pač zaposlujejo tudi iz drugih občin.

Omenili ste, da občina nima srednje šole?

Razmišljali smo, da bi v stavbi, kjer je bil Kograd odprli srednjo šolo. Vendar žal ni prišlo do nakupa s strani občine.

Kmetijstvo ima v občini pomemben delež in z njim tudi proizvodnja hrane. Kakšna je strategija vključevanja na evropsko tržišče?

Postavljeni smo v »hrib« in temu ustrezno obliko kmetovanja potrebujemo.

Gre za ekološke kmetije in pitanje goved. Pri mlečni proizvodnji so potrebi veliki kompleksi. Med 364 kmetijami se kar ena tretjina ukvarja z mlekom, ostali s pitanjem goved in ekološkim kmetovanjem. Slednje potrebuje večje tržišče, saj so cene previsoke za naše razmere.

Sem sodijo tudi dopolnilne dejavnosti na kmetijah. Velik problem je, kako prodati svoje proizvode. Sosedje v Avstriji to že bolje obvladajo.

Ukinitev klavnice v Otiškem Vrhu in prevoz živali v Celje najbolj moti, ko gre pri zakolu za lastne potrebe, zato je za ustanovitev manjše klavnice skupina privatnikov ustanovila zadrugo.

Koroška pokrajina z dvanajstimi občinami ima nekatere skupne projekte. V katere od njih ste trenutno vključeni?

Imamo razvojno agencijo (RRA;op.p.) s sedežem v Dravogradu, ki za nas pripravlja skupne projekte. Sodelujemo pri nastajanju skupnega odlagališča odpadkov s sortirnico v Koroški pokrajini, za kar kandidiramo pri Kocuhovem skladu za pridobitev sredstev iz EU. Dokumentacija za razpis je stala 60,5 milijona SIT. Sicer ima pokrajina garancijsko shemo, kamor občine vlagajo denar, in lahko pridobijo trikratno višino ugodnega kredita.. Drugače so občine povezane preko pogodb za namene izgradnje in popravila cest. Gre za ceste, ki mejijo med občinami, ne pa ceste znotraj občine. Lani smo koristili denar za cesto Libeliče - Trotove križ. Gre za nepovratna sredstva, ki jih občine združujejo v RRA in jih po ključu lahko koristijo le vsako drugo leto.

Kako vidite Koroško pokrajino kot regijo? Kakšno vlogo bi lahko imela občina Dravograd?

Absolutno podpiram Koroško regijo, že za to, da lažje pridobiš denar. Je pa med župani že prišlo do nekakšnega nezaupanja, saj imamo občutek, da gre vse v Slovenj Gradec. Dravogradu je bila namenjena nekakšna vloga gibala turizma. Vendar imam občutek, da bo Slovenj Gradec kot upravno središče pridobil tudi službe, ki nekako tja sodijo. Tako se v občinah sprašujejo, kaj lahko njim ostane? Tudi v Dravogradu, ki mu je bil namenjen turizem, ne vemo, kaj bo še čas prinesel. Je pa vsekakor bolje, da bo dvanajst regij v Sloveniji, kot osem, kjer bi spadali pod Maribor in bi v Koroško zelo malo tolarjev padlo. Za nas so tri regije, kot je bil prvotni predlog, nesprejemljive. Pričakujemo, da bo država del pristojnosti in denarja prepustila regijam.

Za konec še tole: kaj občani predvsem pričakujejo od občinske uprave in županstva in obratno?

Srečujemo se na razgovorih v krajevnih skupnosti, veliko ljudi pa prihaja na občino povedati svoje probleme. Pogosto se dajo le ti rešiti, drugič spet ne, je pa sam pogovor lahko tudi ploden. Se mi pa zdi, dan manjka strpnosti na obeh straneh. Imamo starih grehov kar veliko in je težko miriti že razplamtele strasti in najti pravo pot. Skušaj urediti stvari, kot so spori glede cest, z zemljišči in tako naprej. Ljudje želijo vedeti, kam in kako se denar porabi. Veliko je vredno obojestransko zaupanje, sicer tudi mali problem lahko ostane nerešen.

Hvala za Vaš čas.

Dvanajst let pozneje

Ob dnevu državnosti je Mestna občina Velenje pri Lipi samostojnosti na Trgu mladosti organizirala slovesnost s koncertom Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje. Na slovesnosti so bili tudi predstavniki Združenja veteranov vojne za Slovenijo

čjih, da ostanejo doma, pa jim moramo ponuditi delo in zadovoljiti njihove potrebe po možnostih za pridobitev stanovanj, urejenem okolju, zabavi. Za kontinuirani razvoj je izrednega pomena ustanovitev Regijskega študijskega središča v Celju, katerega

Mnogo nas je, ki se zavedamo odgovornosti, ki jo prinaša samostojnost. Ta ima svojo osnovo na dogodkih, ki so se zgodili pred dvanajstimi, petdesetimi in sedemdesetimi leti. Med njimi smo tudi vsi, ki smo se danes zbrali ob lipi, ki simbolizira našo neodvisnost

in samostojnost. Suverenost, državnost in neodvisnost nam pomenijo veliko. Na to smo ponosni. Odgovornost sedanjega generacije pa je, da mlajšim rodovom prenaša vsa dejstva, posledice in vzroke vojne ter potujčevanja, ki ga sami niso občutili, in zavedanje, da naša samostojnost ni prišla sama po sebi in da je prav, da smo borkam in borcem ter žrtvam hvaležni za ves trud in prizadevanja za ohranitev neodvisnosti in svobode.

V času, ko je v Sloveniji prisotna močna centralizacija in s tem povezane velike gospodarske in posredno tudi socialne razlike med področji in statističnimi regijami, si na našem območju prizadevamo za ustanovitev Zgornjesavinjsko-šaleške regije. Prepričani smo, da bomo z oblikovanjem SA-ŠE, kot jo radi imenujemo, lažje zadovoljili potrebe prebivalcev našega področja, uresničili številne naloge, ki smo si jih zastavili, in nadaljevali z uspešnim gospodarskim in družbenim razvojem področja. Prav povezanost je eno od temeljnih izhodišč za vse naše dosežke.

Srečko Meh je nato čestital vsem občankam in občanom MO Velenje.

Pred zaključkom koncerta pihalnega orkestra Premogovnika Velenje se je nevarno približala nevihta, prav tako kot leta 1991, zato so koncert prekinili. Čeprav je grmel in se je bliskalo, hujših padavin ni bilo, kot leta 1991!

Jože Miklavc

s praporom. Župan MO Velenje Srečko Meh je v daljšem nagovoru poudaril pomen osamosvojitve, probleme, ki spremljajo deželo v tranziciji, in pridobitve. Med drugim je povedal:

»Za usodo države smo odgovorni sami, na nikogar ne moremo valiti krivde. Prvih dvanajst let je pokazalo, da se svoje odgovornosti zavedamo. Gospodarstvo uspešno prestaja čas tranzicije, uspel nam je pristop k Evropski uniji, vsi elementi državnosti in uspešnega razvoja so trdno postavljeni.

Kljub vsemu pa ni šlo vse po načrtih. Veliko je državljanov in državljanek, ki jim je še težje kot nekoč. Za mnoge življenje resnično ni lahko: zaradi pogosto prevelikih kapitalističnih teženj se vse bolj povečuje socialna razslojenost, primanjkuje delovnih mest, ljudje težko povežejo začetek meseca s koncem. Ko smo se zavestno odločili za kapitalizem, za tržne odnose, ki so bili naslikani v rožnatih barvah, si še zdaleč nismo predstavljali, da se bo ta kapitalizem pokazal v najslabši luči, v surovem pehanju za dobičkom, v izkoriščanju ljudi, v razslojevanju prebivalstva na eni strani in v neizmernem bogatenju na drugi. Tega ne bo lahko spremeniti. Za sožitje med nami - na eni strani delodajalci in na drugi delavci - pa so spremembe v delitvi bogastva nujne.

Ob tem sem vesel, da so naša prizadevanja v Velenju, da v podjetjih in družbah ohranjamo dobre poslovne rezultate in kazalce, uspešna. V lokalni skupnosti si prizadevamo, da bi občanom in občanom zagotovili možnosti za kvalitetno izobraževanje na vseh ravneh - z višjo izobrazbo se povečujejo tudi možnosti za boljšo zaposlitev. Dolina potrebuje strokovnjake na vseh podro-

ustanoviteljica je tudi Mestna občina Velenje, ki zagotavlja izobraževanje. Za pridobitev ustreznih programov moramo maksimalno sodelovati vsi - lokalna skupnost, gospodarske družbe, šolski center in tudi drugi. Primer uspešnega dogovarjanja je Fakulteta za glasbo, ki naj bi imela svoj sedež v Velenju, v Glasbeni šoli Frana Koruna - Koželjskega.

Že dvanajst let mineva, odkar smo tudi drugim dokazali, da se še kako zavedamo svojih korenin, da imamo svoj jezik, kulturo in da hočemo živeti v svoji državi - na vse te želje, pa tudi odgovornosti, nas spominja današnji dan. Spominja pa nas, kako enotni in povezani znamo biti, če le hočemo - to smo dokazali, ko je bilo najbolj pomembno, v tem mirnem času pa se zdi, kot da na to največkrat pozabimo. Morali bi se naučiti strpnosti drug do drugega, saj je to v času, ko se tudi svet spopada z nestrpnostjo in odtujenostjo v največjem razmahu - s terorizmom - še kako pomembno. V Mestni občini Velenje, kjer živimo ljudje različnih nacionalnih pripadnosti, znamo biti strpni drug do drugega, spoštujemo delo in sposobnosti ter ohranjamo tankočuten odnos do socialnih in drugih razlik.

Vsi domov!

Pri Mestni občini Velenje so zamenjali okna na severozahodnem pročelju mestne hiše. Ko sem opazoval delavce pri tem zahtevnem opravilu, se je izza odstranjenih okvirjev starih oken slišal gromki glas: »Vse vas bom nagnal domov, zanič delate, ali sploh kaj delate?!« Mimoidoči smo ugibali, komu so bile namenjene te grožnje. Uslužbencem občine ali delavcem montažnega podjetja? In kdo jih je hrupno izražal? Menda pa ja ne župan?!

No, kritika je zalegla, okna so vstavljeni in na občini vsi pridno delajo!

Jože Miklavc

Vstavili so nova okna, mestna hiša je kot nova!
Fotografija: Jože Miklavc

Bazen bo?

Da bi nam v vremenu, ki nas greje zadnji mesec, prav prišla kakšna ohladitev v bazenu ni potrebno poudarjati. Odkar so nam v Velenju ukinili namakanje v sicer že zares dotrajanem bazenu, se njegovi meščani vse bolj ukvarjajo z mislijo, kako ga pridobiti nazaj.

Verjetno ni treba posebej razlagati, da bi ga bili veseli tako odrasli kot otroci, da bi se v teh dneh trlo tistih, ki bi koristili njegove mokre usluge ali morda samo poležavali na soncu.

Ko smo malo preverili pri pristojnih, kako daleč so s projekti, smo ugotovili, da bazen v dolgoročnem načrtu je. Vsebuje ga projekt, ki gradi rekreacijski center na jezeru; izgradnja tega centra je še v izdelavi in kot nadgradnjo naj bi čez nekaj let izgradili tudi bazen. Lokacija bo levo od bele dvorane in bazen naj bi ustrezal vsem zahtevam kopalcem. Ne glede na to, da imamo Velenjčani v svoji okolici kar nekaj možnosti koriščenja kopalnih uslug, prebivalci menijo, da moramo dobiti bazen v mesto.

Bodo v Velenju zmogli to, kar so na Ravnah na Koroškem?

Bazen, zaprt pred osmimi leti, zdaj pospešeno propada in verjetno bo tako tudi ostalo. Na Uradu za okolje in prostor pravijo, da bi bilo popravilo le-tega finančno tako obremenjujoče, da se lahko primerja z izgradnjo novega, zato o tem sploh ne razmišljajo.

Izgleda, da se stvari počasi premikajo, vendar nas dejstvo, da smo že osem let brez bazena, pripelje do bojazni, da ga mogoče vsaj še toliko časa ne bo. Ampak zdaj ko je planiran in zanj obstaja dolgoročni projekt, ga lahko vsaj pričakujemo. Denarja sicer še ni, v času, ki so si ga vzeli za planirano izgradnjo, se bo menda ja tudi ta našel!

Ne glede na to, kako si bazen želimo, pa je zaskrbljujoče dejstvo, da je obisk starega bazena leta nazaj tako upadel, da so bili stroški večji od prihodka v kopalniško blagajno. Takšno poslovanje je postopno pripeljalo do propada. Zapuščen bazen nedvomno kazi okolico otroškega igrišča, predvsem bodejo v oči raztrgane mreže, ki ga obdajajo.

Vseeno lahko upamo, da usoda še neizgrajenega bazena ne bo primerljiva s usodo propadajočega. Če pa se bo to zgodilo, nas takrat verjetno to ne bo več zanimalo, saj bo v ospredju našega zanimanja drug problem.

Torej, bazen bomo dobili, pa čeprav se to in še kakšno naslednje poletje še ne bomo hladili v njem. Tako se lahko zdaj pomirjeni odpravimo na šoštanjski bazen, morda za Savinjo, na morje, v bližnje toplice, lahko pa se namočimo kar v jezeru ...

Andreja Muršec Plešivčnik
Fotografija: Jurij Vižintin

Velenje.com

Ustanovljen je bil ekološki grozd

Prejšnji teden je bil s podpisom pogodbe o spodbujanju razvoja grozdov med 12 podjetji oziroma institucijami in ministrstvom za gospodarstvo formalno ustanovljen Slovenski ekološki grozd, vloga nosilnega podjetja v tem združenju pa je bila zaupana podjetju ESOTECH. Slovenski ekološki grozd je sicer sistem interesno povezanih podjetij in institucij, usposobljenih za razvoj, trženje in graditev okoljevarstvenih tehnologij in objektov na slovenskem ter mednarodnem trgu.

Zamudne obresti poslej brez indeksacije

V skladu s pravkar uveljavljenim zakonom o predpisani obrestni meri zamudnih obresti se raven predpisane obrestne mere zamudnih obresti znižuje na 17 odstotkov na letni ravni. Medtem ko so se zakonite zamudne obresti po starem zakonu o predpisani obrestni meri zamudnih obresti in temeljni obrestni meri določale na podlagi gibanja cen življenjskih potrebščin, pa so zdaj določene v nominalnem znesku. Njihovo višino lahko spremeni le vlada, in sicer v primeru spremenjenih gospodarskih razmer v državi.

Vlada je zahtevala izredno skupščino NLB zaradi napake pri glasovanju

Vlada je na dopisni seji sprejela sklep, da bo kot delničar Nove Ljubljanske banke (NLB) od nadzornega sveta banke zahtevala, da ta v najkrajšem času skliče izredno skupščino NLB s predlogom o neizplačilu nagrad članom uprave in nadzornega sveta banke, so sporočili s finančnega ministrstva. Vlada je tako ugodila predlogu finančnega ministrstva, naj zaradi napake pri glasovanju na ponedeljkovi skupščini NLB zahteva izredni sklic skupščine.

Kot je znano, je država na ponedeljkovi skupščini NLB podala nasprotni predlog, po katerem se članom uprave in nadzornega sveta ne izplača nagrada iz dobička. Vendar pa je prišlo do zapleta, saj je na glasovanju, ki je potekalo takoj po razpravi o nasprotnem predlogu vlade, pooblaščenka ministrstva za finance v zmotnem prepričanju, da poteka glasovanje o predlogu vlade, podprla napačen predlog o delitvi dobička. Tako je bil na skupščini NLB na skupščini izglasovan sklep, da se iz bilančnega dobička banke nameni 51 milijonov tolarjev za nagrade članom uprave in nadzornega sveta.

Rating Slovenije je izboljššan

Dun&Bradstreet, največja bonitetna hiša na svetu, je v juljski številki edicije International Risk and Payment Review izboljšala rating Slovenije. Ker je rating Madžarske ostal isti, je Slovenija spet sama na vrhu v regiji.

"Izboljšanje bonitetne ocene Slovenije ni toliko rezultat njenih trenutnih posebno ugodnih makroekonomskih gibanj, temveč bolj rezultat presenetljive stabilnosti v razmerah, ko se trendi v regiji in Uniji slabšajo," pojasnjuje Marko Batista, direktor ljubljanske bonitetne hiše I.d.o.o. in dodaja, da se ratingi pri D&B menjajo zelo poredko, zato je tokratna sprememba pomembna in bo deležna velike pozornosti mednarodne poslovne skupnosti.

Vrhunsko zasedanje v Solunu in Cavtatska deklaracija

Osrednja tema vrhunškega zasedanja, ki se je začelo v Solunu ter s katerim Grčija končuje predsedovanje in ga prepušča Italiji, je reforma EU. Grški zunanji minister bo za solunsko zasedanje pripravil tudi tako imenovano cavtatsko deklaracijo, v kateri skupina ekonomistov ostro kritizira gospodarsko politiko držav, nastalih na ozemlju nekdanje SFRJ. Voditelji evropskih držav so na solunskem srečanju med drugim razpravljali o odnosih EU s sosedi. Med temami, ki so se jih lotili, so evropska ustava in varnostna politika ter odnosi z ZDA, dan pa so zaokrožili pogovori z Bolgarijo, Romunijo in Turčijo. Sobota je bila namenjena vrhu EU in držav zahodnega Balkana s sporočilom, da je prihodnost teh držav v EU, hitrost približevanja temu cilju pa je odvisna od njih.

Cavtatsko deklaracijo je oblikovalo 16 uglednih mednarodnih ekonomistov. V njej med drugim opozarjajo na necelostnost in nerealnost statističnih podatkov EU, MDS in Svetovne banke, zaradi katerih njihovi nasveti niso realistični. Podarjajo nujnost zmanjšanja restriktivnosti denarne politike v nekaterih državah, na tekoči in fiskalni primanjkljaj, ki sta pomembna ovira za razvoj držav v regiji, ter na to, da monetarna konvergenca ne bi smela imeti prednosti pred realno. Poprečna rast BDP v regiji bi morala biti od tri do pet odstotkov na leto, je zapisano v dokumentu.

Rok Feler

Slovenski indeks delnic - SBI 20

Slovenski borzni indeks je vodilni indeks Ljubljanske borze. Njegov temeljni namen je zagotavljanje zbirno in jedrnat informacijo o gibanju tečajev največjih in najlikvidnejših delnic v borzni kotaciji Ljubljanske borze (»blue chip« indeks). Kot najprezentativnejši indeks Ljubljanske borze, ki obsega okoli 70 % celotne tržne kapitalizacije delnic borzne kotacije, pa je metodologija izračuna indeksa SBI 20 prilagojena tudi za uporabo v indeksnih skladih.

Indeks SBI 20 je naslednik indeksa SBI, ki ga je Ljubljanska borza izračunavala od 1. 1. 1994, objavljati pa ga je pričela 1. 7. 2000. Od 1. 4. 2003 je v SBI 20 vključenih 15 delnic.

Dnevi revizije borznih indeksov:

- Letna revizija: 15. 12.

- Trimesečne revizije: 15. 3., 15. 6., 15. 9.

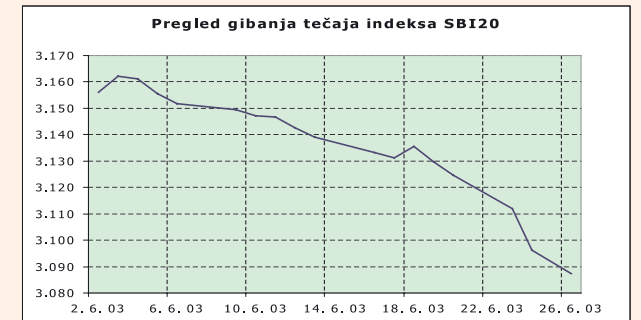
Odbor za indekse se lahko v primeru izrednih dogodkov odloči tudi za izredno revizijo indeksa.

Indeks SBI 20 je cenovni (price) indeks, ki ne vključuje dividend, kar pomeni, da z njim merimo spremembe tečajev vključenih delnic. Sestava indeksa SBI 20 je tehtana s tržno kapitalizacijo delnic v prostem obtoku. Na ta način imajo večji vpliv na gibanje vrednosti indeksa delnice z višjo tržno kapitalizacijo, ki ni v rokah strateških lastnikov. Udeležba posamezne delnice v indeksu je omejena na deset odstotkov. Ta omejitev je potrebna, da ne bi prišlo do prevelikega vpliva določenih delnic oziroma panog na gibanje vrednosti indeksa.

Kriteriji za uvrstitev v indeks sledijo osnovnima ciljema izračuna indeksa. V SBI 20 so tako uvrščene največje in najprometnejše delnice, ki kotirajo na Ljubljanski borzi.

Delnice se uvrstijo v indeks na podlagi štirih kriterijev:

- Tržna kapitalizacija delnic v prostem obtoku
- Povprečna absolutna dnevna vrednost prometa
- Povprečno dnevno število poslov
- Vrednostni obrat kapitalizacije

Ali sindikati dolgoročno pomagajo delavcem?

V tem trenutku potekajo diskusije o tem, ali naj trgovine delajo v nedeljo ali ne. Sindikat podpira zahtevo delavcev, da imajo prosto nedeljo. In zdi se, da ima prav. Vendar če pogledamo iz drugega zornega kota, so stvari drugačne.

V ZDA trgovine delajo vsak dan, sobota in nedelja sta dneva tradicionalnih nakupov. Supermarketi ponavadi delajo 24 ur na dan 7 dni v tednu celo leto. Zaprti so po nekaj ur za novo leto in še mogoče kakšen praznik. Knjigarne delajo vsak dan od 9. do 23. ure. Storitve ustvarjajo delovna mesta, ki jih dobijo delavci, ki so izgubili delovna mesta v klasični industriji, ki je v zatonu. Prvi maj ni praznik dela, ampak je to prvi vikend v septembru. In ta dan je največji nakupovalni dan v ZDA. Tam se zavedajo, da je trgovina pomemben del gospodarstva in odgovorna za več kot 30 odstotkov nacionalnega dohodka. Če ni porabe, ni razvoja gospodarstva, ni delovnih mest.

S tem da je sindikat proti delu trgovin v nedeljo, pravzaprav podpira odpuščanje delavcev. Po nekaterih podatkih trgovine ustvarijo 30 odstotkov prometa v soboto in nedeljo. Ko tega prometa ne bo, bo precej trgovcev izgubilo službo.

Če želimo hitrejši razvoj Slovenije, bomo morali pozabiti nekatere navade. V Silicijevi dolini, ki je tehnološko najbolj razviti del sveta, ne čutite soboto kot dela prost dan. Vse je odprto, ljudje opravljajo tisto, kar niso mogli narediti čez teden (Američani delajo povprečno 50 ur na teden), podobno velja za nedeljo. Takšen pristop verjetno mnogim ni pogodu, ampak je edini način, da je gospodarstvo uspešno.

Verjamem, da obstajajo argumenti, da ljudje zaslužijo počitek, da verni želijo v cerkev, da matere želijo biti z otroki. Vse to se lahko doseže z bolj fleksibilnimi oblikami dela. Lahko bi imeli delavce, ki delajo samo v soboto ali nedeljo, ki delajo samo nekaj ur, lahko bi bolje nagradili nedeljsko delo.

Vendar v trenutnem sistemu v trgovinah lahko dela samo tisti, ki je po poklicu trgovec. In ko pridete v tehnično trgovino in vprašate, katero baterijo rabiš za ta aparat, ne dobiš odgovora. Pred kratkim sem bral analizo, da v širšem področju San Francisca v tr-

govinah dela okoli 50 odstotkov vseh računalniških tehnikov. Pri nas pa stanovske organizacije onemogočajo hitro prekvalifikacijo in zaposlovanje. Ko ste v ZDA, skoraj ne boste videli trgovine, ki ne išče delavcev. In vsakdo, za katerega na pogovoru ocenijo, da jim ustreza, dobi delo. Delodajalce ne zanima, ali imajo trgovsko šolo ali ne. Važno je, da so stranke z njimi zadovoljne. Če kupci niso zadovoljni, bodo tako enostavno, kot so dobili službo, to tudi izgubili.

Ko kupujete v ZDA, so prodajalci nasmejani, se pogovarjajo z vami, vam vse zložijo v vrečke, postavijo v voziček, vprašajo, ali je potrebno, da vam pomagajo do avtomobila. In nihče ne razmišlja o tem, da ne bi delal v nedeljo (čeprav so Američani poleg Poljakov najbolj veren narod na svetu).

Sindikat v tem primeru želi doseči kratkoročne učinke, dolgoročne posledice pa bodo zelo negativne. Podobno kot je bilov zvezi s stališčem sindikata do pokojninske reforme. Vsakdo, ki racionalno razmišlja, se bo zavedal dejstva, da obstoječi pokojninski sistem mora doživeti korenito reformo. Sistem pokojnin je v devet-

najstem stoletju v Nemčiji uvedel Bismarck. Delavcem je ponudil, da gredo v pokoj s 65 leti starosti. Tedaj je v Nemčiji povprečna življenjska doba bila 40 let. Če bi uporabili enak kriterij danes, bi se lahko upokojili šele z devetdesetim letom. Ker nismo naredili korenite reforme pokojninskega sistema, bomo v nekaj letih v težavah. In to ne samo tisti, ki še niso upokojeni, ampak tudi upokojenci.

Kaj bi bilo potrebno narediti? Sindikat bi moral spremeniti svojo strategijo in ne za vsako oceno ohranjati pridobljene pravice iz prejšnjega sistema, temveč izhajati iz realnih pogojev. Število delavcev v neposredni proizvodnji se bo naprej zmanjševalo, število v storitvah bo raslo. Potrebno je zahtevati, da se omogoči prekvalifikacija, izobraževanje, uvajanje gibkih oblik izobraževanja, ne pa

vztrajati na formalnih kvalifikacijah, podpirati tiste, ki se želijo pozneje upokojiti.

Če tega ne bomo naredili, bomo kmalu v velikih težavah.

Stanko Blatnik

Fotografija: Jurij Vizintin

Videli, slišali!

Ljubezen v mesečini (Moonlight Mile)

Melodrama; 117 min; ZDA
Režija in scenarij: Brad Silberling
Igrajo: Jake Gyllenhaal, Dustin Hoffman, Susan Sarandon, Holly Hunter, Ellen Pompeo

Z ljubeznijo v mesečini se v glavi začne poletje

To je film, ki preseneti. Zgodba o izgubi sočloveka, ki ni patetična, je grenko-sladka, pa vendar zelo življenjska in nenavadna v mnogo pogledih. Pomemben je vsem znan nauk, da izgube v življenju doživljamo, da so nenadomestljive, vendar se življenje odvija naprej. V filmu se gledalcu vseskozi odpirajo vprašanja o etičnih normah glavnega junaka, o vrednotah glavnih igralcev. Drobnimi dogodki se nizajo spontano. Film teče zelo lahkotno in kljub resnosti zgodbe ne ustvarja nikakršnih prisiljenih napetosti, vrhuncev, preobratov. Vse poteka že skoraj preveč mirno in gladko. Tej normalnosti dodaja svoj pomemben delež utečenosti tudi izjemna igralska zasedba, ki z izjemo malo manj znanega glavnega lika, blesti v vseh pogledih. Hoffman in Sarandonova sta suverena v svoji partnerski vlogi, tudi Hunterjeva v stranski. In ko se že zazdi, da se bo film razpletel, kot mnogi tovrstni, s scenami in sekvencami na spektakularnih ameriških sodniških procesih, kjer se sodi za čast, ugled in spoštovanje etičnih norm, se predstava odvrti mimo tega brez pretirane dramatičnosti v prijeten in optimističen konec.

Vseskozi lahko film (vsaj glede glavnega junaka Joesa /Jake Gyllenhaal) primerjamo s Hoffmanovim Diplomirancem: v obeh primerih sta igralca mladeniča na prelomnici življenja, ki še ne vesta čisto točno, kaj početi z življenjem oz. življenju dopuščata, da ju rahlo premetava v času njunega oblikovanja. Izjemno pomembna in podobna se mi zdi tudi glasbena kulisa obeh filmov. V Diplomirancu zakulisje z »Gospo Robinson« oz. avtorjema Simonom in Garfunklom, v Moonlight Mile pa sta ključna in prelomna trenutka filma (romantičen vrhunec in konec filma) obogatena z občuteno glasbo legendarnega poeta - Irca Vana Morrisona. Glasbeno dovršeno.

Morda je bilo vse, kar film ponuja, že tako ali drugače videno, pa vendar je film nekaj novega in svežega v tem poletju, ravno zaradi pozitivnih melodramatičnih občutij, ki jih ponuja.

Še nekaj je zelo zanimivo, in sicer slovenski prevod filma - Ljubezen v mesečini. Kako bi prevedli naslov filma? Oglejte si ga in ne bo vam žal časa za razmišljanje o prevodu.

M.Z.

Ocena: Kaj še niste videli? (minuspet)

Muta — izšla knjiga V hodniku onostranskem Štefana Smolarja

Luč sveta je zagledala nova knjiga avtorja Štefana Smolarja z naslovom V hodniku onostranskem. To je že tretja knjiga avtorja, doma iz Gortine, na katerega literarno ustvarjanje je močno vplivala huda nesreča pred leti. Pričujoča knjiga

govori ravno o nenavadnem, morda celo čudežnem, prestopu ozke črte med življenjem in smrtjo. Avtor predstavlja svoje videnje in občutke doživljanja ob srečanju s smrtjo, ob prestopu v »neskončni spekter svetlobe, kjer so se na koncu hodnika barve kot mavrica zlivale v nepopisno lepoto«. Zanimiva knjiga razodeva, da je življenje minljivo, a da vendarle obstaja nekaj, kar nam daje v določenih trenutkih misliti - kaj prinaša posmrtno življenje.

Uvodne misli v knjigi je zapisal Aleš Tacer, pogled na vsebino knjige, ki jo je izdalo kulturno društvo, Mariborska literarna družba, pa je strnil Marjan Pungartnik.

Knjiga poleg prozno del prinaša tudi avtorjevo pesniško razpoloženje, saj so v njej zajete pesmi, ki so nastajale po nesreči.

Svoj pesniški svet je Štefan Smolar že razkril v dveh pesniških zbirkah, in sicer Žage so pele in Po drevoredu življenja. Avtor je tudi drugače zelo aktiven, je član Literarnega kluba upokojencev Slovenije in literarne skupine Utrip, Zgornje Dravske doline, ki jo je tudi uspešno vodil zadnjih pet let.

Sodeluje tudi pri zbornikih Likusa, kot glasbenik sodeluje pri Kmečki godbi Pernice, prepeva v Mešanem cerkvenem pevskem zboru Muta in piše žalne govore za potrebe v občini Muta.

(liv)

Dobrodelni koncert v farni cerkvi sv. Marjete na Muti

V župniji Muta že od spomladi teče projekt nabave novih orgel. Stare so namreč dotrajane, zato so se člani Župnijskega pastoralnega sveta z duhovnikoma odločili, da bodo pričeli zbirati sredstva za nakup novih. S tem projektom želijo obogatiti ne samo cerkev in župnijo, temveč tudi širšo kulturno dejavnost kraja, saj bodo orgle omogočale izvajanje zahtevnejših koncertov. Obenem želijo med mladimi glasbeniki vzpodbuditi več zanimanja za učenje tega instrumenta. Izdelavo novih orgel so zaupali orglarskemu mojstru Antonu Škrablu, ki predvideva, da bodo nove orgle, zaenkrat s 15 re-

gistri, postavljene do konca tega leta.

Akcija zbiranja sredstev je v župniji lepo stekla, v projekt je bil vključen tudi dobrodelni koncert, ki je bil preteklo soboto v farni cerkvi sv. Marjete. Koncertni program sta oblikovali akademski umetnici, domačinka prof. Karolina Šantl - Zupan na flavti in prof. Sofia Ristič na harfi.

Koncert je bil dobrodelen, zato bo ves izkupiček namenjen za nabavo novih orgel.

(liv)

Razstava fotografij v Vuzenici Svoja fotografska dela na ogled postavil Lojze Gobec

Z razstavo fotografij v Vuzenici je avtor, Lojze Gobec, želel predstaviti svoje več kot petdesetletno ljubiteljsko delo na področju fotografiranja. V tem času je v njegovem osebnem arhivu nastajala bogata zbirka fotografij, od prvotnih črno-belih do novjših, barvnih. Zbirka njegovih fotografij je bogata, saj so številne fotografije nastajale ob vsakodnevnih priložnostih na osnovni šoli v Vuzenici, kjer je najprej poučeval, kasneje in do upokojitve pa delal kot ravnatelj.

Tokratna razstava, ki v nekem smislu pomeni zahvalo Vuzeničanom, predstavlja sodoben pogled na vse, kar je lepo, na okolje, ki nas obdaja. Prav posebne tematike nima, saj namerava avtor svoje arhivske posnetke predstaviti na kasnejših razstavah in po določenih zgodovinskih obdobjih.

Sicer pa na fotografiranje in fotografijo avtor gleda s svojim pogledom. Fotografija mu pomeni sredstvo izražanja, pa tudi komuniciranja. Svoje znanje danes prenaša na mlajše rodove, saj že vrsto let vodi fotografski krožek na OŠ Vuzenica, letos so njegovi učenci četrtošolci.

Zaradi bogatih arhivskih posnetkov, ki so nastali pred 30 leti, namerava Lojze Gobec pripraviti tudi razstavo ob 35-letnici likovne kolonije, ki bo čez dve leti potekala v Monoštru na Madžarskem. Korenine likovne kolonije so namreč izšle ravno v Vuzenici leta 1970. Avtorjeva želja je predstaviti javnosti tudi delo pionirske zadrage na šoli v Vuzenici med njegovim službovanjem, saj so ravno takrat nastajale številne fotografije, ki so ponesle dejavnost šole daleč na okoli.

Sicer pa je potrebno poudariti, da je fotografiranje del avtorjevega življenja in kot pravi sam, si svoj vsakdan brez fotoaparata ne more predstavljati.

Ob otvoritvi razstave je o pomenu fotografije spregovoril tudi Dragiša Modrinjak, v kulturnem programu pa so sodelovali Karin in Igor Vrhnjak, Romana Jazz Quartet, Tanja Vogrin, Dejan Kus in Adi Smolar, program pa je povezovala Irena Fasfald. Fotografije z razstave avtor poklanja občini Vuzenica.

Lidija Verdnik
Foto: Drago Verdnik

OBČINA
MISLINJA

Spoštovane občanke in občani!

Občina Mislinja je svečano proslavila
svoj praznik!

Vsem ustvarjalcem prireditev in vsem
obiskovalcem se za sodelovanje toplo
zahvaljujem!

Občina Mislinja
Viktor Robnik
ŽUPAN

10. Stopinje na odru plesalcev Plesnega studia N Velenje

V petek, 20. 6. 2003, je bil v Domu kulture v Velenju pravi plesni praznik. Na zaključni prireditvi PLESNEGA STUDIA N je več kot

njem pričele šele v tem šolskem letu.

V drugem delu smo si ogledali modernejše umetniške zvrsti plesa, nastalih na

iz prsti prilezle plesalke skupine Jazz balet 3.

Na prireditvi sta se predstavili tudi udeleženci letošnjega Opusa I, Ajda Praznik

80 plesalk pod mentorskim vodstvom in v koreografijah Nine Mavec - Krenker, Rosane Štorgelj, Katje Ranzinger - Čater, Dragice Mavec in Tanje Pavič navdušilo občinstvo.

V prvem delu so predstavile koreografije v jazzovski plesni tehniki. Na odru so se zvrstile skupine najmlajših, 4-letnih Murnčkov in 5-letnih Oblačkov, ki so se igrale z mavrico (vodi jih Dragica Mavec), pa vse do skupine Jazz 4, ki so se predstavile s plesom na glasbo iz filma Chicago. Zelo suvereno so v etnokoreografiji Tanje Pavič nastopile srednješolske plesalke, ki so s plesnim šola-

idejni osnovi štirih elementov: voda-zemlja-zraka-oganj. V koreografijah Nine Mavec - Krenker, Utrip v mestu I in II, so se predstavile plesalke Plesnega teatra Velenje, ki predstavlja nadaljevanje šolanja in nastopanja. Vanj sprejemajo najboljše, že zrele plesalke, deluje pa pod okriljem Kulturnega centra Ivana Nopotnika Velenje. Podmladek, Sodobni ples 1 in 2, je odplesal koreografijo Rosane Štorgelj, Zrak. Mlajši so s plesom Voda pričarali pravo valujoče razpoloženje, plesalke so na odru upodobile potoček - to skupino vodi Katja Razinger - Čater. V koreografiji Prstke Nine Mavec - Krenker pa so

in Helena Plazl (s koreografijo Zmeda bita in bitja sta v kategoriji od 9 do 12 let zasedli 4. mesto) in zmagovalke Opusa I v kategoriji od 13 do 16 let, Tjaša Pejič, Iris Vrabič in Špela Vučina, s koreografijo Na drugi strani. Z lastno plesno kreacijo High Blue se je predstavila tudi mlada perspektivna plesalka Alja Pušnik, ki se odpravlja na avdicijo v Salzburg.

Njej, vsem plesalkam Plesnega studia N in njihovim mentoricam želimo še veliko plesnih uspehov in tovrstnih prireditev.

M. N.

Fotografija: Jurij Vižintin

Zbor Kajuh že korači v 90. Vabijo nove člane

Grad Muzej Velenje je idealen kraj za prireditve, takšne in drugačne. Stare arkade, ki objemajo osrednji del gradu, so dober gostitelj najrazličnejšim zvokom. V četrtek, 19. junija, je to izkoristil Moški pevski zbor Kajuh, Velenje. Številni zbrani ljubitelji zborovskega petja in zborov, ki je letos zaokrožil že 83 letnico, so lahko uživali v izbranih melodijah zborov, ki so ga dopolnjevala prebrana dela ustvarjalcev Mojce Andrejč, Ilone Jerič, Petra Rezmana in

špirt in Milan Sovič, prejela srebrno Gallusovo priznanje, čestital pa jima je tudi velenjski župan Srečko Meh.

Po besedah Adolfa Flisa - Doše, predsednika zborov, je bilo prvotno ime sestava, ki deluje že od leta 1920, Svoboda, leta 1956 pa se je preimenoval v Moški pevski zbor Kajuh. Ustanovitelj zborov je bil Rudnik Velenje, oziroma Premogovnik, ki jih podpira še zdaj. Člani, ki jih je bilo vedno okrog 20-40, prihajajo v glavnem iz vrst zaposle-

čiji. Program zborov je raznolik, pogosto jih je slišati v domovih za varstvo odraslih in ob svečanih priložnostih v dolini. Trenutno je članov samo sedemnajst, dolgoletnega pevovodja Janeza Kolariča pa je pred kratkim zamenjal Andrej Fišer. Člani zborov vabijo v svoje vrste vse glaslove oziroma vse, ki bi jih petje v vrstah tega priznanega zborov zanimalo. Vaje imajo v kulturnem domu v Velenju, kjer si lahko ogledate tudi številna priznanja in diplome, ki jih je

Milojka Komprij ter bogatili zvoki kvarteta saksofonistov v izvedbi Miha Ferka, Janeza Uršlja, Anje Kožuh in Blaža Flisa. Vse skupaj je zaokroževala beseda govornika Draga Semeta. Ob tej priložnosti sta dva člana zborov, Franc Ke-

nih v Premogovniku, seveda pa je dobrodošel vsak, ki mu pesem ogreje srce in glas. Zbor gostuje povsod po Sloveniji pred leti pa jih je pot zanesla tudi v Nemčijo in iz tega izhaja tudi navezava stikov z enim od zborov v Nem-

zbor osvojil v letih delovanja. Novi člani se lahko prijavijo po telefonu 040 849 063 ali navežejo stik preko katerega članov.

Milojka Komprij

Fotografija: Dejan Tonkli

Usposobili bodo turistične vodnike

S kvizom so zaključili leto turističnega krožka. Ko bodo v Slovenj Gradcu turisti vprašali po ulicah in kulturnih ustanovah, jim bodo v pomoč tudi dijaki vodniki.

Pred Koroško galerijo likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu stoji znamenita skulptura. Kako jo imenujemo, kdo je njen avtor in kje je dobil idejo za oblikovanje? »Imenujemo jo Venetski konj, ustvaril jo je Oskar Kogoj, ki ga je navdihnili vaška situla.«

Za potrebe bolnišnice je bila zgrajena 'špitalska cerkev' ali cerkev sv. Duha. Po čem je najbolj znana? »Znana je po sedemindvajsetih freskah, ki upodabljajo pasijon, naslikal pa jih je Andrej iz Otinga.«

Na Gradišču pod Pohorjem se je rodil največji slovenski modernistični slikar, ki je v Starem trgu preživel otroška leta. Pri nas je najbolj znan kot avtor enega od kiparskih del v Ljubljani, kipa Primoža

Trubarja. Kdo je bil ta kipar? »Fran Berneker.«

Tako so med drugim odgovarjali dijaki turističnega krožka Srednje strokovne zdravstvene šole Slovenj Gradec, ko so s kvizom zaključili svoj enoletni obstoj. Dve eki-

kraja, v katerem se dijaki izobražujejo (vsi niso Slovenjgradčani), tudi spoznavanje zgodovine in kulturnih znamenitosti, dijaki pa so spoznali tudi umetnike, ki živijo in delajo v Slovenj Gradcu. Ko pridejo v Slovenj Gradec

pi, ena iz prvega in druga iz drugega letnika, sta se pomerili v poznavanju zgodovine, umetnosti, kulturnih znamenitosti, arhitekture in turizma mesta Slovenj Gradec.

Mentorica turističnega krožka Marija Rotovnik je poudarila, da je pomen krožka poleg poznavanja in ljubezni do domačega kraja oziroma

turisti in vprašajo po ulicah in kulturnih ustanovah, naj bi jim bili naši dijaki vodniki in vedno v pomoč. Dolgoročno bi radi s krožkom usposobili lokalne vodnike, ki bi lahko bili na voljo tudi Turistični pisarni MO Slovenj Gradec.«

Ajda Prislan

Šaleški likovniki

Slikarski tečaji pri Društvu Šaleških likovnikov se lahko izvajajo tudi na prostem, kjer ljubiteljski slikarji z individualnim pristopom mentorja Denisa Senegačnika, črpajo vtise iz narave in se z vstopom v odprti prostor fizično in psihično zlijejo z naravo in dogodki okoli nje. Slikati v naravi ponuja izvrstne možnosti in neskončno svobodo pri iskanju idej, hkrati pa zahteva veliko koncentracijo pri orientiranju in percepciji okolice. Slikarji imajo v naravi obilo možnosti, da se lahko preko številnih detajlov, ki jih ponuja narava, dotaknejo abstraktnega razmišljanja, katerega lahko dosežejo prek praktičnega realističnega pristopa.

(B)

Fotografija: Jurij Vižintin

V župniji sv. Mihaela v Šoštanju že drugič pripravljajo ORATORIJ

Šolskega leta je konec in začele so se počitnice. Učitelji gredo na zaslužen dopust, otroci pa ... saj res: kaj pa otroci?! Starši večinoma nimajo dva meseca počitnic, prostih dni pa imajo le malo. Le kdo bo z otroci?

V šoštanjski župniji so že drugo leto zapored našli rešitev: oratorij! Lansko leto, ko se je odvijal v OŠ Karla Destovnika - Kajuha, se ga je udeležilo okoli 180 otrok in

20 animatorjev. Letos bo potekal v OŠ Biba Roeka, vsak dan od 18. do 23. avgusta. Zanimivo, toda kaj je oratorij?

Definicija je čisto preprosta: oratorij je nekajdnevni program, namenjen osnovnošolskim otrokom, ki pomeni prijetno preživljanje prostega časa. Vendar pa naj vas opozorim, da to niti približno ni vse, kar je oratorij!

Letno v Sloveniji poteka okoli 90 oratorijev - udeležba

na vseh sicer ni takšna kot pri nas, število 'oratorijancev' pa je očitno vseeno precejšnje. Oratorij je torej vseslovenska dejavnost, ki jo vodijo salezijanci, saj je začetnik oratorija ustanovitelj njihovega reda, sv. Janez don Bosko, svetnik, ki je živel v prvi polovici 19. stol. Temelje oratorija je zarisal z besedami: »Največja sreča otroka je spoznanje, da je ljubljen.«

In kako otrokom to pokazati? V Šoštanju so se odločili za zelo zanimiv program. Vsako jutro ob 9. uri se bodo otroci zbrali pred šolo (prvi dan pred župniščem). V dopoldanskem času bodo vsak dan prisluhnili zgodbi, ki bo kot rdeča nit povezovala oratorijsko dogajanje. Naslov letošnje zgodbe je Nasmeh za srečo vseh, govori pa o Kekcu.

Po zgodbi bodo otroci v skupinah preko katehez

skušali odkriti vrednote, ki so jih našli v zgodbi, zatem pa se bodo posvetili delu v delavnicah. Delavnice so različne, od tistih, kjer otroci izdelujejo izdelke, do tistih, kjer plešejo ... skratka, otroci so lahko ustvarjalni! Najboljše pri vsem pa je, da ni treba za delavnice nič znati! Vsako delavnico vodi animator s pomočniki, ki pomagajo otrokom in jih spodbujajo pri delu.

Temu delu sledi kosilo, po-

tem pa so na vrsti t.i. 'popoldnevi'. Vsak dan je drugačen in vsak je presenečenje. Popoldnevi so namenjeni velikim igram, kot so igre brez meja, športne igre, pohodi, lovi na zaklade, redko manjkajo tudi vodne igre, ko baloni pokajo kot za stavo - suhi ne ostanejo niti animatorji. Dan se konča po četrti uri popoldne, ko se starši večinoma že vrnejo iz službe.

In sedaj pozor: oratorij je namenjen vsem osnovnošol-

Prijave za oratorij zbirajo v Župnijskem uradu Šoštanj (kaplan Janko Babič), Skorno 1b, 3325 Šoštanj - osebno ali vsaj po telefonu (03/898-43-53).

Cena za prvega otroka je 4000 SIT, če imate dva, boste za drugega odšteli 2500, za tretjega 1000, četrti otrok pa se bo oratorija udeležil zastonj!

skim otrokom (v Šoštanju sprejmemo otroke od četrtega leta starosti dalje) in čeprav ga organizirajo v župniji, vsekakor ni namenjen samo tistim, ki obiskujejo verouk. Pomembno je, da otroci za-

čutijo skrivnost skupnega druženja in ustvarjanja, da to začutijo brez razlik, zato so dobrodošli vsi!

Sicer pa lahko bistvo oratorija prikažemo tudi z logotipom (ki je prikazan ob naslovu tega članka). Štirje stebri s streho predstavljajo šolo, dvorišče, dom in župnijo. Oratorij je šola, ker nas lahko nauči marsičesa za življenje, je dvorišče, kjer se srečujemo v veselju in razigranosti, je dom, ki sprejema vsakega, in je župnija, ki uvaja tudi v

življenje vere. Streha pomeni odprte roke animatorja, ki z ljubeznijo sprejema otroka, krog pa še enkrat predstavlja dvorišče. Sicer pa to niso edini pomeni logotipa - s kančkom domišljije mogoče kakšnega odkrijete tudi sami.

Bistvo oratorija je torej pokazati otrokom, da jih imamo radi, da z njimi preživimo čas, ki ga bi sicer morali preživeti sami, in jim pokazati, da je medsebojno druženje

zelo pozitivno. Don Bosko je rekel: »Oratorij brez glasbe je kot telo brez duše.« Torej oratorij še vedno ni samo, kar je opisano zgoraj, ampak mnogo več. Za to bodo poskrbeli animatorji, ki bodo otroke razveseljevali z mnogimi igrami, pesmimi in plesi vsako sekundo dolgočasje.

Vse to se bo dogajalo tudi v Šoštanju med 18. in 23. avgustom. Do takrat je še daleč, kajne? Zakaj vam torej o tem pišemo že zdaj?! Če se tudi vam zdi oratorij pozitiven in bi nanj radi prijavi svojega otroka, lahko to storite še do 10. julija. Kje? Vsekakor v župnišču, prijave pa bodo sprejeli tudi sodelujoči animatorji.

Vam, dragi otroci, pa tale nasvet: bodite srečni. Če je to tako, da cele počitnice preždete pred televizorjem (čeprav v to vsi dvomimo), naredite tako. Če želite biti srečni drugače in če želite to srečo deliti tudi z drugimi, potem pomislite, kako bi bilo, če bi se letos v šolo vrnili že kakšen teden prej ...

Odbor za pripravo oratorija - Mojca Krajnc

MATURA

V soju mestnih luči je vse tako preprosto. Vešče plešejo igro senc okoli svetilk. Brezskrbne krožijo na majhnem prostoru. Ne bojijo se smrtonosne toplote umetne svetlobe. Razprostrta krila jim dajejo občutek moči. Izogibajo se grozeče teme. Tudi za cenno lastnih življenj.

Misli tavajo po spominih. Otroštvo. Čas, preživet v upanju, igri, učenju prilaganja. Prva narisana risba, deklamirana pesmica. Navezanost na igrače. Ljubezen ali sovraštvo do hrane. Spoštovanje in zavedanje sebe. Uveljavljanje lastnega pogleda. Strah pred tujci. Duda za lahko noč.

Spoznanje o minljivosti dogodkov se pojavi veliko kasneje. Matura! Prvi koraki v svet odraslih. Odgovornost. Spoštovanje načelnosti. Etika. Nekateri nikoli dokončno ne prestopimo te meje. V nas še vedno živi otrok! Radoveden, optimističen. Pripravljen, da brani svoj prostor pod soncem.

Star pregovor zatrjuje, da je mladost norost. Ali ni morda samo iskanje pravega pomena ljubezni? V breznih čustvih le s težavo prilezeš do jasne razumljivosti. Pričakovanja niso plod mogočega. Žalost in veselje tvorita krog uspehov in porazov.

Leta prinesejo razočaranja, žalost. Ali pa se že v rosi zavedanja pripravljamo na zahteve sprememb. Ljubezen raste s človekom. Tudi umira z nekom, ki je ne zna poklanjati. Ljubiti vsak dan posebej, šteti njegove minute, je umetnost tenkočutnosti. Pričakovati uresničljivo, sprejeti srečo drugih.

Skriti žalost v pesem čričkov in svobodo ptic se da naučiti. Izkušnje so tiste, ki nam jemljejo svobodo naših let. Mestne luči ne pomagajo pri tem, da nas ne bi bilo strah prihoda teme, prihodnosti. Bojimo se lastnih napak pri spoznavanju drugačnosti. Sence sprenevedanja rišejo naš nasmeh.

Ukrasti trenutek, ki je namenjen zadovoljevanju potreb, in pokukati v srce je naporno. Bežimo pred odkritji. Zleknjeni v udobnost ustvarjenih slik čakamo. Da se zgodi. Karkoli! Življenje. Ljubezen. Tudi matura. Zrelkost se izgublja v frazah. Velikost ni merilo uspešnih.

Čakanje rezultatov je nov začetek nadaljevanja. Razočaranje dobi svojo ceno. Medlo odzivanje okolice skrči vloženi trud. Upanje umre. Ali pa rodi boljše prihodnosti. Razigranost zamenja resnoba, ki ne pristoji mladim očem.

Vrnimo jim lesk! Poljubimo nespособnost in napravimo ji prostor.

Lažno prikazovanje pomembnosti naj zamenja sprejetje različnosti hotenj. Vožnja s podivjanimi zahtevami se mora ustaviti! Mladosti dajmo peruti. Prekličimo

prepovedi, ki hromijo razvoj ustvarjalnosti. Odstranimo kalupe. Niso pravih dimenzij za vse sodelujoče.

Prezračimo šolski sistem sistematizacije. Odpri- mo okna, da se bodo lahko sončni žarki sprehodili po unikatnih glavah. Poiščimo

dobroto, ki se skriva v nerazumljenih možganih. Povejmo profesorjem, da jih spoštujemo zato, ker so ljudje. Ne zaradi znanja in robotizacije.

Matura naj postane ples mladostne iskrivosti. Brez temnih primesi občutka ne-

moči. Namesto strahu naj se razlega smeh, ki bo ogrel naša zakrnela srca. In z njimi bomo zaplesali četvorko po mestnih ulicah.

Milojka Mohor

Velika nagrada Savinjske

V okviru tradicionalne prireditve POD REŠKO PLANINO VESELO ŽIVIMO, ki poteka letos že sedmo leto, smo 21. junija izvedli **1. Festival narodnozabavnih ansamblov za veliko nagrado Savinjske doline.**

Nastopilo je trinajst skupin: **Ansambel bratov Avbreht** iz Škalskih Cirkovc pri Velenju, **ansambel Jurij** iz Šentjurja pri Celju, **ansambel Spev** iz Šmarja - Sap, **ansambel Zvončki** iz Podvolovljeka v Zgornji Savinjski dolini, **ansambel Jerneja Kolarja** iz Artič pri Brežicah, **Polka punce** iz Vojnika, **ansambel Gregorja Oblaka** iz Sevnice, **ansambel Marjana Kočevarja** iz Dobja pri Lesičnem, **Iskrice** iz Laškega, **ansambel Tulipan** iz Šenčurja pri Kranju, **ansambel Nanos** iz Višenj pri Colu, **Franc Žerdoner s prijatelji** iz Lipja pri Velenju in **ansambel Mikola** iz Arclina pri Škofji vasi.

Strokovna komisija v sestavi **Majda Renko Petrič, Cita Galič, in Darko Tušar** je dala najvišjo oceno **ansamblu Nanos**, sledila sta mu **ansambla Iskrice in Mikola**, občinstvu pa je bil najbolj všeč **ansambel Jurij**, sledila sta mu **ansambla Iskrice in Zvončki**.

Nagrajence festivala je določil seštevek glasov strokovne komisije in občinstva:

1. nagrada (100.000 SIT in pokal), podeljuje jo Občina Prebold: **Ansambel ISKRICE.**

2. nagrada (snemanje v studiu Melopoja v vrednosti 60.000 SIT): **Ansambel MIKOLA.**

3. nagrada (snemanje v studiu Zlati zvoki v vrednosti 50.000 SIT): **Ansambel Zvončki.**

Festival je vodil **Jože Galič**, za humor je poskrbel **Marjan Roblek - Matevž**, kot poseben gost in presenečenje večera pa ga je obiskal tudi maratonski plavalec **Martin Strel**.

Mi-šek

Znani Slovenci padajo z neba ...

Tudi na področju zabavne glasbe in ostalih zabavnih prireditev je urnik kar pester.

Organizatorji vse bolj s pridom in koristno izkoriščajo čudovite prireditvene prostore in ponujajo obiskovalcem prijetno zabavo in sprostitve.

Eden takšnih je gotovo Letališče Slovenj Gradec, kjer se, odkar je tam zaživel novi hotel, marsikaj in kar naprej dogaja. Eden izmed največjih zabavno-glasbenih spektaklov se je zgodil v sredo, 25. junija.

Gospodarsko interesno združenje lokalnih televizij Slovenije je že v dopoldanskem času priredilo piknik vseh članic

združenja, ki so ga izkoristili tudi za poslovna srečanja in razgovore.

Popoldne je bila skupna akcija VTV in še enega od časopisov z naslovom »Znani Slovenci padajo z neba«. V naročje so nam padli poslanec Jožef Kavtičnik, podžupan mestne občine Slovenj Gradec, Čuk Jože Potrebuješ, Irena Vrčkovnik in Rebeka Dremelj. Vsi so preživeli.

Zvečer pa projekt VTV, 3. TV-mreže in ORF-TW1, HIT POLETJA, mednarodni TV-šov, na katerem so nastopili skoraj vsi, ki kaj pomenijo na področju zabavne in narodno-zabavne glasbe iz Slovenije in tujine. Program sta povezovala Andreja Petrovič in Vinko Šimek. Vsekakor dogodek, ki ga na Koroškem še ni bilo, vreden ogleda.

V petek pa so na letališču pričakali lepa telesa in prijazne nasmeh deklet, ki se bodo potegovala za Miss Slovenije. Iskali so najlepšo Korošico. Kdo ve, morda pa prav katero od njih čaka čudovita kariera, ferrari, vila in še kaj ...

Mi-šek

Viže po domače

Slovenci imamo res srečo. Toliko različnih narečij pri številčno tako majhnem narodu in geografsko sorazmerno na majhni površini! To so s pridom izkoristili organizatorji 3. Večera slovenskih viž v narečju, ki je bil preteklo soboto na Škofjeloškem gradu.

V čudovitem ambientu se je pred številno publiko zvrstilo enajst ansamblov, vsak pa je prepeval v enem od naših narečij. Nekaterim je to uspevalo bolj, nekateri pa niso uspeli prepričati ne strokovne komisije, ne komisije radijskih postaj (v kateri je sedel tudi avtor tega članka). Ocenjevala je tudi publika, a se je pri njej poznal vpliv trenutne popularnosti, ki je prisotna v slovenski narodno-zabavni glasbi.

Treba je povedati, da kakšnih večjih presenečenj (razen zmagovalcev), na tem sicer dobro in vzorno organiziranem festivalu, ni bilo. Prej bi lahko govorili o razočaranju. Največjo smolo je imel ansambel **Anje Burnik in prijatelji** saj so imeli težave tako pri izvedbi, kakor tudi pri samem zvoku, ki je prišel iz zvočnikov. Bili so namreč prvi na sporedu kar pa pri festivalih ni vedno najboljše. **Modrijani** so nastopili v spodnje savinjskem narečju in bili nagrajeni.

Ansambel **Storžič** se je zopet izkazal kot eden najbolj obetajočih ansamblov. Tudi **Mladi Dolenjci** so svoje korektno »oddelali«, vendar se pri njih že pozna, da igrajo rutinsko, kar pa ni dobro. Temu primeren je bil tudi rezultat. Tu so še **Navihanke, Narcis, Tulipan, Vasovalci, Primorski Fantje**. Vsi našteti so se odrezali povprečno. Ansambel **Toneta Rusa** ni uspel prepričati niti strokovne, niti komisije radijskih postaj. Uspelo mu je pa pri publiku.

Prava poživitev in balzam za ušesa pa so bili fantje in dekleta iz zamejstva, ki so si naredili ime po tržaški narodni **Ano urco al pa dvej** pod vodstvom znanega glasbenika iz zamejstva **Tullia Možine**. Odlična instrumentalna in še boljša vokalna izvedba je navdušila obe komisiji in suvereno zmagala.

Navdušeni pa so bili tudi gledalci festivala. Čeprav je na koncu dež poskrbel, da se je prireditveni prostor še ob revivalskih zvokih Beneških fantov hitro izpraznil, dobri vtisi ostajajo. Že na festivalu je bilo mogoče kupiti zgoščenko in kaseto, na kateri so vsi nastopajoči in jo bo mogoče tudi kupiti. Priporočam!

Mi-šek

Ansambel MIKOLA

Ansambel MIKOLA DELUJE ŽE 17. LETO in v tem času so nabirali izkušnje na različnih nastopih po Sloveniji in v tujini. Srečamo jih lahko na festivalih, veselicah, porokah in drugih zabavnih prireditvah, vidimo na TV in poslušamo na različnih radijskih postajah.

Seveda je glasba, ki jo izvaja ansambel MIKOLA, precej pestra in raznolika, in to predvsem zato, da lahko zadovoljijo čim širši krog poslušalcev. Upajo, da jim to do sedaj tudi uspeva. Njihov program ni omejen le na slovensko zabavno in domačo glasbo. Izvajajo največje nemške, angleške, italijanske in hrvaške hite.

Do zdaj je ansambel MIKOLA izdal tri kasete in dve zgoščenki, za katere so za melodije poskrbeli Stanko in Ljubica Mikola, Bojan Zeme in Igor Podpečan, besedila pa Vera Šolinc, Ivica Cvikel, Tone Gaberšek in Karel Hribnik.

Vodja ansambla Stanko Mikola poučuje tudi diatonično harmoniko in posledica tega je Harmonikarski orkester Mikola. Ampak to je že druga zgodba.

Mi-šek

Čajanka

Tema: ženski kilogrami

Ženske smo res ena taka čudna bitja in včasih nas še sama ne razumem. Vedno se pritožujemo nad tem in onim in nikoli nismo zadovoljne s svojim videzom. Ko je imel sošolec pri psihologiji seminarsko nalogo, nam je predstavil, da je celo znanstveno dokazano, da se ženske vidimo debelejšje kot smo v resnici, moški pa postavnije kot so. Zato ni čudno, da lahko le ženske (izjemoma tudi moške predstavnike, ampak res redko) slišimo kako se pritožujejo nad svojimi odvečnimi kilogrami. Zakaj smo ženske večinoma tako nesamozavestne in tako nezadovoljne s svojim videzom?

Pred kratkim se je v družbi razvnela debata o tem. Moški, ki so debeli in bi bilo že za njihovo zdravje bolje, da shujšajo kakšen kilogram, se ne pritožujejo nad kilogrami, vsaj v družbi ne. Ženske, ki pa so postavne in imajo ravno prav kilogramov, si želijo shujšati.

Razlog naj bi bil v tem, da bi ugajale moškim, vendar moški raje pogledajo malo bolj okroglo žensko, ki je samozavestna in se dobro počuti v svoji koži, kot pa eno, ki je presuha in še vedno ni zadovoljna s svojo težo. Včasih se mi že zdi, da je hujšanje pri puncih taka modna muha. Nekoč je res bila in v tistem obdobju sta se po celem svetu najbolj razlezli anoreksija in bulimija, vendar to nikoli ni bilo in nikoli ne bo in. Obsedenost s težo je bolezen, ki je v podzavesti nastala zaradi takšnih ali drugačnih razlogov.

Kje lahko iščemo razloge za takšno vrsto obsedenosti?

V prvi vrsti bi izpostavila medije. Če zdaj, v poletnem času, prelistamo določene revije, te že skoraj prisilijo v hujšanje in te zastropajo z idealno postavo. Povsod naslovi kot so: Bodi vitka in seksi v novih kopalkah, Poletje je tu-Reci adijo kilogramom, ... Že, če nimaš namena hujšati, te ti naslovi skoraj prisilijo v to. Imej lepo postavu, ... bla, bla, bla. Idealne postavice ni! Še tiste manekenke v revijah tako »obdelajo«, da se ne vidi kje kakšna guba, ki jo zagotovo imajo.

Poleg tega je res, da je treba napasti redke moške osebkke, ki bi radi popolno punco. Še enkrat dodajam, da so takšni osebki redki, pa vseeno so in lahko močno vplivajo na določeno osebo. Poznam primer, ko je punca shujšala zaradi svojega fanta, ker ji je rekel, da bi bila lepša, če bi shujšala za pet kilogramov. Punci je bilo seveda hudo, vendar je to vseeno storila. Ko pa je shujšala, ji je rekel, da se naj malo poredi. Smešno ha? Vendar takšni so nekateri moški. Bolje je, če opazke o kilogramih obdržite zase, saj lahko povzročite veliko škodo.

Ko sem se o kilogramih in o tem zakaj ženske hujšamo pogovarjala s prijateljem, mi je o tem dodal: »Ženske hujšate, ker niste zadovoljne same s sabo. Ženske ste zelo lepe, ene bolj druge manj, vendar se vse premalo cenite.«

Zato res predlagam, da se začnete ceniti, saj je vsako bitje na svetu neprecenljivo in edinstveno. Ni ga lepšega, kot pa videti človeka, ki je zadovoljen sam s sabo in živi ter ljubi življenje iz dneva v dan. Punce, pokažite malo spoštovanja do svojega telesa in ga nehaite mučiti s shujševalnam kuram. Pa zapomnite si: BITI VITKA NI ENAKO BITI LEPA!!

Lp Urshy

KOROŠKI
 97,2 FM **Radio**
 SLOVENJ GRADEC

**Z VAMI VEDNO
IN
POVSOD!**

marketing: tel.: 02 88 22 350
 e-mail: marketing@koroski-radio.si

Čez mesto je zavel čisto drugačen piš

Z okoliških hribov je prinesel v srednjeveško mesto nova dogajanja. Center koroške prestolnice še ni v celoti arhitekturno urejen, vendar akcija Gremo v center že kaže pozitivne rezultate. Prijazna oživitve ulic in trgov v nekoč z obzidjem obdanem kraju pomeni, da imamo od tega korist vsi: domačini, priseljenci, turisti, trgovci, stanovalci in naključni prenočevalci.

Letos že drugo prireditve so popestrili športni plezalci, ki so

se pomerili na drugem tekmovalju za državno prvenstvo v balvanskem plezanju. Balvan? Okrušek gore, ki je po zakonu o gravitaciji pristal ob vznožju stene in zdaj služi kot idealen prostor za obešanje po njem. Seveda gre za domišljijo, ko si v konstrukcijah, po katerih se tekmuje, skušamo predstavljati skalo. Organizator, Alpinistični klub Slovenj Gradec, si jih je izposodil pri Pro športu Kranj.

Dokaj nova in nedvomno zanimiva športna panoga, ki ima svoje korenine v alpinizmu, je v soboto, 21. junija, privabila marsikaterega zapeljkarja, da si od blizu ogleda tekmo. Tekma je potekala v dveh dneh. V soboto so se starejše kategorije pomerile v kvalifikacijah že dopoldan. Že finalne tekme članic so ob 17. uri zbudile pozornost športne publike. Moški so svoje finale dočakali malo po 18. uri. Kljub vzorni organizaciji, nad katero je bdel direktor tekme Franc Tamše, je podelitev potekala na prizorišču in ne na dogovorjenem prostoru. No, to je že druga zgodba. Medalje je podeljeval gospod Matjaž Zanoškar, ki v planinskih krogih velja za velikega ljubitelja gora, alpinizma, športa in vsega lepega, je pa tudi župan mestne občine.

Rezultati za domače plezalce niso bili presenetljivi, saj taka tekmovalja potekajo povsod po deželi in tudi prek morja. Večjih presenečenj ni bilo. Udeležba je bila najmočnejša v članski vrsti, pri članicah pa so najboljše žal manjkale. Med kadetkami so se izkazale Korošica Katja Planinc, AK Ravne na Koroškem, Maša Ribnikar, ŠPO Tržič in zmagovalka Mina Markovič, ŠPO PD Ptuj. Med kadeti je zmaga ostala doma, po zaslugi odličnega plezanja Roka Klančnika, ki je edini v finalu dosegel vrh.

Napovednik planinskih aktivnosti (od 2. do 8. Julija 2003)

Kdaj	Kam	Kdo	Kontakt	
4. 7. 2003	Visoke Tatre – Slovaška (8 dni)	PD Mislinja in PD Ravne na Koroškem	Jože Žunec	02/ 822-23-29
5. 7. 2003	Košutnikov turn	PD Prevalje	Viltušnik Veronika	02/ 822-27-45
5. 7. 2003	Kepa	PD Dravograd	Jožica Heber	02/ 872-01-03
5. 7. 2003	Raduha	PD Ribnica na Pohorju	Božo Kotnik	02/ 876-81-94
5. 7. 2003	Dachstein – Avstrija (2 dni)	PD Slovenj Gradec	dr. Miha Zajec	02/ 882-34-00
5. 7. 2003	Krn	PD Velenje	Pisarna PD Velenje	03/587 11 34

Podatke zbirata: Ivan Cigale in Bojan Rotovnik

Planinska društva na Koroškem in v Šaleški dolini

	Planinsko društvo	Naslov	Kraj	Spletne strani	Članstvo 2002
1	Bricnik Muta	Glavni trg 21	Muta		288
2	Črna na Koroškem	Pristava 35	Črna na Koroškem		625
3	Dolga pot	Partizanska 8a	Slovenj Gradec		41
4	Dravograd	Trg 4. julija 7	Dravograd	www.geocities.com/pd_dravograd/	389
5	Mežica	Ob Šumcu 9	Mežica		557
6	Mislinja	Straže 63	Mislinja		516
7	Ožbalt - Kapla	Vurmat 4	Ožbalt		155
8	Prevalje	Trg 54	Prevalje	www.pdprevanje.web1000.com/	1697
9	Radlje ob Dravi	Mariborska cesta 4	Radlje ob Dravi		98
10	Ravne na Koroškem	Čečovelje 2	Ravne na Koroškem		705
11	Ribnica na Pohorju	Pohorje 1	Ribnica na Pohorju		38
12	Slovenj Gradec	Čebularjeva ulica 2	Slovenj Gradec		518
13	Škale Hrastovec	Škale 85b	Velenje		167
14	Šmartno ob Paki	Šmartno ob Paki 50	Šmartno ob Paki		246
15	Šoštanj	Kajuhova cesta 15	Šoštanj	www.planinskodrustvo-sostanj.si/	262
16	Velenje	Prešernova cesta 22d	Velenje	www.pd.velenje.si/	1104
17	Vinska Gora	Vinska gora 31a	Velenje	www.pd-vg.velenje.si/	99
18	Vuzenica	Mladinska ulica 2 (p.p. 11)	Vuzenica		146
Vir podatkov: Obvestila PZS, april 2003, Planinski koledarček 2003 in internet.				Skupaj:	7651

Drugi je bil Jure Bornšek iz ŠPO Celje.

Med mladinkami sta se pomerili Polona Kobentar in Polona Šentelj. Zmagala je prva. Med mladinci pa je triumfirala Žiga Sedej, ki je sploh edini osvojil vrh. Kadetka Mina Markovič, ŠPO Ptuj, ki je enkrat že zmagala, je izkoristila odsotnost konkurentk in zmagala še v članski konkurenci. Sledili sta ji Lucija Franko, PD Škofja Loka, in Maša Ribnikar, ŠPO Tržič.

V konkurenci članov je bilo vzdušje najbolj napeto. Gorenjci so pokazali svojo prevlado in osvojili vsa prva tri mesta. Klemen Bečan, ŠPO Tržič, tretje, Tomaž Valjavec,

ŠPO Tržič, drugo in Jure Golob, AO Rašica, prvo.

Mlajše deklice so se razvrstile takole: tretja je bila Ksenija Zupanc, PK Laško, druga Nada Pintar, PK Škofja Loka in prva Lija Kos, ŠPO Tržič. Med mlajšimi dečki je Rok Rabuza, PK Laško, zasedel tretje, Jernej Kuder, ŠPO Celje, drugo in Teo Brbre, ŠPO Celje, prvo mesto.

Še starejše deklice in dečki. Med puncami je Mateja Hohkraud, PK Laško, prekrizala načrte drugo- in tretjevrščenima Tržičankama, Katji Švab in Tjaši Golmajer.

V plezanju starostne skupine starejših dečkov so najbolj uživali domači gledalci,

saj sta domača aduta Aleš Jurjec in Luka Tamše posegla po prvem in tretjem mestu. Mednju se je vrnil Urban Gros, AO Kranj.

V kategoriji najmlajših tekmovalcev so prva tri mesta osvojili Jure Razztresen, PK Škofja Loka, Tim Gostičar, AO Domžale, in Izidor Zupan, PK Laško. Pri cici-bankah so najvišje zlezle Neža Kuder, ŠPO Celje, in Nina Cankar, ŠPK Andreja Kokalja, ki sta si delili drugo mesto ter Ana Veternik, ki je stopila na najvišjo stopničko in prinesla plezalcem ŠPO Tržič še eno zmago več.

Grega G.

(3. Del)

KITAJSKA – dežela nasprotij

V dveh prejšnjih številkah smo sledili Katarini Ročnik na študijskem potepanju po Kitajskem. Katarina pravi, da Kitajska živi v nasprotjih, ki jih ustvarja tisočletna zgodovina v stiku z novodobnimi vplivi. Blišč templjev in vrtov nasproti kaotičnim ulicam; revščina Kitajcev in velikopoteznost modernih struktur na drugi strani. Vseeno pa poskuša v vsakem nasprotju doseči skladnost, ko se nasprotji združita v celoto, znano tudi kot jin-jang.

Življenje ljudi in njihove navade je najbolje spoznati na potovanjih v mesta in vasi z različnimi prevoznimi sredstvi. Glede na ogromne razdalje, ki jih je potrebno premagati na Kitajskem, je vlak najboljše prevozno sredstvo. Zelo so popularni spalni vlaki, na katerih izvajajo Kitajci prave potovalne obrede. Takoj ko se vlak začne premikati, se začno širiti vonjave, ki prihajajo iz posod z instant rezanci. Mize se šibijo pod težo termovk s čaji, povsod seliš luščenje semen in vonja močan tobak. Do sem še vse lepo in prav, toda ko se približuje čas za spanje, ti pogled po vlaku daje vedeti, da si na smetišču in ne na vlaku, na katerem boš preživel celo noč; povsod ležijo vrečke in ostanki hrane, pomešani s pljunki kadilcev. Toda kot smo ugotovile, se je takšnim razmeram najbolje prilagoditi tako, da smo si tudi same pripravile kakšne rezance, izluščile nekaj semen in se poskušale kaj zmeniti s sopotniki. Slednje smo velikokrat nevede zabavale samo s svojim nekitajskim izgledom. Predvsem moški so bili tako navdušeni nad našo višino, da so po celem vlaku iskali svoje kitajske prijatelje, kateri bi bil

večji od nas. A zaman. Ženski del pa je bil bolj navdušen nad našimi globokimi očmi in različno barvo las, kateri se niso mogle načuditi, ker pač ni bila črna.

Zaradi drugačnega izgleda smo bile tudi tarča goljufov, ki takoj vedo, kdo je novinec v mestu. V mestu Xian smo potrebovale prevoz do oddaljene znamenitosti in ponudil se nam je mlad Kitajec. S kolegom sta nam ponudila prevoz in angleško razlago. Kaj je še lahko boljšega, smo si mislile. A ne za dolgo. Po prvih nekaj metrih je taksist ustavil in mladi tolmač je izstopil ter z denarjem vred izginil neznano kam. Tako nam je ostal oglede znamenitosti, ki smo si jih morale razlagati po svoje.

Svojevrstno doživetje so tudi hoteli, ki so večinoma prazni, vendar v nekaterih niso sprejemali tujcev. Še zdaj ne vemo, zakaj. V vsakem hotelu nas je presenetilo kaj novega, na primer igrice sobarice in vratarjev v sprejemni loži, ki so tekali eden za drugim, medtem ko smo me čakale na ključ. Ali pa voda, ki je bila bolj klor z vodo, po kateri smo zaudarjale še ves naslednji dan. Poplavljeni kopalnice nas sploh niso več motile, samo da je na umivalnikih pisalo American standard. To je za Kitajce kvaliteta.

Na potovanju smo imele srečo, da smo lahko praznovali novo leto kar dvakrat; naše in kitajsko novo leto ali Spring festival. Pri obeh praznovanjih je skupna značilnost prehod enega obdobja v drugo, novo obdobje. Sam način praznovanja pa se zelo razlikuje. Zaradi vplivov iz zahoda praznujejo Kitajci tudi naše novo leto, pa čeprav ne

vedo točno, zakaj. Tako je bilo na silvestrski večer na ulicah Shanghaja na tisoče Kitajcev, ki so se sprehajali in smejali. Ob polnoči smo vsi skupaj stali na nabrežju reke Huangpu in strmeli v ognjemet. A nato je prišlo presenečenje. Nihče razen nas in še peščice zahodnjakov ni vedel, kaj pomeni odštevanje, objemanje in veseljačenje, ko se kazalec na uri prestavi čez polnoč. Mnogi Kitajci nas je za trenutek nemo gledala, nato pa so se po nekaj minutah pobrali domov. Me smo se odpravile na lov za dobro glasbo in prostorom, kjer bi praznovali novo leto. Pristale smo v klubu, kjer smo izgubljeno iskale prazno mizo, dokler ni k nam pristopil postaven mladenič in nas potolažil z besedami: »Dont worry I am a gey!« Seveda smo jo ucvrle.

Medtem pa je praznovanje Spring festivala pravi obred, ki se začne z množično selitvijo Kitajcev. V dnevih pred začetkom Spring festivala, ki se ravna po luni in vsako leto pade na različni dan, ni priporočljivo potovati, saj so vsa prevozna sredstva zasedena že tedne vnaprej. Statistično v teh dneh potuje vsak Kitajec, saj so ljudje prosti dela najmanj en teden ali celo več. Na predvečer novega leta smo bile tudi me povabljeni na dom kitajske družine, kjer smo po tradiciji delale jiao - dumplingse ali štruklje po naše. Seveda je sledila obilna večerja in gledanje zabavnega programa. Ob polnoči nas je prestrašilo pokanje petard in ognjemeti, kar se je nadaljevalo še ves naslednji teden. Prva dva dni festivala so družine zbrane po domovih, nekateri gredo tudi na prizorišča, kjer kupujejo razne spominke in živali,

skačejo kitajsko varianto bungee jumpinga in jedo vsemogoče stvari. Te dni Kitajci pokažejo tudi svojo vedro stran narave. Vsi se smejejo in so dobre volje. Nam so se zdeli zelo srečni, kot majhni otroci, češar pa v navadnih dneh ni bilo opaziti. Stvari, ki je ni možno zgrešiti v dnevih festivala, je rdeča barva, ki na Kitajskem prinaša srečo. V rdeči so raznorazne oblike lampijončkov in lantern. Vhodna vrata krasi rdeči simboli, ki le obrnjeni na glavo vabijo k tebi srečo. Vsako novo leto prinese tudi novo znamenje. Ljudje, ki so rojeni v znamenju novega leta, nosijo nogavice, pas, verižico in zapestnico v rdeči barvi. Simbolika je pri Kitajcih zelo prisotna in zasidrana tudi pri mladih ljudeh.

Besedilo in fotografije:
Katarina Ročnik

(nadaljevanje v prihodnji številki Populista)

Pokriti hodniki z bogato ornamentiko

Elementi kitajskega vrta – skale, voda, lunina vrata, zid, bambus, bor

Sprehajanje po novoletno okrašenih ulicah

Novoletna kulinarčna ponudba

Množice Kitajcev na novega leta dan

Kako smo si različni

Kitajska družina na podeželju

Na predvečer novega leta se družine zberejo po domovih

Tourist Trophy – Isle of Man

Že nekaj let poslušam prijatelje: »Če hočeš vedeti, kaj so dirke, moraš na Man«. Ko pa sem hotel vedeti, kaj je tam tako specialnega, sem vedno dobival odgovore v smislu: »Veš, tam je pa to. To so dirke ... Specialne. Fantastične ... Veš, tam pa tam«. MEKA ZA MOTORISTE.

Zdaj, po povratku, pa mi je jasno, zakaj nisem nikoli dobival pravih odgovorov. Prvič zaradi tega, ker so zelo redki Slovenci videli oz. doživeli TT, in drugič zato, ker noben videoposnetek, noben tekst in sploh ničesar ne more popisati oz. prenesti prave podobe tega dogodka v drug prostor.

Dejstvo je, da je potrebno otok Man obiskati v času dirke TT, potem vam postane jasno, zakaj je vsak motorist, ki se na dirko kvalificira, junak posebne vrste, ki se ne more primerjati z nobenim motošportom. Pred kratkim sem slišal komentar, da so dirke Formule 1 nezanimive zaradi Schumacherja, svetovni pokal v motociklizmu pa zaradi Rossija. To se z dirkami na Manu ne more zgoditi. S pomočjo te videokasete vam bom poskušal prenesti, vsaj približno, dogajanje na tem otoku v Irskem morju, najnevarnejšo in najprestižnejšo motociklistično dirko na svetu in udeležbo našega slovenskega tekmovalca Mirka Kalška - Toti-ja, ki je edini Slovenec z izrednim uspehom, ki se je te dirke udeležil letos že četrtič.

Pa na začetek, da boste sploh vedeli, zakaj gre. Težko si je predstavljati, da je bilo posejano seme današnjih cestno hitrostnih dirk TT Races I.O.M., v Parizu, že davnega leta 1897.

Takrat je Američan Gordon Bennett Snr., lastnik časopisa New York Herald in solastnik podjetja Bennett - Mackay Trans Atlantic Telephone Cable, poslal svojega sina Jamesa Gordona Bennetta v Pariz, da ustanovi evropsko podružnico družinskega časopisa.

Mladi Gordon Bennett je hitro prevzel evropski način življenja z njim pa tudi njegove strasti. Med njimi je prevladovala ljubezen do avtomobilov in njihovih hitrostih. Postal je eden od ustanoviteljev FAC (French Automobile Club) in še malo

kasneje, leta 1900, ustanovil Gordon Bennett Cup, iz katerega se je mnogo kasneje razvil Organizacijski odbor TT Races. Da pa je do motorističnih dirk sploh prišlo, pa se je moralo zgoditi še marsikaj. James Gordon Bennett je s svojo ljubeznijo do dirk dobesedno podžgal tudi svoje domače preko Atlantika. Sprožil je pravo tekmovanje med Ameriko in Evropo, ki bi naj dokazalo, kateri imajo boljše avtomobile in boljše voznike. Leta 1900 je tudi razpisal nagrado za zmagovalca dirke, ki naj bi imela najmanj 564.3 km dolgo progo, ekipo treh avtomobilov, ki ne bi tehtali več kot toni vsak in ki bi bili v celoti izdelani v domači tovarni ter katere vozniki bi bili člani izključno domačih klubov. Prva takšna dirka se je zgodila 14. junija 1900 na progi, dolgi 563 km, med Parizom in Lyonom. Dirka se je sprevrgla v kaotično iskanje poti do Lyona, večina pa je sploh ni končala. Med ljudstvom je naraščalo zanimanje za dirke povsod po svetu, le vlade so bile čedalje nazadnjaške. Kakor da se ne bi zavedali pomembnosti razvoja kolesnega transporta in so le čakali, da bi se kje na kakšni dirki kaj zgodilo

in opravičilo njihovo prepoved.

Na srečo so se tudi v najtežavnejših obdobjih našli ljudje, ki so bili zadosti razgledani, da so vedeli, kaj pomenijo dirke za proizvajalce avtomobilov. Ko so spregledali, kaj pomenijo dirke za promocijo proizvajalcev, so tudi vedeli, da potrebujejo le odprto cestno stezo različnih stanj, kjer bodo dali na preizkušnjo ljudi in stroje, njihove fizične in mehanske sposobnosti.

Dirkanje po avtocestah in stranskih cestah v Angliji na žalost ni bilo več možno. To je onemogočilo tudi razvoj domače avtomobilske industrije na katero so bili tako ponosni in ki je uspešno konkurirala ameriški industriji. Odgovor na to vprašanje je ponudil sekretar Automobile Club of GB and Ireland, Julian Orde, kasneje Sir Julian Orde. Februarja 1904 je predlagal, da bi se dirke konstantno odvijale na otoku Man. Razlog za to so neverjetni potenciali pri prebivalcih in oblasteh, ki so kot potomci vikingov vedno kljubovali angleškemu oblastem. Sami so se imenovali Manx-i in bili na svoje prednike tako ponosni, da niso sprejeli ne angleške, ne škotske,

ne irske narodnosti. Sir Orde je seveda imel prav, poleg tega pa še aduta v rokavu. Guverner otoka je bil v tistem času, Njegova visokost, The Right Honourable George Fitzroy Henry, baron Raglan, njegov bratranec.

Vsi ti dejavniki so zagotavljali dom britanski avtomobilski industriji in skladu Gordon Bennett International Races omogočili pogoje za kontinuirano delovanje.

Kljub temu da je Lorda Raglana skrbelo, če so Manx-i pripravljeni sprejeti rjoveče kovinske pošasti, ki se bodo podile okoli njihovih mest in vasi, je 15. marca 1904 podpisal dekret, ki je dovoljeval dirke na Otoku v trajanju maksimalno enega dneva in ne zahtevanih tri dni. Pred sprejetjem tega zakona, pa ga je moral potrditi še kralj, kar je storil 28. marca istega leta. Potrjen akt je bil prebran ljudstvu na Tynwald Hillu 5. julija, kar se dogaja še dandanes. Sčasoma so dirke Gordon Bennetts trial races postajale slabo obiskovane in še slabše je bilo s številom nastopajočih, zato so uvideli, da so dnevi

teh prireditev postali šteti. Med večerjo na obletnici Auto Cycle Club-a v Londonu, 17. januarja 1907, je urednik revije The Motor Cycle predlagal tekmovanje motociklov na otoku po približno isti progi kot so dirkali avtomobili.

Predlog je bil sprejet in določen datum dirke,

28. maj 1907. V nadaljevanju leta so določili pogoje dirke in kategorizirali razrede. Sklenili so, da bodo dirkali v dveh kategorijah, in sicer z eno- in večcilindričnimi motorji. Prvo startno ciljno mesto je bilo v Tynwald Fair Fieldu, doseženi rezultati pa so bili:

Enocilindrični motorji:

1. C.R. Collier	Matchless	4 ure, 8 min, 8 s	(63,063 km/h)
2. J. Marshall	Triumph	4 ure, 19min, 47 s	(61,23 km/h)
3. F. Hulbert	Triumph	4 ure, 27 min, 50 s	(59,21 km/h)

Večcilindrični motorji:

1. H. Rem Fowler	Norton	4 ure, 21 min, 53 s	(59,76 km/h)
2. W.H. Wells	Vindec	4 ure, 53 min, 4 s	(53,14 km/h)
3. W.M. Heaton	Rex	5 ur, 11 min, 4 s	(47,02 km/h)

Njegova leta mu ne branijo udeležbe v nočnem življenju.

Voznik Brockbank z motorjem lastne izdelave »Brock Blackburn«, leta 1921

Legenda Stanley Woods s svojim Nortonom, leta 1923

Še par Nortonov iz kasnejših let, točneje 1932

Vsaka klopca ob TT Course - dirkalni progi nosi takšno ploščico v znamenje hvaležnosti tistemu, ki je omogočil njeno postavitev. Večino stranskih del, ki so omogočila dirke, je bilo narejenih prostovoljno in na stroške prebivalcev.

Mnogo motorjev iz tistega časa je ohranjenih v muzeju motociklov na samem otoku.

Nekateri motorji doživijo takšno lepoto operacijo in vozijo še danes.

radio @ alfa
103,2 & 107,8 MHz

alfa
vsak dan 36 ur

Motozbor

Ker se bo prvi letošnji zbor motoristov v regiji zgodil šele prihodnji teden, in sicer v Šoštanju pri moto Frenku, vam predstavljamo najbližje minulo srečanje, ki je bilo v Celju, 31. maja, v režiji kluba Panther's.

Celjski Pantherji so se letos znašli v kritični situaciji zaradi hude prometne nesreče, ki jo je le dober teden pred zborom doživel njihov predsednik Plemi, ki je bil ključna oseba organizacije njihovega zbora. »The show must go on,« so dejali Pantherji in se lotili organizacije zbora, ves dobiček pa namenili za Plemijevo zdravje, ki še danes leži na oddelku za intenzivno nego v mariborski bolnišnici, končno izven življenjske nevarnosti.

V četrtek, 29. maja, so pričeli postavljati prizorišče, ki je bilo pravočasno pripravljeno, da je sprejelo v petek prispele prve bajkerje. Že ta dan je bil izpeljan v celoti zastavljen program z rock skupinami Mašine, You Too, On/Off in erotičnim programom, v izvedbi prikupne Štajerke. Generalka je uspela in Pantherji so malo lažjega srca pričakali sobotni naval motoristov iz vse Slovenije, Madžarske, Hrvaške, Avstrije in Nemčije. Od najdlje so se pripeljali motoristi iz Hamburga, najštevilčnejši pa so bili Apachi iz Slovenj Gradca. Panoramska vožnja po mestu je bila izvedena na vzoren način in je pritegnila vsesplošno pozornost, tudi celjske TV, ki je o prireditvi pripravila poseben prispevek v okviru svojega programa. Med vožnjo sta bila dva postanka, po povratku na prizorišče pa so se pričele družabne igre, katerih se je udeležilo veliko število prisotnih. V glasbenem delu prireditve so nastopile skupine XXX BAND, METAL STILL in na koncu, po obsežnem erotičnem programu, ki je bil prilagojen ženski in moški publiki, še AMBASADA.

Po frizuri jim sicer ne bi pripadil pripadnosti slovenjegraškim Apacijem.

Pantherji so pokazali, da znajo stopiti skupaj takrat, ko je potrebno, in narediti vse zastavljeno ne glede na vložene napore. Posebej je potrebno poudariti prizadevanje ženskega dela članstva, brez katerih to srečanje ne bi bilo, kar je bilo. Za Plemija pa pesti stiskamo tudi mi, prav tako kot celotna slovenska bajkerska scena, v kateri je Plemi dobro znan in cenjen.

Vedno je največja gneča pred šankom in ...

Pred odrom na katerem poteka erotični program

Kadar je na kupu veliko tega železja, je dosti tudi radovednežev.

Lažje in bolj varno potovanje po hrvaških avtocestah

Gerhard Babić je bivši novinar, podžupan Splita in podjetnik s podjetjema v Splitu in Celju. Za Populist bo spremljal aktualno dogajanje v sosednji Hrvaški in se oglašal z zanimivimi in aktualnimi temami, posebej takimi, ki imajo vpliv tudi na življenje pri nas.

Mnogi potniki, ki so v preteklosti potovali proti hrvaški obali, poslovno ali pa na odih, se seveda še spominjajo vseh težav, ki so jih imeli s prihodom do zelenega cilja. Seveda mislim na potovanje z osebnim avtomobilom. Sodobnemu načinu potovanja neprilagojene ceste so bile največji problem. To je stara zgodba. Ozka cesta na kate-

ri se dva kamiona komaj lahko srečata, malo prostora za prehitvevanja, redka mesta za postanek in oddih, izjemno težki pogoji zimske vožnje skozi Liko in Gorski kotar, poleti pa dolge kolone tujih turistov, ki se po polžje premikajo po razbeljenem asfaltu - to so slike stalnice hrvaškega prometa.

Pred nekaj leti so ta zares velik tranzitni problem končno začeli reševati. Proti Reki so podaljšali avtocesto od avtoceste Zagreb-Karlovac, pri Slunju so zgradili del sodobne ceste, ki vsaj za nekaj kilometrov olajša vožnjo, tudi v Istri so z nekaj posodobitvami na posameznih odsekih olajšali vožnjo.

To, na kar smo res dolgo čakali, pa se je končno začelo urediti. Avtocesta proti morju, posebej proti Splitu in Dubrovniku, je začela dobivati svoje urejene dele. Sedavni del hrvaškega avtocestnega sistema so postali odseki Breznički hum-Noví Marof na avtocesti Zagreb-Goričan, del reške avtoceste Kupjak-Vrbovsko pa del splitske avtoceste Vukova Gorica-Bosiljevo-Mala Kapela, nazadnje so odprli še odsek Udbina-Gornja Ploča-Zadar2.

Gradbinci so spoštovali vse roke in vsi, domačini in turisti smo tako bogatejši za 355 km sodobnih cest.

Ko bo avtocesta v celoti končana, bo Hrvaška posta-

la najpomembnejše prometno vozlišče v tem delu Evrope. To bo tudi omogočilo sodoben tranzit po jadransko-jonski avtocesti od Italije do Grčije.

Ta avtocestni program pa bo seveda omogočil kvaliteten razvoj mnogim, do sedaj neznanim in pozabljenim krajem na dalmatinski obali, od koder se je živelj v preteklosti le izseljeval.

Torej, dragi bralci Populista, tudi vi boste lahko odšli hitreje in predvsem bolj varno potovali v svoje počitniške in poslovne cilje na hrvaški obali.

Gerhard Babić

Psi poleti – doma, med vožnjo in na dopustu

Krepko smo že zakorakali v poletje, temperature so včasih že kar neznosne in večina nas išče možnosti ohladitve v bližnjih bazenih, jezerih in rekah ... Pri tem pa ne smemo pozabiti na naše pse. Tudi njim je vroče in tudi oni potrebujejo ohladitev.

Doma in na dopustu poskrbimo, da bo imel pes vedno možnost poiskati senco. Omogočimo mu, da ima ves čas dostop do sveže vode za pitje in če je le mogoče tudi za kopanje. Ne sprehajajmo psa čez dan, ko sonce najbolj pripeka. Tako nam kot psu bo prijal sprehod zjutraj in zvečer. Če imamo psa v pesjaku, poskrbimo, da bo imel tudi tam dovolj sence. Hudo za psa je že to, da se ne more umakniti tja, kamor bi želel, če pa mu na pesjak ves dan žge sonce, ga lahko zadane toplotni udar. Če je pes na verigi, je pozornost še bolj potrebna. Dovolj sence, večkrat na dan hlajenje in ves čas dostop do sveže pitne vode.

Poleti potrebuje pes manj kalorij, s tem pa tudi manj hrane. Najbolje ga je hraniti zjutraj ali zvečer, lahko pa obrok razdelimo tudi na jutranje in večernega. Hrana se poleti hitreje pokvari, zato je potrebno obrok, ki ga pes ne pojé, takoj umakniti na hladno in mu ga ponuditi naslednjič. V vročih dneh je primernejša suha (briketirana) hrana, ob kateri ne pozabimo na zadostne količine vedno sveže pitne vode. Tudi brikete, ki jih ne bo takoj pojedel, mu umaknimo.

Če smo vajeni svojega psa peljati s seboj, ko se odpravljamo z avtomobilom od doma, je potrebna še večja skrb in pozornost. Najprej razmislimo, ali je to resnično potrebno, raje se odločimo za odhod zjutraj ali proti večeru. Tudi nam je v neklimatiziranem avtomobilu neznanstvo vroče. Kako vroče je šele našemu psu, ki je "obsojen" na debel kožuh. Nikoli ne puščaj-

mo psa v avtomobilu, medtem ko odidemo po opravkih. Če ga ne moremo peljati s seboj, ga je bolje pustiti doma. Če se nam obeta daljša vožnja (odhod na dopust ...), izberimo raje nočne ure. Vsako uro se ustavimo in omogočimo psu, da se nekoliko ohladi in pretegne ter mu tudi na poti zagotovimo zadostno količino sveže hladne vode. Če že gremo na pot podnevi, poskrbimo, da pes ne bo v avtomobilu na takem mestu, kjer bo ves čas nanj žgalo sonce. Zadnja stekla na avtomobilu so običajno nameščena tako, da sonce sije direktno na psa, ki je v prtljažniku. V tem primeru se ustavite pogosteje. Če ga vozite na zadnjem sedežu, stransko steklo zaščitite pred neposredno pripeko z zavesico.

Skrb je potrebna tudi v klimatiziranih avtomobilih. Prevelika temperaturna razlika lahko pri psu povzroči prehlad, vnetje ušes ali oči. Kljub temu, da psu v klimatiziranem avtomobilu ni vroče, se morate med daljšimi vožnjami večkrat ustaviti, da pes opravi potrebo in pije vodo, če je žejen.

Na dopustu ne puščajmo psa v zaprtih prostorih, kot so šotori ali prikolice. Če dopustujemo v kampu, poiščimo senco. Zavedati se moramo tudi, da na večini plaž psom ni dovoljeno kopanje, zato se o tem že prej pozanimajmo. Skrbimo, da naš pes za druge dopustnike ne bo moteč. Naj ne laja po nepotrebnem, ne silimo z njim na plažo, kjer je to prepovedano in kjer je veliko kopalcev, ne puščajmo ga, da sam hodi okrog in pospravljamo za njim. Med sprehodom imejmo psa na povodcu, v restavracijah se ravnajmo po režimu, ki v njej velja, ne dopustimo psu, da je vsiljiv do drugih ljudi ... Bolje je, da izberete plažo, kjer ni veliko kopalcev, poskrbite, da se bo pes lahko umaknil v senco in se ohladil v morju, ko bo želel. Če v bližini ni hladne pit-

ne vode, jo vzemite s seboj, da je bo dovolj za čas, ko boste na plaži.

Pazite tudi, da se v vodi (tako na morju kot v jezerih in rekah) pes ne bo poškodoval. Če se noče kopati, ga ne silite, temveč ga le vsake toliko časa sami zmocite. Preden gre v vodo, preverite, da nevarnosti morskih ježev, ostrega kamenja, stekla ... Zdravljenje ranjenih blazinic je mukotrno in dolgotrajno.

Ko prispete v kraj dopustovanja, preverite, kje je najbližja veterinarska ambulanta, da boste psa čimprej pripeljali do pomoči, če bo to potrebno. Nanj preži kar nekaj nevarnosti, zato previdnost ni odveč. Zaradi vročine je velika nevarnost toplotnega udara ali sončarice. Če je pes zaprt v avtomobilu ali privezan na soncu, lahko toplotni udar nastopi že po 15 minutah. Tudi sprehod s psom med največjo vročino ali povečana aktivnost lahko povzročita toplotni udar - poveča se telesna temperatura in zniža krvni tlak, nastopijo težave z dihanjem, lahko pa tudi živčne motnje. Znaki toplotnega udara so: pospešen in šibak srčni utrip, oteženo dihanje, modrikaste vidne sluznice, povišana telesna temperatura (41 - 43°C), drhtenje, krči, opletajoča hoja, nezavest, celo pogin. Psa moramo nemudoma premakniti v razečen prostor ali senco in ohlajati s hladno vodo (tuš, gumjasta cev, reka, jezero, morje,...), glavo naj ima dvignjeno. Ko psa ohladimo, poiščimo najbližjo veterinarsko pomoč.

Nevarni so lahko tudi piki insektov, še posebej, če je vaš pes alergičen nanje. Najnevarnejši so piki na območju grla in žrela, ker lahko oteklina, ki pri tem nastane, povzroči težave z dihanjem ali celo zadušitev. Znaki alergije na pike so tudi: bruhanje, driska, opletajoča hoja in zvišana temperatura. Ugrizi kač so najpogostejši okoli gobčaka

in na tačkah. Pičeno mesto je boleče in oteklo. Oteklino blažimo s hladnimi obkladki, nujna pa je tudi takojšnja veterinarska pomoč.

Poleti so tudi zelo pogoste težave s kožo. Na dopustu lahko sproži alergijo onesnažena voda ali morska sol. Pri svojem psu bodite pozorni na prekomerno praskanje in spremembe na koži. Po kopanju v morju je potrebno s psa odstraniti sol, zato ga splahnite s tekočo vodo.

Tudi na dopustu skrbite, da vaš pes ne bo imel bolh in klopov.

Manj znana, vendar precej nevarna je tudi dirofilaria immitis. To je notranji zajedalec, ki se naseli v srcu in pljučih. Pes se okuži s piki komarjev, ki prenesejo zajedavca v organizem psa. Najprimernejša je preventiva - tablete, ki jih predpiše veterinar.

Če se odpravljate v tujino, se pred odhodom pozanimajte za režim, ki velja ob prehodu psa čez mejo. Po večini evropskih držav lahko potujete z veterinarsko izkaznico v kateri imate potrjeno o cepljenju proti steklini (obvezno), cepljenjih proti drugim kužnim boleznim (pasja kuga, parvoviroza, hepatitis, leptospiroza, kužni kašelj - priporočeno) in veterinarsko potrjeno o zdravstvenem stanju vašega psa. Potrdila dobite pri svojem veterinarju.

Vam in vašim kužkom želimo prijetne poletne dni,

Jana Pahovnik
Vir: www.moypes.net

ANA DREV, Šmarčanka med slovenskimi smučarskimi reprezentantkami

Če je malo mestece Šmartno ob Paki na oči širše slovenske (in evropske) javnosti pripeljalo nekdanje Gledališče pod kozolcem in mnogo kasneje nogomet in (sedanji) nogometni selektor, bo v prihodnje zagotovo znano še po kom. To je seveda čista logična verjetnost. A mimo splošnega verjetnostnega računa, je Šmartno oz. Mali Vrh rojstni kraj tudi na videz krhki plavalški. Z jasno postavljenimi cilji. Vizijo. Jekleno voljo. Odločnimi in jasnimi mislimi. Gimnazijki, ki kljub izjemni športni poti postavlja šolo na prvo mesto. Levinji, ki jo neke med novembrom in aprilom vsake toliko stisne domotožje, da bi se vendarle bela karavana ustavila za dlje časa. Da bi bilo vendarle več časa za pogovor ob domači mizi. Da bi mamine palačinke vendarle dišale še malo dlje...

Ana Drev bo avgusta letos praznovala svoj 18. rojstni dan. Dijakinja 3. letnika športnega razreda na I.gimnaziji v

Celju je slovenska smučarska reprezentantka in dvakratna udeleženka mladinskega svetovnega prvenstva v alpskih disciplinah. Pred dvema letoma je zmagala na olimpijskih dnevih mladih na Finskem, lani je na mladinskem svetovnem prvenstvu v Italiji dosegla skupno 9. mesto in zmagala v svoji kategoriji. In čeprav (minula) letošnja sezona ni okronana z izjemnim dosežkom, je Ana zadovoljna. Ker pot uspešnega športnika gradijo tudi in predvsem porazi. Padci. In solze. Ker je vsak poraz le pot do nove zmage. In samo takšno razmišljanje odlikuje prave športnike, je prepričana Ana, ko se spominja svojega nesrečnega odstopa na letošnjem članskem svetovnem prvenstvu v St. Moritzu. Ko je menda po njenem licu spolzelo nekaj solzic. A samo za tistih nekaj trenutkov. Potem je dvignila glavo in odsmučala pozdravit svoje navijače, ki so iz rodnega Šmartnega seboj pripeljali velik transparent. Ana ve, da si kot javna oseba izpostavljen

radovednim očem, a je prepričana, da se kot smučarka lahko skriva v množici, ne da bi jo prepoznali. Čeprav le do takrat, dokler se javnost zate zanima skupaj s tvojo smučarsko opremo. Smejem se njenim domislicam in jo občudujem. Njeno voljo. Neopustljivost in tako svobodnega duha. Ki seže daleč čez mejo zgolj ene dimenzije. Ki presega okvirje zgolj enega pogleda na življenje. Kljub izvrstnim dosežkom na dosedanji športni poti in še izvrstnejši perspektivi je za Ano šola vedno na prvem mestu. Ker širi obzorja. Preteguje misli. Da živijo. Da se odlepijo s črte, ki zaznamuje svet smučanja. Ki je, tako kot vsak svet zase, neke vendar preozek za vse misli. Ideje. Želje. Hrepenenja. Za povsem polno življenje neke najstnice. Ki si kljub vsakodnevnemu treningu – v poletnem času je namenjen nabiranju kondicije in je vezan predvsem na tek, kolesarjenje in delo v fitnesu – včasih zaželi čas povsem zase. Za prijatelje.

Dobro knjigo. Za poslušanje glasbe. Ali preprosto za opazovanje oblakov. Smučanje je Anina športna pot in želja po uresničitvi zastavljenih ciljev ji je neskončen motiv za ves vložen trud. In skorajda nepredstavljive napore. In odrekkanja. Odhode od doma in neskončna potovanja. Vedno znova. A to je njena športna pot. Ana pa je hkrati mnogo več. Je vedoželjna gimnazijka, ki se šoli ne bi odrekla niti, če bi zato zagotovo takoj dosegla vrh svetovnega alpskega smučanja. Je morebiti bodoča kriminalistka. Ali pa geografinja. Se včasih, ko se ji zdi, spremeni v skorajda čisto pravo »reperko«. Je, ko končno tako nanesse, čisto navadna hči, ki obožuje mamino kuhno, očeteve nasvete in klepete s starejšo sestro. In vse to je, vsakokrat na startu, med tisočeriimi količki in vedno na cilju, ko najprej pokliče domov. Njena družine ji namreč največ pomeni. Njihova skrb. Pomoč. In zaupanje. V vse, kar bo Ana še dosegla. V smučarskem svetu. In izven.

Dravograd v Prekmurje, Era v Ajdovščino

Na Brdu pri Kranju so izžrebali pare za tekmovalno sezono 2003/2004. Presenečenje pa je sledilo že pred samim začetkom, saj je bilo v bobnu namesto napovedanih dvanajstih, samo enajst ekip. Zaradi finančnih težav se je Ljubljana odpovedala nastopu v prvi ligi, odločitev pa še ni dokončna. Ljubljancani so namreč imeli čas, da do danes uredijo finančno konstrukcijo in s tem izpolnijo pogoje za nastop v prvi ligi. Osnovne zahteve za tekmovalje so 75 odstotkov poplačila starih dolgov in garancija v višini 40 milijonov tolarjev za novo sezono. Čeprav nekateri napovedujejo vrnitev dvanajste ekipe, je v vsakem

primeru samo vprašanje časa, kdaj bo liga ponovno postala na robu regularnosti. Če ekipa nima potrebnih sredstev že pred sezono, je vprašljivo, kako bo po prvih tekmah in kaj šele, ko bo potrebno poravnati obveznosti do igralcev. Prav tako pa je vprašljiva garancija nekaterih drugih ekip, ki so se že lansko sezono spopadale z velikimi dolgi. Novi Korotan tudi v tej sezoni niti ne bi bil presenečenje.

Liga Si.mobil se bo pričela 20. junija, ko bo na sporedu že prvi derbi. Že na samem startu se bosta namreč pomerila velika tekmeča Olimpija in Maribor. Zaradi kazni zmajev, je kraj tekme še pod vprašajem, po prvih napovedih pa sta v igri Črnomelj in Koper. Slednji predvsem zaradi žreba, ki je Koprju namenil počitek. Za koroške bralce Populista je zagotovo najbolj zanimiv razpored Dravograda, prav tako pa bližnjih ekip Ere Šmartna in CMC Publikuma. V prvem krogu bosta prvi ekipi gostovali, Celjani pa bodo na Skalni kleti pričakali Gorico. Verjetno najtežje delo čaka varovance trenerja Petroviča, ki bodo odšli na vedno bolj vročo Fazanerijo. Tekma bo vsekakor ena zanimivejših, saj je ravno Mura v svoj dres oblekla »vroča« Dravograjčana, Mateja Rebola in Boruta Tisnikarja. Prav tako je zanimivo, da je imel Blažević nekoč med svojimi igralci tudi Mihajlo Petroviča. »Za nas je vsaka tekma težka. Tako prva z Muro, kot tista z Domžalami in Dra-

vo. Žreb je žreb in z vsakim tekmečem se moraš enkrat pomeriti. Zagotovo pa sta v prvem in drugem krogu favorita Mura in Olimpija,« je dejal Petrovič, ki se z razporedom ne obremenjuje. Enako velja za predsednika kluba Elva Keriča. Slednji je o žrebu dejal: »Zeleli smo atraktivnega nasprotnika in ga tudi dobili. Žal ne na domačem igrišču, saj smo upali, da bomo prvenstvo pričeli pred domačimi navijači. Že v lanski sezoni smo bili zaradi znanih razlogov hendikepirani, a tako pač je. V drugem krogu nas doma čaka Olimpija, ki je vsekakor nasprotnik, ki bo privabil na tribune veliko navijačev.« Izžrebali so tudi pare 1/16 finala po-

kala Slovenije. Velenjski Rudar se bo pomeril z Bakovci, Šoštanj bo odšel na Jesenice, Era Šmartno bo v prvem krogu obračun gostovala na Ptuj, Dravograd odhaja v Šenčur, ravenski Fužinar pa bo na domačem igrišču pričakal, ali pa tudi ne, Ljubljano. CMC Publikum bo v prvem krogu prost. »Ekipa Šenčura ni slaba in zagotovo nismo dobili lahkega nasprotnika. Gre za mlado vrsto, ki igra hiter nogomet. Mislim, da bomo morali pokazati dober nogomet, če bomo hoteli razmišljati o napredovanju,« je žreb pokala komentiral Elvo Kerič.

B.T.

Fotografija B.T. »Mihajlo Petrovič«

REVIJA SKOKOV 2003

Le še slabe tri tedne nas loči od uvoda v letošnjo poletno sezono celinskega pokala, ki se bo odvijal v Velenju. Organizatorji tradicionalnih nočnih tekem se v teh dneh pospešeno pripravljajo na prireditev, ki bo tudi to leto gostila vse najboljše slovenske skakalce in mnoga zvoneča imena iz skakalnega sveta.

Večina ekip bo v Velenje prispela v četrtek, 3. julija. Na ta dan bo na sporedu izbirna tekma za slovenske skakalce, kjer se bo odločalo, kateri skakalci bodo zastopali slovenske barve na petkovi in sobotni tekmi za Pokal Slovenije. Skakalce nato v petek, 4. julija, med 9. in 11. uro zjutraj čaka trening in preizkušanje skakalnice. Uradni trening bo ob 10. uri. Tekma za Rudarsko svetilko se bo pričela ob 20.30 uri z nagovorom predsednika OK RSV in drugih gostov. 1. serija se bo pričela ob 21.30, med odmorom pred finalno serijo nas bodo zabavali glasbeni gostje, ob koncu tekme pa nas čaka veličasten velenjski ognjemet. Petkova prireditev se bo zaključila okrog polnoči s podelitvijo nagrad najboljšim. Podoben scenarij je predviden tudi za sobotno tekmo za Pokal Gorenja.

V ponedeljek, 2. junija, so prišli na obisk v Velenje predstavniki Mednarodne smučarske zveze (FIS), ki so opravili pregled skakalnice in preverili pogoje. Organizatorji so omenjeni obisk izkoristili tudi za poskus omilitve strogih pravil FIS-a glede kombinezonov, ki naj bi začela veljati že na tekmi v Velenju. Prav vsi skakalci brez izjeme naj bi namreč skakali v novih, izboljšanih kombinezonih. Tukaj pa nastopi problem, saj nemški Meininger, ki izdeluje kombinezone, po vsej verjetnosti ne bo uspel v tako kratkem času izdelati tako velikega števila novih, izboljšanih in novim pravilom ustreznih kombinezonov. Poleg tega bodo revnejše reprezentance, med njimi predvsem češka, slovaška in kazahstanska, ki se srečujejo z velikimi finančnimi težavami, zelo težko pravočasno zbrale dovolj finančnih sredstev za nabavo novih kombinezonov. Organizatorji RSV 2003 ostajajo optimisti in upajo, da bo Mednarodna smučarska zveza le popustila, saj je od njihove odločitve odvisno, kako številčna udeležba tujih reprezentanc se nam obeta (pričakujemo približno 15 reprezentanc).

Dela na skakalnici potekajo normalno, brez večjih zapletov ali zastojev, posejana je že bila trava, ki bo letos nadomestila zmes žaganja in peska ob izteku.

V teh dneh, kot že rečeno, potekajo pospešene priprave na prireditev. Na prireditvenem prostoru se opravljajo vzdrževalna dela, urejajo se tudi vse tehnične in organizacijske podrobnosti.

Dokončno je bil oblikovan organizacijski odbor Revije skokov Velenje 2003, ki ga sestavljajo: predsednik OK RSV 2003 Zdenko HRIBERŠEK, vodja prireditve RSV 2003 Franc DOLAR, vodja tekmovanja Jože OGRAJENŠEK, marketing Aleš DREMEL, celostna podoba Slavko HUDARIN, oglaševanje in stiki z javnostmi Srečko MEOLIC, namestitve Stanko BRUNŠEK, član Stane ČAS in sekretarka Marijana TRATNIK. Cena vstopnice za dnevni obisk tekme je 1000 SIT. Predprodaja vstopnic bo v Hotelu Paka, vendar po isti ceni, kot boste za vstopnico odšteli na prireditvenem prostoru.

Znano je tudi že vodstvo tekme. Tehnični delegat bo Sandro Sambugaro iz Italije, asistent tehničnega delegata Max

Sandbichler iz Avstrije, koordinator COCJ Sepp Gratzler iz Avstrije, vodja tekmovanja Jože Ograjenšek. Tuji sodnik Milonig Franz, domači sodniki pa bodo Borštnar, Berčič, Benedik in Kern.

Celinski pokal se odvija tudi v Calgaryu v Kanadi, Park Cityju v ZDA, Garmisch-Partenkirchnu v Nemčiji in v Trondheimu na Norveškem.

Glavni sponzor prireditve je HSE (Holding slovenske elektrarne); petkovo tekmo za Rudarsko svetilko dodatno sponzorira Premogovnik Velenje, sobotno tekmo za Pokal Gorenja pa Gorenje.

Seveda vabimo vse ljubitelje smučarskih skokov v Sloveniji, da se prireditve udeležijo in tako pripomorejo k ustvarjanju tiste značilne, tako enkratne velenjske atmosfere, ki ponaša dobro ime slovenskih smučarskih skokov širšemu po svetu. Pridružite se nam v skakalnem spektaklu, ki mu lahko konkurirajo le redke tekme celinskega pokala drugod po svetu!

Metka Tratnik

Z delom do rezultatov

Ekipe Dravograda je letos doživela številne spremembe. Odšlo je kar nekaj izkušenih igralcev (Drobne, Vršič, Božič), prav tako so izgubili dva igralca, okoli katerih so nekako načrtovali gradnjo ekipe. A za izgubljenimi nima smisla jokati in v klubu so se sprizajznili z usodo. Navsezadnje imajo še vedno igralce z izkušnjami in mlade, ki si še kako želijo dokazati. Kombi-

gel prvi zadetek Dravograda v sezoni. Če bodo tudi ostali vsaj takšni, kot je bil prvi, potem bodo navijači imeli razlog za zadovoljstvo. Čeprav jim večina napoveduje hud boj na repu lestvice, se ekipa z napovedmi ne obremenjuje in se mirno pripravlja na novo sezono. Z drugimi se ne obremenjujejo, osredotočeni pa so zgolj sami nase. Med tistimi z izkušnja-

koncu še kako pomembni za obstanek. Prvi del priprav je Dravograda opravil v Mežici, kasneje so se preselili v Črno na Koroškem, kjer je Plesec pričel z igranjem nogometa. Tako se pripravlja kar na »domačem dvorišču«.

„To, da se pripravljamo v Črni je zame vsekakor lepo. Zadovoljen sem, da priprave potekajo kar »doma«. Mislim, da so vsi zadovoljni, saj imamo odlične pogoje za treninge in s tem ni težav.“ Bivši igralec Korotana in Rudarja je zaenkrat zadovoljen tudi s samim potekom priprav. Tempo je oster, kar pa je za to fazo povsem običajno. Prav tako igralci trdo delajo, saj se zavedajo, da je od fizične priprave odvisno veliko.

„Mislim, da je vzdušje v ekipi odlično. Klima je pozitivna in lahko rečem, da se dela dobro. Ekipa se je nekoliko spremenila in prevladujejo mladi igralci. Upam, da se bomo v teh dneh nekako sestavili in da se bodo v naše delo vključili tudi tisti, za katere v klubu upajo, da bi jih lahko pripeljali. Potem bomo kompletni začeli na polno in se pripravljati za začetek prvenstva. V tem trenutku ekipa še ni dovolj močna. V vsaki liniji potrebujemo še enega igralca, šele potem bomo lahko lažje zadihali. A po drugi strani so tudi mladi pokazali veliko volje, želje in znanja. Upam, da bo ekipa na koncu solidna in da bomo uspeli prikazati lep nogomet. Kar se tiče uvrstitve pa seveda upam na najbolj-

še.“ Slednje bi zagotovo pomeni že obstanek v ligi, ki bo vsekakor več kot zanimiv. V spodnjem delu lestvice se namreč že sedaj uvršča več ekip, vsem pa je skupni imenovalec pomanjkanje finančnih sredstev. Če bi bil denar bi tudi v Dravograd lahko pripeljali kakšnega igralca več, saj jih trenutno na tržišču ne manjka. S tem bi se rešili direktnega boja za obstanek in bi verjetno ponovno posegli po zlati sredini.

„To je sedaj težko napovedati. Veliko dela nas še čaka. Neke kvalitet kot ekipa že imamo, nekaj bomo tekom priprav še pridobili. Seveda naši cilji niso povezani s tem, da bi se borili za vrh, saj poznamo klube, ki imajo te cilje. A s poštenim delom ni nič nemogoče. Bomo videli, kaj se da doseči.“ Plesec bo moral po odhodu Drobnet, Vršiča in Božiča nase prevzeti še večje breme. Kot daleč najizkušenejši igralec na terenu bo njegova vloga še posebej vidna v trenutkih, ko se tekma lomi. Kljub »letom« pa sam ne vidi razloga za takšno vlogo.

„Počutim se mlad in s tem ni nič. Zagotovo pa imam nekaj več izkušenj kot mladi igralci. Kljub razlikam v letih pa smo dobra klapa in to se niti ne pozna.“

B.T.

Slovenija v skupino C

V Portorožu so opravili žreb skupin za prihajajoče evropsko prvenstvo v rokometu. To bo zagotovo eden največjih dogodkov v samostojni Sloveniji, na svoj račun pa bodo prišli tudi ljubitelji rokometu v Celju in Velenju. Ostale tekme bodo odigrali v Ljubljani in Kopru. Slovenija je imela kot gostiteljica turnirja pravico izbire skupine v prvem delu. Razplet žrebanja je že vnaprej ponujal skupino C, za katero se je slovenska delegacija po posvetu tudi odločila. Slovenija bo tako svoje tekme predtekmovalja odigrala v Celju, nasprotniki pa bodo Islandija, Madžarska, in Češka. V Velenju, kjer bo igrala skupina A, bo poslastica dvoboj med Švedi in Rusi, ostali dve ekipi pa sta Švica in Ukrajina.

Skupine na EP: Skupina A (Velenje)

1. Švedska
2. Rusija
3. Ukrajina
4. Švica

Skupina B (Ljubljana)

1. Danska
2. Španija
3. Portugalska
4. Hrvaška

Skupina C (Celje)

1. Islandija
2. Češka
3. Slovenija
4. Madžarska

Skupina D (Koper)

1. Nemčija
2. Francija
3. Srbija in Črna Gora
4. Poljska

* Slovenija, kot gostiteljica, je imela 15 minut časa, da izbere

B.T.

nacija, ki je že lansko leto bila uspešna se torej v spremeni obliki nadaljuje. Ekipo so že okrepili s Klinetom, Melanovičem in Hrvatom Madžarom, ki je v pripravljani obdobju proti Cibaciji dose-

mi zagotovo odstopa Roman Plesec. Igralec, ki je dosegel prvi »koroški« zadetek v prvi ligi, takrat v dresu Korotana, se je v lanski sezoni ponovno izkazal z natančnim strelom. Njegovi »projektili« so bili ob

Začetni tečaji
Nadaljevalni tečaji
Tandemski poleti
Oprema, svetovanje

Želite nekoga resnično presenetiti?
Darilo je lahko tudi polet z padalom!
Pokličite nas in dogovorili se bomo.
Tel: 041 767 849

B.T.

STUDIO: 03/891-53-06 SMS, RADAR: 031/622-822

www.mojradio.com 107 MHz FM

OBČINA MUTA

Občina Muta je ponovno praznovala in z nami ste praznovali tudi Vi!

Zahvaljujemo se organizacijskemu odboru in vsem, ki ste prireditve pripravili in na njih sodelovali.

Drage občanke in občani! Z vašo prisotnostjo na prireditvah ste pokazali svojo pripadnost domačemu kraju.

Najlepša hvala!

OBČINA MUTA
Župan:
Boris Kralj

Ljube bralke in dragi bralci!

Veliko ljudi misli, da so pismeni. Mnogi so res. Nekateri od njih takoo lepo pišejo, nekateri se celo spogledujejo s pisanjem literarnih umetnin! A slovenski literarni trg je zasičen. Revijalni krogi zaprti, založbe pa propadajo, ali pa so namenjene preživljanju »velikih« slovenskih pesnikov in pisateljev, ki še niso umrli. Tudi takšni so. Kako naj torej prodre na slovenski Parnas golobradi mladec ali rdečelična mladenka, ki kujeta stihe? In na drugi strani – kako naj upokoenci, ki si ne plačajo knjige pri »Drumacu«, obelodanijo svoje življenjske modrosti? Odgovor se glasi: poskusite pri nas. Pri Populistu!

To stran smo odprli za pismene SOLISTE, ki v tišini lovijo besede sreče in nesreče, upanja, vere in ljubezni.

Za vzorec in kot vabilo vam danes ponujamo v branje štiri izdelke, ki so in niso »literatura« – (so povsem različni in današnje uredniško »srače gnezdo« se v prihodnje ne bo ponavljalo, saj bomo skušali prispevke zaokrožiti tematsko in slogovno ali generacijsko.) Vabljeni vsi »solisti«!

Tokrat izjemoma objavljamo fotografijo, kot ilustracijo priložnostne verzificirane zahvale izpod peresa Marjana Kolenca. V prihodnje bi radi na tej strani objavili tudi kakšno izvorno likovno delo. Leta in »reference« niso važne!

Da se s priložnostnim »stihoklepstvom« ukvarjajo tudi veliki, priča Pavčkovsko posvetilo Kavčnikovi domačiji, ki jo je pesnik obiskal 9. avgusta 1997. Objavljena je še črtica Vinka Šmajsa in esejistični razmislek izpod peresa Josipa Bačiča – Savskega.

Tako.

Če se vam po predalih valjajo pisni izdelki, za katere mislite, da so vredni objave, nam jih pošljite. Zelo bomo veseli, če nam jih boste posredovali v računalniškem zapisu. Nekateri so pač prepričani, da je čas oslinjenih svinčnikov zanesljivo minil, drugi pa še ne.

Kiril Lajš

ZAHVALA

Nedavno sem rojstni dan praznoval, zato bi rad tole v Populista dal. Zame je bil nadvse pomemben dan, saj me je v življenju srečal Abraham.

Že davno prej sem se odločil, da ko bo tisti dan napočil, bom pripravil gostijo za sodelavce, tiste, ki želijo praznovati kraj me.

Ob desetih dopoldne smo se zbrali, da bi se skupaj veselili in klepetali. Na moji parceli se je to dogajalo, kjer je z Bluesa vse razigrano rajalo.

Res je bilo prav prijetno in veselo, kot da bi veselje mlade imelo. Za ples nam je igrala glasba živa, prava, za ples je bila dobra tudi trava.

Dokazali smo, da imamo radi veselje zdravo, da poleg dela nadvse rabimo zabavo. Vesel sem, da ste v velikem številu prišli in mi s tem veliko čast izkazali.

In navsezadnje ne pozabim, da se vsem sodelavcem iz srca zahvalim za darilo, ki ste mi ga kupili, in me z njim najbolj razveselili.

Odslej bom z laskoto kosil in se zraven ne bom več potil. Darilca, ki sem jih od posameznikov dobil, sem se vsakega posebej razveselil.

Vsem skupaj hvala lepa tisočkrat, da ste hoteli z mano Abrahama praznovati'. In še slika s piknika naj potrdi, da veselje iz nas kar žari.

Marjan Kolar, »Abraham«

Sodobni gospodarji

Ko se bodo tisti, ki več ne vedo, kaj je dobro, začeli spraševati po njem, bo že zdavnaj zavoženi svet začel umirati predčasno.

Zakaj, saj še niso vse zaloge izčrpane. Drži, da gmota še traja, čeprav je že veliko opuščeni rudnikov, toda miselnost današnjega človeka deluje kot vesoljni potop. Zato, ker je nekaj ušlo brez pravočasnega zaviranja in sedaj kot da ni več možnosti za izdelavo učinkovitega zaviralnega mehanizma, ki bi najprej omogočil zaviranje v smeri navzgor, v smislu zaustavitve oziroma upočasnitve gmote, ki sedaj drvi v smeri nič.

Že samo pošastno reklamiranje hudičevega lepih vozil vse bolj grešnega (požrešnega) komercializma, govori o zmedi, ki je klobučka vsem »dobro mislečim« sistemom na poti vzgoje sodobnega človeka, ki ne bo mogel sprejeti vse norosti nič in si bo želel nekaj bolj učinkovitega in samouničujočega od mamil, namreč želel si bo evtanzijo.

Pustil vso to bleščečo lepoto samemu hudiču in poiskal nevidnega Boga, čeprav mogoče kot neveren ali ateističen ne bo mogel več prenašati supereksploatacijo.

Namesto, da bi se spraševali, kam vodi ta steza, pot, cesta, ali je dobra za varno hojo in vožnjo v polje in svet, asfaltiramo široke, hitre avtoceste za barabijo kapitala. Vse merimo z dosežki sodobnosti in udobja. Za fizično delo izmišljamo trimsteze, tekmovanja, rekreacije, škropilnice, motorne žage – prav gotovo vse na podlagi naftnih derivatov in seveda že univerzalnihstrupov v naravi.

Bilo bi nesmiselno nadaljevati to, že zdavnaj izčrpano računsko operacijo brez vpeljave duha v formulo življenja, ki nedvomno spremeni rezultat (tudi) po že znanem rimskem reku, »kar je dovoljeno Bogu, ni dovoljeno volu.« Ker se tega žal, današnji in najbolj šolani človek (brez duha), ne more naučiti več, ker, opogumljen s svojimi iznajdbami »za dobro človeka«, proti temu ne ukrepa. On samo komentira, da je zrak nečist, voda oporečna, toda še vedno, čeprav zaslepljeno, upa, da bo še vsemu kos, ko bo z isto formulo (brez duha) očistil ozračje, vode in zakrpal ozonski plašč.

Bo po tej formuli povrnil vsakemu oskrunjenemu dekletu tudi nedolžnost? Torej z isto formulo brez vpeljave truda, poštenja, spoštovanja, svetinje in vsega, kar izhaja iz duha resničnega življenja, se bo še naprej lagal svojim otrokom, seveda vse bolj in več tistim iz epruvet oziroma kloniranim.

Vsekakor prihaja resnejša nevarnost v tej smeri iz ameriške filozofije številka 1, ki ima nalogo vse kompjuterizirati. (Uvodni referat dr. Branka Součeka: »Šesta generacija računalnikov« na 33. srečanju - simpoziju JUREMA 1988 - Zagrebški velesjem - Plitvice).

Druga pa je Japonska filozofija, ki pravi (za ameriško): Že že, toda radi bi, da traktor je seno.

Tretja filozofija pa bi rada imela čist zrak, čisto vodo in vse, kar sloni na tem.

Vprašanje je, kako? Ko več ne moremo zavirati v smeri navzgor, ker smo postali le gmote brez duha, ki svari človeka, hoče mu dopovedati, da je na tej zemlji samo gost ali prehodnost in da si z dobrimi deli, s potrpežljivostjo, optimalnostjo in vero v boljše kot je ta minljivost, zasluži najboljšo v vesolju. Vesolju duha.

Čepravolorok, zmorem reči tej hudičevi privlačni lepoti, ne. Ne zastrupljaj mladosti mojega duha ...

In ko se bodo siromašni, akploatirani, dokončno dvignili zoper svojim eksploatorjem kot dobre slugе zoper slabim gospodarjem, bodo pobiti in to bo lahko konec najnovejše dobe človeštva. In ko ne bo več dobrih slug, bodo propadli tudi gospodarji.

Zakaj obstajajo slugе in gospodarji? Zato, ker ne moremo biti vsi gospodarji in, ker ne moremo biti vsi slugе. Gospodarji in slugе obstajajo tudi zato, ker ne znamo vsi dobro gospodariti, niti vsi dobro služiti. Slab gospodar, ki zaradi svoje slabosti uniči dobre slugе, bo propadel tudi sam, ker je lažje propasti kot obstati. Dober gospodar svojim slugam je lahko samo tisti, ki veruje v vrhovnega gospodarja vsega, kakor tudi dober sluga tega gospodarja. A najboljši gospodar nam je dal zemljo, zrak, sonce, vodo, dušo ...

Vsak gospodar, ki tega ni dal, ne more biti boljši od njega, a še manj tisti, ki uničuje tisto, česar ni dal. Nima pravico uničevati niti tiste dobrine, ki jih je dal kot individuum v materialnem in duhovnem smislu. Sleherni zemeljski gospodar, ki ne veruje v večjega gospodarja nad seboj, ne more biti dober gospodar in sluga; kdor misli, da bi bil boljši gospodar od najboljšega, ni dober sluga.

Gospodarji in slugе obstajajo tudi zaradi tega, ker obstaja dobro in zlo. Človeški rod se je proti slabemu boril vedno z dobrim.

Največje zlo bo nastalo, ko bo več slabih gospodarjev, a manj dobrih slug ob koncu (te) civilizacije, ki bo pozabila na Zemljo, zrak, sonce, vodo, dušo ..., kakor tudi na najboljšega gospodarja, ki nam je dal vse te dobrine in ki bo vzel vse v nič. Človeka, ki ga ne uniči siromaštvo, ga bo uničilo materialno bogastvo.

Človeka, ki ga ne oplemeniti vera, bo uničila nevera in brez lepote bo živel v somraku svoje teme. Oropan resničnega bo iskal nemogoče, a nemogočega ne pozna ta svet mogočega.

Človek, ki živi še samo za materialne dobrine, nima kaj pustiti svojemu zarodu (pokolenju), ker brez žrtev, boja proti slabemu in vere v boljše, bi bilo vse utopija..

Volja do moči in življenja

Tako razmišljam v teh starčevskih dnevih s sirasto vlago na grbi, ki komaj še prenaša ves ta direndaj. Zaplate snega, – 8 stopinj, zaledenele ceste, pa osoljene luže in skrbno ovite postave z robci čez nosove.

Že se prismeje sonce, toda le za hip. Veje drevesa se uporabno dvignejo; drobnim brstom je dana pot, da se razbohotijo ...

Pa pustni čas presneti in navček, ki nenehno oznanja popotnico mrtvim.

Poskušam se pomiriti. Sem kot drevo, ki ga sili burja v napačno smer. Zopet obstanem ... Prehodom nekaj korakov. Na cesti je led. V prsih me stiska. Pritisk se veča in moram obstati. Roka mehansko seže v hlačni žep. Nitroglicerina – zdravilo za angino pectoris. Bi, ne bi? Naj se še rešim? Česa? Infarkta!

Pa saj ne verjamem. Kardilog po ultrazvoku: »Veste, slika ni kaj prida. Predinfarktno stanje, verjemite!«

Ne, ne verjamem. Priklčem si Milanovo podobo. Podoba komunikativnega, postavnega mladeniča, ki ni verjel. Dospel je do bolnišnice. Samo krič v jutro in ni ga več. Kadarkoli se zazrem skozi okno, ga vidim za volanom njegove srebrne ptice, zagledam njegov razmišljajoč obraz in sive oči. Še hip in že je zdrvel njegov avto v mesto. Slika se zamegli ...

»Ali se res nimate nič radi?« me izpod očal motri zaskrbljeni kardiolog.

»Kako, da se nimam nič rad?« ga neumno pogledam.

»Ukrepajva. Škoda bi bilo vaših let.«

Slovo. Polni hodniki suhih, bledih, upognjenih, obupanih obrazov. Med njimi možje v belih plaščih. Duh po formalinu in urinu. Mimo pridrdra starka na vozičku. Obraz bel kot sneg, usta razprta. Rentgen, kisik. Ali jo bodo še rešili?

»Pojdiva že ven. Glej, zunaj cvetijo mačice in sonce odriva sive zavese. Pojdiva že, tod je doma smrt.«

»Da, pojdiva. In ne pozabi, kaj ti je svetoval prijazni doktor. Ali se imate kaj radi? Ali tudi mene nimaš rad, če se ne odločiš?«

Prispeva v domače zavetje. Zjutraj je miza bogato obložena z različnimi tabletami: aspirinom, Q 10, olivinom, alompinom in drugimi reševalnimi pripomočki.

»Veš, ne vem, zakaj me boli noga, desna rama, spet drugič hrbtenica ...«

»Saj veš, da nisva več mlada. Kako bi sicer umrla. Brez bolečin?« Odhitela je na WC, da ne bi prehitro popustila mišica zapiralka.

Zopet sem ob oknu in opazujem jutro. V sosedovi živi meji imajo vrabci, ščinkavci in kosi svojo gostijo. Kako da ne, hišica je polna zrnja in sonce se smeji.

Dovolj opazovanja. Razprostem lahko pregrinjalo in začnem kot vsako jutro. Petnajst globokih predklonov, petnajst vrtenj okoli svoje osi, dihalne vaje z globokimi vdihom in izdihom in še nekaj tibetanskih vaj. Okno pred menoj je odprto, tekam na mestu in zaključim z dihalnimi vajami, sproščujo-

če. Sosed me pozdravi s ceste in ritmično dviguje palico. Kot vsako jutro sledi tek ...

Ali bom vzdržal? Tiha kontemplacija za vse moje drage k soncu in nato k Bogu.

Bom vzdržal? Smešno vprašanje. Kako dolgo bom vzdržal? Angina pectoris je zahrbtni sovražnik organizma. Ne, moram! Telo in duh sta sproščeni ptici. Na vzhodu se že smeji krmežljivo sonce. Vem, da bom, moram!

Kaj pa veliki Nietzsche in njegova teorija o volji do moči? Volja do moči?!

»Kako to misliš, stari? Reci! Star organizem je obrabljen stroj!«

»Da, vem. Ne pozabi: čudovita komponenta, menda dominantna, obvladuje našo celotno psiho. Voljo, da ostaneš močan, da hočeš živeti. Živeti, hoditi po dveh, se srečevati z ljudmi, sebi podobnimi, jim vlivati zaupanje vase, veš!«

Postala je za trenutek in ni se hotela odreči razmišljanju o volji do moči. Telesne in duhovne.

»Saj veva, da zjutraj ne bodo večno na široko odprta balkonska vrata.«

»Ne, ne bodo. Prožno telo bo zapustil duh in bo krožil po neraziskanem vesolju.«

Pika na i je raketoplan, pok in sedem žrtev. Zdaj je čas tišine v tej topli, neomadeževani kuhinji, s prevrnjenim peharjem češenj, jutranjimi pižamami, dišečim vonjem po turški kavi, ki naj zbistri možgane, in z napitki, polnimi pomaranč, banan, rozin,

jabolk – s pravimi vitaminskimi bombami!

»Pa saj sva srečna, da sva še! Ergo sum?«

Roka ljubkuje roko. V oken-skem steklu je zrcalni refleksi rumenega sonca. Miza pred nama je pogrnjena s časopisi in revijami.

Pa dovolj jutranjega lenarjenja! Upokoenci, res nam zmanjkuje časa!

»Si že izpolnila listek za danes, za sredo? Poglej, pred menoj je že nekaj zapovedi: v knjižnico na študij nekaterih stilističnih zakonitosti, sledi srečanje z upokoenci in ogled filma Titanik.«

»Tudi moje so tu: nov zelenjavni meni, obisk prijateljice, nakup loterijske srečke, pranje, revija 7 dni: rubrika za vrtičkarje, pesmarica za otroke.«

Oddahnila sva si. Veva, da se danes ne bova sprenevedala kot da blodiva o luni.

Severovzhodnik potrka z novico: sinoči je nenadoma preminul Andrej. Kot zadeta sva; angina pectoris! Vse življenje je hitel, sedem križev je prenesel, stresi so delovali kot razdraženi sršeni.

Škoda, da se je v to mehko jutro zajedlo spoznanje ...

Ne, jutri zjutraj ponovno gibanje telesa in duha. Premagovanje sebe z voljo, ki je tudi vihar ne zlomi. Dotik roke z roko. Rahllo tresenje rok. In potem se zopet odvrtil dan po taktu z napisanih papirčkov.

Vinko Šmajš

Josip Bačič, Savski

humoreska (?)

Mladež in njene težave

Ne bom se lagal in hvalil, da so delovne sobote moj dan, čeprav moram priznati, da so včasih človeku lahko prav dobrodošle. Ne mislim na tiste, ki so tako neradi doma, da so raje na šihu, kot ne mislim spregledati ljudi mojega kova, ki bi se v petek zvečer morda nacedili in se zjutraj hkrati mučili z bengalskim tigrom in bengalskim ognjem v glavi, ker pa vedo, da morajo naslednji dan v službo, so na predvečer raje nekoliko bolj pohlevni in le po pameti žejni. Bolje je tako, boljše! Predvsem pa je bolj poučno, saj zjutraj človek brez glavobola opazi marsikaj, kar bi drugače gladko spregledal. A kaj bi bilo to, sprašujete? Kaj neki? Ker vas najbrž starine mojih let ne zanimajo, recimo, da bom danes opisal težave mladih, ki so šli skozi vas kar preveč »pevcani«.

Grem v službo in vidim, kako lahko delavni, zagnani in kreativni ljudje spremenijo podobo kraja v eni sami z alkoholom obarvani noči. Hotelske klopi, stoli in mize so dobili krila in izginili ter se na prvi pogled spremenili v nič ali pa jih je nekdo »detroniziral« z mesta, kjer so običajno kraljevali. Petdeset metrov nižje ugotovim, da drži druga teza, saj je ves inventar, ki je bil prejšnji večer še last hotela ali kar preveč razkošno nameščen na dvorišču letnega vrta bifeja na drugi strani potoka, lepo deponiran in uskladiščen v potoku. Morda je le na čiščenju, kdo bi vedel, kajti ulica je čudovito dekorirana s svežimi bruhanji in na osnovi izkušnje sklepam, da so bile akcije praznjenja želodčkov opravljene tudi po mizah, klopih ali stoli in je bila akcija čiščenja in spiranja torej nujno potrebna. Pa nisem imel namena pisati o tem, kajti marsikaj drugega je bolj pomembno in potrebno analitičnega pristopa. Predvsem me skrbi za našo mladež, ki ima očitno hude zdravstvene probleme, celo tako hudi so, da mi že bežen pogled razkrije, da bi o njihovih težavah lahko dosti povedal marsikateri strokovnjak številnih strok. Najprej seveda ugotovim, da imajo mladi očitno zelo slabe zobe (krucinudl, ali imajo tiste žvečilne nonstop v ustih le zaradi lepšega nasmeha?), saj so izbruhani makaroni celi in niti luknjice v njih niso pregriznjene, o orjaških kosih mesa pa sploh nima pomena diskutirati, saj so očitno imeli z njim zadnji popravek zelo topi noži, ki ne omogočajo finejšega razreza (pa se nekaj hvalimo z dejstvom, da imajo večje šole celo svoje stomatologe; le kaj počnejo, če sploh kaj, namesto da bi šolarjem sanirali zobovje?). Naslednje pomembno spoznanje, do katerega pridem kar brez razmišljanja, je, da so mladi zelo praktični in dobronameri uživalci alkohola, saj razbita steklovina leži po vsej ulici in zagotavlja delo marsikom: od čistilcev in vulkanizerjev, morda pa tudi avtokleparjem, avtoličarjem in celo zdravnikom (čeprav slednji na prvi pogled kakšne posebne veze s popravilom avtomobilov nimajo, zlahka pa jo imajo s popravilom voznikov in njihovih sestavnih delov). Ko opazim, da so mladi največ sovraštva in razdiralnosti pokazali do laškega piva, kajti teh steklenic je največ razbitih (očiten znak, da mladi ne marajo alkohola, še predvsem pa ne piva in predvsem ne laškega, hehehe), se mi prvič odprejo obzorja, zakaj ima laško novo flaško. Ne veste? Zato vendar, ker je to novo steklenico mnogo lažje priročno zgrabiti, da lahko jeznega sovraga (morda pa tudi včerajšnjega prijatelja) dobro kresneš po tintari. Prispem v službo in kaj hitro moram začeti razmišljati o drugem in ne o mladini, ki ima tako ali tako tooliko časa, da bo o sebi tudi sama kdaj razmišljala. Vi, pa kakor hočete! O problematiki lahko tudi razmišljate, a če niste pripravljeni sprejeti nekaterih sklepov o svojih lastnih naslednikih, vam to raje odsvetujem.

Dajgmah

Posvetilo

Vsaka hiša je posvečena, a tako, kot je ta, ni nobena: v njej je misli pradavnih duh in večno življenje: vino in kruh.

Tone Pavček na Kavčnikovi domačiji, 9. 8. 1997

Ni nepomembnih ljudi

Renato

Si že končal šolo?
»Skoraj! Imam še samo dva izpita za poklicno maturo. Komaj čakam, da bo konec!«
Pa potem? Ali greš naprej?
»Seveda! Danes ni dela, če nimaš izobrazbe. Še če jo imaš, velikokrat ne dobiš službe.«
Kaj bi rad postal?
»Ortopedski inženir.«
Kdo je to? Kaj točno dela?
»Ortopedske pripomočke za ljudi s telesnimi okvarami.«
Pa poznaš kakšnega invalida, ki to potrebuje?
»Zelo veliko.«
Kje si jih spoznal?
»V Topolšici, kjer sem delal. Med počitnicami in na praksi.«
Kje boš preživel letošnje počitnice?
»Na morju in v službi. Da nekaj zaslužim.«
Kje in kaj boš delal?
»V Topolšici, če bo vse posreči. Pomagal bom bolnikom z MS.«
Kaj je to?
»Multipla skleroza.«
Si rekel, če bo vse po sreči. Torej rad opravljaš to delo?
»Zelo. Ne vem, česa bi si še bolj želel. Rad sem med ljudmi in če jim lahko pomagam, sem srečen.«
Najbrž se srečuješ tudi s smrtjo?
»Seveda. Ljudje v bolnišnicah so velikokrat smrtno bolni. Ti so potrebni še večje nege. Da jim olajšamo zadnje ure življenja.«
Si že bil pri umirajočem bolniku?
»Sem. Negoval sem ga. Medtem ko sem odšel na malico, je re-
vež umrl.«
Te je prizadelo?
»Ne, ker ga nisem osebno poznal.«
Saj ne misliš resno?
»Resno! Tega si ne morem dovoliti, če želim ostati v tem pokli-
ču.«
Si sploh imel kakšna čustva ob tem bolniku?
»Zelo se mi je smilil pred smrtjo, ker je trpel. Boli me, če vidim, da človeku ni pomoči in da sem nemočen.«
Kaj si najbolj želiš v življenju?
»Da bi si ustvaril družino, imel otroke, in da bi se imeli radi.«
Še kaj?

»In seveda zdravja. Za vso družino. Ja, pa še denar.«
Si še kaj izpustil?
Trenutek tišine: »Seveda! Prijatelje. Res dobre prijatelje!«
Se ti zdijo prijateljstva pomembna za življenje?
»Zelo! Imam veliko dobrih prijateljev. Z njimi preživljam prosti čas. Veliko smo skupaj.«
Prijateljstva v primerjavi z denarjem? Kaj je pomembnejše?
»Kaj pa vem!? Oboje je pomembno. Človek ne more živeti, če nima obojega.«
Ti še kaj leži na duši?
»Profesorji bi se lahko poboljšali!«
Imaš kakšno sporočilo za naše bralce?
Med smehom: »Renato 'ma vas rad!«

Milojka Mohor

POPUL- STOVA KRIZANKA	DIVJE ŽIVLI	PRIRODA	STROJI	KNOCK OUT	GEOMET. POJEM	IZVIR	NAJST. GEOLO- ŠKA DOBA	VOJVO- DINEC	DRŽAVE IZVOZ. NAFTE	NEKD. FRANC. NOGO- METAŠ	ERA JUG	JUG. ATLETI- KA (VIŠINA)	EAST	
GLEJ SLIKO														
IZPARE- VANJE													ORGANI- ZIRANA ZABAVA	
DOBA VEK					STROK.ZA OROLO- GLJO IMENIK							META MUC DOLINA POD TRIGLAV.		
VRSTA RAKA						IDA AJDER ZAVETI- ŠČE			INDIJSKI BOG OGNJA					
SESTAVIL K.Z.	GLEJ SLIKO	USMERJE- NOST NA TERENU	NEKD. SL. SMUČAR PETROVIČ	GEZA TURK	MOŠKO IME BOLEZEN SIDA	BOXAR. KLUB VODILO GESLO		JEZERO NA FINSKEM ORIENTAL. BARVELO ZALASE						
NEKOČ KOŠAR- KAR OLIMPIJE					DELCI SNOVI SLADKOV- DINA RIBA			PRODAJA- LEC NA SEJMU RAN KRAPI						
LJUBE- ZENSKI PESNIK												GRŠ. BOG. NESREČE MER. ENOT. ZA KONZENZ.		
GEOMET- RSKI POJEM			VRH V ZAHODNIH ALPAM MOZOLJI									PLESALEC ASTAIRE CELJE		
ELEKTRI- ČNA ENERGIJA			NEMSKI SLIKAR GR. ŠPORT. DRUŠTVO			OSVEŽ. PLJAJČA KOS TOMAŽ		NAJSTA- REJSI ILIRSKI PESNIK	CVETA ADAM			MARIJA IPAVEC	NASTJA FIJAVŽ	
EMBLEM					ZVEZA UNLJA GRŠKA ČRKA			GLAVNO MESTO ITALIJE	GRABENI MATERIAL TUJE Ž. IME					
GLAVNO MESTO GRČIJE					GORLJIV PLIN	NASILNEŽI PRITOK DONAVE				OPICE		NEKOČ JUG, NOG. DULJAN		
IZDELO- VALEC RAKET												IVO DOBAJ MOŠKO IME	VELIKA AZIJSKA ZIVAL	VANASIUM EVROPSKA DRŽAVA
NADA CER			SAMSO- NOVA LJUBICA	NEKOČ JUG. KOŠARKAR PETROVIČ AMPER			OLUPEK FIGURA PRI ČETVORKI					MADA SIBON KRAŠKA PLANOTA V DALMACIJI	IRIDIJ	
VERDI- JEVA OPERA					TROPDRVEVO CRNI HRAST OGLAŠEVAL. AGENCIJA V.L.L.			PODROČJE OKOLIS	KOTNI PLUG	GOROVJE V BOLGAR. RIMSKO 1000				
UNIČE- VALKA ZELEZA				MESTO V SZ								REKA V NEMČIJI ANDREJA POTISK		
AMER. LETAL. DRUŽBA				MARJAN ŽIG ZADETER PRI NOGOMET		HLAPLI- VA TEKOČNA KISIK			TOP BOKSAR NORTON				ZARJA	
VOLT		LETovišče V CRNI GORI ARABSKI ZREBEC										MESTO V FRANCIJI KODE ANKA		
VAJE													PUSTA TRAVA	
NATANČEN VZOREC MERE ALI UTEŽI						ČURLI- MURI							ZELAT- NA IZ ALG	

HOROSKOP

(od 1. julija do 7. julija 2003)

OVEN

»Prišel je čas, da nehate sanjariti!«

Končno se soočite z svojimi emocijami, predvsem s tistimi, ki jih globoko potiskate vase. »Morda bežite pred lastnimi čustvi?« Se bojite sprememb v življenju, v ljubezni? »Vse to in še mnogo več boste doživeli v tem poletju. Najaktivnejše področje vašega življenja bo poleg vaših emocij tudi družina in dom. Nekoliko manj zainteresirani boste v službi oz. delovnem okolju. »Poslušajte svoje telo!« Pazite na trebuh, prsi in pljuča.

BIK

»Ponovno ste si pridobili svojo ceno!« Srečni dogodki v tem poletju vas čakajo na dlani. Le odprite dlani! Srce bo polno ljubezni, zato jo nesebično darujete ljudem, ki jih imate radi. V poslu vas čaka dober zaslužek. Pred vami je veliko intelektualnih aktivnosti. Morda boste segli po dobri knjigi, prebrali in pisali! Intimno življenje vam bo dajalo zadovoljstvo za premagovanje vseh morebitnih težav. Največja nevarnost za vaše zdravje je vaša neaktivnost. »Torej, za zdravo telo in duha plavanje oz. športi v vodi.«

DVOJČEK

»Živahen teden!« V preteklih dneh ste imeli veliko energije, saj vam je polna Luna prinašala dobro počutje, prijetne kontakte in veliko delovnega elana. V tem tednu boste nenadoma ugotovili, da se vam »nekaj« zelo mudi. Čas vam bo prehitro mineval. »Nikar preveč ne hitite!« Previdni bodite zlasti v četrtek. Proti koncu tedna pa boste začutili izčrpanost in počutili se boste utrujeni. V tem tednu je Sonce že zapustilo vaše znamenje, zato v teh dneh ne pričakujte preveč. »Ugoden dan za vas bo ponedeljek.«

RAK

»Počasi se daleč pride! Ne telovadite

preveč vneto! Ni vam treba hiteti, kljub novim zadolžitvam. Za trenutek malo postojte in se ozrite okoli sebe in morda zagledate sorodno dušo. Petek bo pravi dan za sprostitev. Privoščite si romantičen večer v dvoje, morda sprehod ob morju ali večer ob glasbi. Pomemben dan za vas bo torek. Takrat lahko sklenete dober posel ali pa opravite pomembno delo. Dobro vam bo delo, da zamenjate okolico in kam odpotujete.

LEV

»Razlogov za vaš nemir in prepir ne bo več!«

Še vedno se boste najbolje počutili med veselimi in iskrenimi ljudmi. Številni prijatelji in znanci se bodo v tem tednu spomnili na vas. Prav veselo bo konec tedna, ki vam obeta veliko dobre volje. Morda boste v tem tednu končno spremenili svoj pogled na svet in življenje. Vesel in razgiban teden bo pred vami. Najlepši dan za vas bo nedelja. V ponedeljek ko bo sonce prestopilo v znamenje raka, pa bo konec sanjarjenja. Soočiti se boste morali z kruto realnostjo.

DEVICA

Presenetljivo, a resnično, pozabili boste na tarnanje in začeli uživati življenje. Vaše težave z alergijami bodo mimo in ponovno boste sneli robček z nosu. Sledi vam dinamično obdobje, ki vam bo prinašalo nove izzive. Pazite se preprirov s partnerjem. To bo za vas obdobje velikih sprememb. Pri delu vas čakajo izzivi. Ljudje okoli vas bodo storili prav tisto, kar si želite. V ljubezni vas čaka neprijetno presenečenje, morda nekaj kar si ne želite.

TEHNIKA

Po daljšem lepem obdobju prihajajo za vas težji časi. Dogajalo se bo vam namreč, da se ljudje okoli vas ne bodo znali obnašati tako, kot si vi želite. Pri nobeni stvari se ne prenačajte, sicer vam bo pozneje krepko žal. Nikar se ne izgovarjajte, da nimate časa za svoje najbližje. Vzeti si ga morate in to nujno. V službi se nadejajte novosti od ponedeljka, saj boste morali sprejeti novo odgovornost, ki bi bila lahko naporna. »Še sreča, da boste dobili pomoč.«

ŠKORPIJON

»Odličan teden!« Umaknite se za nekaj časa iz delovne sredine in si privoščite s partnerjem nekaj dni zase. Še najbolje bo, če kam odpotujete in se sprostite. Bodite manj zahtevni do sebe in si »končno« oddahnite. Pojdite v fitnes, tekajte in zdravo hujšajte. Spremembe lahko pričakujete tudi na finančnem področju. Dober dan za vas je petek. Prehod Marsa v ribi, vam bo koristil in vam dal več energije, kot ste jo imeli do sedaj. »Sijajen čas za rekreacijo!«

STRELEC

»Uspehi se bodo začeli vrstiti!« Sanj je konec in začelo se bo zares! Lotili se boste dela in rezultati bodo vidni. Težava bo le v tem, da boste napeti in nemirni. Prihaja novo obdobje, tako na poslovnem, kot tudi na finančnem področju in tega ne pozabite izkoristiti. Prav tako vam je dana sreča na področju partnerstva. »Kar lepo obdobje, ni kaj reči!« Izkoristite nedeljo in ponedeljek, manj ugoden pa bo petek. Moder nasvet; »Ne prenačajte se v nobeni stvari!«

KOZOROG

»Pred vami je srednje ugoden teden.« Najbolje bo v četrtek in torek. Kar malce strah vas bo dni v prihodnjem tednu. Veste, da vas čaka obilica dela in to takšnega, ki vam preveč ne diši. Znebite se občutka, da je nekaj narobe. Vaša agresivnost bo marsikoga motila, zato pri delu uporabite veliko potrpljenja in znanja. Ugoden teden za domača opravila. Veliko energije boste vlagali v družino. »Bodite obzirnejši do ljudi, ki jih imate radi!«

VODNAR

»Zabaven teden!« Nenadoma boste ugotovili, da morate spremeniti odnos do drugih. Kolikor dajete, toliko sprejemate! Vaša vitalnost se je zboljšala. V ljubezni se vam bo nasmihala sreča. Simpatična oseba se vam bo približala. V družbi bo zabavno, predvsem v nedeljo in ponedeljek. Če načrtujete spremembe v službi, jih lahko pričakujete, kar prav nič ne bo škalo vaše sreče. »Pazite le, da v tem tednu ne boste preveč obljubili, ker na več koncih, ne morete biti.«

RIBI

Nekaj vas bo sililo, da boste izzivali svojo srečo. Bodite previdni, saj Mars v ribah že deluje. V ljubezni boste razdvojeni, zato pazite, da se ne odločite napačno! »Ljubezen, oh ta ljubezen!« Če ste osamljena ribica, vas bo osvajal nekdo, ki si želi vaše pozornosti. Najboljši dan za ljubezen bo petek. »To bo zares adrenalinski teden!« Notranji nemir vam ne bo dovolil, da bi se osredotočili na delo. Morda bi bilo bolje, da si privoščite dopust in odpotujete na morje, kjer se dobro počutite.

KNAPOVSKE

Psi lajajo, prasci potujejo dalje.

Ne če čistiš, če ne vidiš, imaš vedno čisto.

Mladost ima svojo moč, starost svojo nemoč.

Poln in prazen želodec imata različne strahove.

Ni bolj nevarnega človeka kot je norec z doktoratom.

Čudno, čudno, revščina cveti, revežem pa je vedno težje.

Smrt je edina kozmetičarka, ki vrača ženskam naravni videz.

Politiki najrajši odgovarjajo na vprašanja, ki jih sami zastavijo.

Nihče ne more imeti vseh dobrih, nihče noče imeti vseh slabih žensk.

Ljudje, ki so v družbi največje kislice, so na stranišču največji duhovi.

V žensko se je treba poglobiti.

Polna rit številne sledove pusti.

Laž ima res kratke noge, a dolg rep.

Tudi s prazno zadnjico ljudje marsikaj zaserjejo.

Ura za siromake in zadnja ura za vse, bije v turnu.

Modra ženska je zadovoljna z eno samo polno mošnjo.

Z državo je kot s človekom: bolne so najdražje in vsem odveč.

Dovolj pametni za neumnosti so običajno preneumni za modrosti.

Ali za anatomu, ki je doktoriral, lahko rečemo, da je doktoriral na truplih?

PIP

Ničvredni se prvi precejeno.

Nič ni popolno. Razen sanj.

Dolg jezik se rad širokousti.

Čast je ljudem najljubša fasada.

Nezaposleni so zelo zaposleni ljudje.

Pot v nebesa vodi skozi pekel življenja.

Poraženci so običajno moralni zmagovalci.

Slovenski zeleni so zelo neobstoje barve.

Politiku je važen pravi in ne pravi rezultat.

V igrah moči sta prvi žrtvi zdrava pamet in poštenost.

Joči, veselje, žalost prihaja!

Greh se z grehom laži izbija.

Svete vojne začenjajo hudičevi.

Slabim nikoli ni dovolj dobrega.

Vedri le redko vedrijo in oblačijo.

Ene glave so modre, druge glasne.

Laž je bog, ki ima številne vernike.

Česar nimaš, ti ne pomeni mnogo.

Sovraštvo preživi, kjer ljubezen umre.

V borbi za privilegije pade mnogo pravic.

Gradove v oblakih lahko gradiš le z besedami.

Zapisala:
Astrologinja »ŠPELA«

Čej so ...

V Šoštanjju so se na prvih prireditvah Poletja 2003 predstavile tudi mažoretke. Škoda, da so nastopile teden pred zgodaj, sicer bi lahko bile deležne »tretjejuljske malice« rudarjev, mimogrede pa bi z miganjem razmigale knape in upokojece ter jim dvignile ... eeee ... moralo.

Na dan državnosti je v Topolšici zbrane praznovance v kinodvorani nagovoril tudi predsednik SDS Janez Janša. Pred volitvami bodo slovenski politiki v večjem številu nagovarjali prebivalstvo Šaleške in drugih dolin.

Da država pri vsem zamuja, dokazuje že dejstvo, da bo letošnja suša osušila državni proračun šele drugo leto.

Sredi junija je bilo na velikem Velenjskem jezeru tekmovanje z modeli čolnov na daljinsko vodenje. O udeležencih zunaj tekmovalnega programa, ki so po tekmovanju vozili ladje, viri ne govorijo.

Boljši sejem v Velenju. Ne bi bilo slabo, če bi kdo organiziral še kakšno noč stenic, večer ščurkov ali dan z ušmi, da bi bil program popoln.

MALI OGLASI MALI OGLASI MALI OGLASI MALI OGLASI MALI OGLASI MALI OGLASI MALI OGLASI

ZRSZ Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

PROSTA DELOVNA MESTA

(s pogoji za zasedbo)

27.06.03

Območna služba Velenje

ČRNA NAKOROŠKEM

VARUH PREDŠOLSkih OTROK
VARUHINJA; določen čas 12 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 1 MESECE, SREDNJA ŠOLA ZDRAVSTVENE ALI PEDAGOŠKE SMERI; do 30.06.03; CENTER ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO, CENTER 144, ČRNA NA KOROŠKEM; št. del. mest: 2

PROFESOR DEFEKTologIJE-SPECIALIST

UČITELJ USPOSABLJANJA; nedoločen čas; 1 l. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 3 MESECE; do 30.06.03; CENTER ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO, CENTER 144, ČRNA NA KOROŠKEM; št. del. mest: 4.

DIPLOMIrani FIZIOTERAPEVT (VS) FIZIOTERAPEVT; nedoločen čas; 1 l. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 3 MESECE; do 30.06.03; CENTER ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO, CENTER 144, ČRNA NA KOROŠKEM;

DRAVOGRAD

NATAKAR; določen čas 3 mes.; do 04.07.03; HESPER TURIZEM IN GOSTINSTVO D.O.O., KOROŠKA CESTA 47, DRAVOGRAD

LIBELIČE

PROFESOR BIOLOGIJE
UČITELJ NARAVOSLOVJA V OE DOM AJDA; nedoločen čas; 12 mes. delovnih izkušenj; jeziki: angleški jezik - govorno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - osnovno, Delo s preglednicami - osnovno; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: IZPOL. POGOJEV ZA ZOFVI, POSKUSNO DELO, PISNE PONUDBE Z DOKAZILI POSLATI NA: ČŠOD, FRANKOPANSKA 9, LJUBLJANA; do 27.06.03; CENTER ŠOLSkih IN OBŠOLSkih DEJAVNOSTI LJUBLJANA ČŠOD - DOM AJDA, LIBELIČE 34, LIBELIČE

LJUBNO OB SAVINJI

PRODAJALEC; določen čas 12 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; do 27.06.03; VOLOVŠEK ZDRAVKO S.P. MIZARSTVO IN PRODAJALNA, FORŠT 57, LJUBNO OB SAVINJI

MOZIRJE

OBDELOVALEC KOVIN
SESTAVLJALEC IN POSLUŽEVALEC STROJEV- PRIPRAVLJA SESTAVNE ELEMENTE IN SESTAVLJA IZDELKE; določen čas 6 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: POSKUSNO DELO 1 MESECE; do 30.06.03; FIRŠT ELIZABETA S.P., ROTOTEHNIKA FIRŠT, RADEGUNDA 54, MOZIRJE

MUTA

DIPLOMIrani INŽENIR STROJNIŠTVA (VS) KONSTRUKTER; določen čas 12 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; jeziki: nemški jezik - govorno in pisno; znanje programskih orodij: Uporaba interneta - zahtevno; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: VII. ALI VI. STOPNJA STROJNE SMERI; do 07.07.03; HYPOS MUTA D.D., KOROŠKA CESTA 57, MUTA

PREVALJE

ŠOFER-VOZNIK DOSTAVNEGA VOZILA (MEDNARODNI TRANSPORT); določen čas 9 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; jeziki: angleški jezik - govorno, nemški jezik - govorno; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: IV. STOPNJA IZOBRAZBE; do 10.07.03; RCM D.O.O. RAČUNALNIŠKI INŽENIRING, GLAVARSTVO 18, PREVALJE

RADLJE OB DRAVI

VOZNIK AVTOMEHANIKA
VOZNIK C IN E KATEGORIJE; določen čas 6 mes.; jeziki: slovenski jezik - govorno, nemški jezik - govorno; vozniški izpit kategorije: B, C, E; ostali pogoji: POKLICNA ŠOLA; do 08.07.03; BREZNIK ANTON S.P. PREVOZNIŠTVO, POD GRADOM 26 B, RADLJE OB DRAVI

RIBNICA NA POHORJU

INŽENIR GRADBENIŠTVA
GRADBENI TEHNIK ALI INŽENIR ALI DELOVODJA; določen čas 3 mes.; 2 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: IZKUŠNJE V KAMNOŠESTVU, PRIPRAVA IN VODENJE GRADBNIŠČA, OBRAČUNI PO GRADBIŠČIH; do 01.07.03; PRUHAR RIBNICA NA POHORJU, JOSIPDOL 46, RIBNICA NA POHORJU

SLOVENJ GRADEC

PRODAJALEC; določen čas 6 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; do 01.07.03; PA GAT D.O.O., PROIZVODNJA, AGENCIJA, GOSTINSTVO IN TRGOVINA, GLAVNI TRG 25, SLOVENJ GRADEC; št. del. mest: 2

LESARSKI TEHNIK

UČITELJ PRAKTIČNEGA POUKA V PROGRAMU MIZAR TAPETNIK NA POKLICNI GOSTINSKI IN LESARSKI ŠOLI; nedoločen čas; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

KOMERCIALNI TEHNIK

REFERENT NABAVE; določen čas 12 mes.; jeziki: nemški jezik - govorno, angleški jezik - govorno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - osnovno, Delo s preglednicami - osnovno; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: USTREZNI POKLICI TEHNIČNE USMERITVE, KONČANO PRIPRAVNIŠTVO, ORODJA MS OFFICE, EL. POŠTA, OSNOVE

WINDOWS; do 27.06.03; PREVENT D.D., KIDRIČEVA ULICA 6, SLOVENJ GRADEC

NARAVOSLOVNO

MATEMATIČNI TEHNIK
LABORANT-PRI POUKU KEMIJE NA POKLICNI IN SREDNJI EKONOMSKI ŠOLI; določen čas 12 mes.; UR/TEDEEN: 20; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

UNIVERZITETNI DIPLOMIrani INŽENIR LESARSTVA

PROFESOR STROKOVNO TEORETIČNIH PREDMETOV NA LESARSKI ŠOLI- POUČEVANJE NA POKLICNI GOSTINSKI IN LESARSKI ŠOLI; določen čas 12 mes.; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

UNIVERZITETNI DIPLOMIrani INŽENIR RAČUNALNIŠTVA IN INFORMATIKE

PROFESOR POSLOVNE INFORMATIKE-ZA POUČEVANJE NA POKLICNI IN SREDNJI EKONOMSKI ŠOLI; nedoločen čas; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

PROFESOR INFORMATIKE
ZA POUČEVANJE INFORMATIKE; določen čas 12 mes.; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

DIPLOMIrani KEMIJSKI INŽENIR (VS)

PROFESOR NARAVOSLOVJA NA POKLICNI GOSTINSKI IN LESARSKI ŠOLI IN SREDNJI STROK. ZDRAVSTVENI ŠOLI; določen čas 12 mes.; UR/TEDEEN: 20; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

UNIVERZITETNI DIPLOMIrani EKONOMIST

PROFESOR EKONOMSKIH PREDMETOV-UČITELJ PRAKTIČNEGA USPOSABLJANJA NA POKLICNI IN SREDNJI EKONOMSKI ŠOLI; določen čas 12 mes.; UR/TEDEEN: 32; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

PROFESOR EKONOMSKIH PREDMETOV-

UČITELJ PRAKTIČNEGA POUKA NA POKLICNI IN SREDNJI EKONOMSKI ŠOLI; določen čas 12 mes.; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

UNIVERZITETNI DIPLOMIrani PRAVNIK

PROFESOR UPRAVNEGA POSLOVANJA-ZA POUČEVANJE NA POKLICNI IN SREDNJI EKONOMSKI ŠOLI; določen čas 12 mes.; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

PROFESOR SLOVENŠČINE

PROFESOR SLOVENŠČINE NA POKLICNI GOSTINSKI IN LESARSKI ŠOLI TER SREDNJI STROK. ZDRAVSTVENI ŠOLI; določen čas 12 mes.; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ

GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

PROFESOR NEMŠČINE

PROFESOR NEMŠČINE-ZA POUČEVANJE NEMŠČINE NA POKLICNI IN SREDNJI EKON. ŠOLI, POKLICNI GOST. IN LES. ŠOLI TER GIMNAZ.; določen čas 12 mes.; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

PROFESOR NEMŠČINE-ZA POUČEVANJE NA POKLICNI GOSTINSKI IN LESARSKI ŠOLI; nedoločen čas; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

PROFESOR MATEMATIKE

PROFESOR MATEMATIKE NA POKLICNI GOSTINSKI IN LESARSKI ŠOLI TER POKLICNI IN SREDNJI EKONOMSKI ŠOLI; določen čas 12 mes.; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

PROFESOR KEMIJE

PROFESOR KEMIJE-ZA POUČEVANJE NA SREDNJI STROK. ZDRAVSTVENI ŠOLI IN POKLICNI GOSTINSKI IN LESARSKI ŠOLI; določen čas 12 mes.; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

PROFESOR ŠPORTNE VZGOJE

PROFESOR ŠPORTNE VZGOJE NA SREDNJI STROKOVNI ZDRAVSTVENI ŠOLI; določen čas 12 mes.; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

UNIVERZITETNI DIPLOMIrani UMETNOSTNI ZGDODINAR

PROFESOR UMETNOSTI-ZA POUČEVANJE NA GIMNAZIJI, POKLICNI IN SREDNJI EKONOM. ŠOLI TER SREDNJI STROK. ZDRAVSTVENI ŠOLI; določen čas 12 mes.; UR/TEDEEN: 20; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

DIPLOMIrana MEDICINSKA SESTRA (VS)

UČITELJ PRAKTIČNEGA POUKA NA ZDRAVSTVENI ŠOLI; nedoločen čas; ostali pogoji: DIPLOMIрана MEDICINSKA SESTRA, PEDAG.- ANDRAG. IZOBRAZBA IN STROKOVNI IZPIT; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

PROFESOR STROKOVNO TEORETIČNIH PREDMETOV

NA ZDRAVSTV. ŠOLI- POUČEVANJE VZGOJE ZA ZDRAVJE, HIGIENE IN SOC. MEDICINE; določen čas 12 mes.; ostali pogoji: DIPLOM. MEDICINSKA SESTRA; do 04.07.03; ŠOLSKI CENTER SLOVENJ GRADEC, KOROŠKA ULICA 011, SLOVENJ GRADEC

VELENJE

DELAVEC BREZ POKLICA
POMOŽNI DELAVEC; določen čas 3 mes.; 1 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; ostali

pogoji: IZPIT ZA VILICARJA, SPOSOBNOST ZA DELO NA VIŠINI, DELO NA TERENU, PISNA PROŠNJA NA NASLOV TRGOTUR D.O.O. VELENJE; do 27.06.03; KROVING D.O.O., PAKA PRI VELENJU 40B, VELENJE; št. del. mest: 2

KROVEC

HIDROIZOLATER; določen čas 3 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: SPOSOBNOST ZA DELO NA VIŠINI, DELO NA TERENU, PISNE PROŠNJE NA TRGOTUR D.O.O. VELENJE, POSKUSNA DOBA 1 MESECE; do 27.06.03; KROVING D.O.O., PAKA PRI VELENJU 40B, VELENJE; št. del. mest: 4

STRUGAR

OBLIKOVALEC KOVIN- NASTAVLJANJE ORODIJ ZA OBLIKOVANJE, PRIPRAVA STROJEV, PREVZEM DOK.; določen čas 6 mes.; 6 mes. delovnih izkušenj; jeziki: slovenski jezik - govorno in pisno; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: DELOVNO MESTO JE V VELENJU, POSKUSNO DELO 2 MESECA; do 30.06.03; FIRŠT ELIZABETA S.P., ROTOTEHNIKA FIRŠT, RADEGUNDA 54, MOZIRJE

KLEPAR

KROVEC STAVBNI KLEPAR; določen čas 3 mes.; 3 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: SPOSOBNOST ZA DELO NA VIŠINI, DELO NA TERENU, PISNE PROŠNJE NA TRGOTUR D.O.O. VELENJE, POSKUSNA DOBA 2 MESECA; do 27.06.03; KROVING D.O.O., PAKA PRI VELENJU 40B, VELENJE; št. del. mest: 3

AVTOMEHANIKA

DELO V SPREJEMNI PISARNI (VNOS V RAČUNALNIK, VODENJE EVIDENCE BLAGAJNA); nedoločen čas; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: LAHKO TUDI STROJNIŠTVO V STOPNJA UREJEVALNIK BESEDIL, DELO Z BAZAMI PODATKOV, DOBRO POZNAVANJE RAČUNALNIŠTVA; do 01.07.03; JAKUPOVIJ REFIK S.P., RILE SERVIS, PRELOŠKA 1, VELENJE

ŠVILJA

VEZILJA NA VEZILNEM STROJU; določen čas 6 mes.; do 27.06.03; BIZJAK ZVONKO-STROJNO VEZENJE, ULICA JANKA ULRIHA 17, VELENJE

NATAKAR

STREŽBA V GOSTINSKEM LOKALU; nedoločen čas; do 27.06.03; WINNER D.O.O., STANETOVA 32, VELENJE

INŽENIR STROJNIŠTVA

VODJA IZMENE; nedoločen čas; 2 l. delovnih izkušenj; jeziki: angleški jezik - govorno; znanje programskih orodij: Urejevalnik besedil - zahtevno, Delo s preglednicami - zahtevno; vozniški izpit kategorije: B; do 01.07.03; FORI D.O.O., PREŠERNOVA 1 A, VELENJE

INŽENIR ELEKTROTEHNIKE

SAMOSTOJNI TEHNOLOG- OBLIKOVANJE TEHNOLOŠKEGA PROCESA IN DEL.MEST...; določen čas 6 mes.; jeziki: angleški jezik - govorno in pisno; ostali pogoji: 6. ALI 7. STOPNJA ELEKTRO ALI STROJNE SMERI, DE-

LOVNE IZKUŠNJE SO ZAŽELJENE; do 04.07.03; GORENJE I.P.C. INVALIDSKO PODJETNIŠKI CENTER D.O.O., PARTIZANSKA CESTA 12, VELENJE

INŽENIR ELEKTROTEHNIKE ZA INDUSTRIJ. ELEKTRON.

INŽENIR (RAZVOJ KABELSKIH SE-TOV); določen čas 6 mes.; jeziki: angleški jezik - govorno in pisno; do 27.06.03; GORENJE I.P.C. INVALIDSKO PODJETNIŠKI CENTER D.O.O., PARTIZANSKA CESTA 12, VELENJE

UNIVERZITETNI DIPLOMIrani INŽENIR STROJNIŠTVA

VODJA PROJEKTOV IN PROIZVODNJE (VODI, SPREJEMA IN USKLADUJE PROJEKTE RAZVOJA IN PROIZV. FIRME); določen čas 12 mes.; 5 l. delovnih izkušenj; jeziki: angleški jezik - govorno in pisno; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: DEL. IZKUŠNJE NA PODROČJU RAZVOJA IN PROJEKTOV, 3 M. POSKUSNO DELO, PISNE PROŠNJE TRGOTUR, LJUBLJ. C. 13B, VELENJE; do 04.07.03; SKAZA IGOR-PLASTIKA SKAZA, SELO 17, VELENJE

DIPLOMIrani INŽENIR STROJNIŠTVA

ZA KONSTRUIRANJE IN GRADNJO (VZDR.) STROJEV (VS) VIŠJI INŽENIR (RAZVOJ EMBALAŽE); določen čas 6 mes.; jeziki: angleški jezik - govorno in pisno; do 27.06.03; GORENJE I.P.C. INVALIDSKO PODJETNIŠKI CENTER D.O.O., PARTIZANSKA CESTA 12, VELENJE

DIPLOMIrani INŽENIR GEODEZIJE (VS)

INŽENIR GEODEZIJE; nedoločen čas; 3 l. delovnih izkušenj; vozniški izpit kategorije: B; ostali pogoji: GEODEZIJA - ZEMLJIŠKI KATASTER IZKUŠNJE S PODROČJA ZEMLJIŠKEGA KATASTRA; do 11.07.03; STRAT D.O.O. VELENJE, TRG MLADOSTI 6, VELENJE

FAKK D Festival

SEAR BLISS, Iverčko jezero

DRY FISH, Iverčko jezero

VLADO KRESLIN, Iverčko jezero

DRY FISH, Iverčko jezero

ROK WEBER TRIO - solo RADO TIHELJ, graščina Rotenturn

ROK WEBER TRIO - solo BARBARA ČOKL, graščina Rotenturn